

มม

ชิตยลารธรรมะ : มม : Vol. 1 No. 2 : ISSN 1906-2613
เดือน พฤษภาคม - กรกฎาคม 2553 : Coming of age
in Summer : ไทวิชิต พึ่งเกษมสมบูรณ์ No Artist
Here : วชิรา VS. พระมหาประสิทธิ์ กับ คัม เที้ยว รัปได้
หรือ ร้ายแรง : Made in Chiang Mai : แจกฟรี !! ๐

ไสยศาสตร์ ก็อาจเป็นที่พึ่งได้สำหรับคนอ่อนแอ
ดั่งเครื่องทุ่นแรง ก็มีประโยชน์ถ้ารู้จักวางท่าที่
ที่ถูกต้องกับเรื่องนั้นๆ แต่พุทธศาสนานั่นท่าน
สอนให้พึ่งตัวเอง โดยพระรัตนตรัยนำพาให้แล
เห็นทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ การดับทุกข์และหนทาง
แห่งการดับทุกข์ จึงไม่มีที่พึ่งอื่นยิ่งกว่า

ส.ศิวัรักษ์

แด่กัลยาณมิตร...

ในขณะที่กำลังทำหนังสือ **มุม** เล่มนี้ มูลนิธิหยดธรรมมีอายุครบปีพอดี เป็นเวลา que การทำงานต่างๆ อยู่ในช่วงที่กำลังก่อร่างสร้างตัว จึงมีปัญหามาเป็นระยะๆ เล็กบ้างใหญ่บ้าง คละเคล้าอย่างสนุกสนานเป็นประสบการณ์ให้กลุ่มสมาชิกได้ฝึกปฏิบัติเรียนรู้ได้เผชิญกับอารมณ์หลากหลาย เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อไป

ในโอกาสนี้มูลนิธิจึงขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของบรรดาผู้มีจิตศรัทธาเชื่อมั่นผลักดัน ให้โอกาสกับทางทีมงานของมูลนิธิทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ และการมอบทุนทรัพย์ จนถึงการอนุญาตให้ใช้สถานที่ในการจัดการงานต่างๆ ของมูลนิธิได้อย่างราบรื่น

ทั้งนี้ทางมูลนิธิต้องกราบขออนุโมทนา คณะสงฆ์วัดพระปฐมเจดีย์ วัดสระเกศ วัดพระงาม วัดธรรมาภิรตาราม วัดญาณเวศกวัน ที่ให้ที่พักพิงอย่างสะดวกสบาย พร้อมทั้งความรู้ความเข้าใจมากมาย กลุ่มนักธุรกิจเพื่อสังคม (SVN) บริษัทแกรนด์สปอร์ต ที่สนับสนุนทุนในการทำงานของมูลนิธิ มูลนิธิเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป สมาคมฟ้าสีรุ้ง เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สายส่งศิษิต ร้านกาแฟดีไอโร บริษัท ไพรินี่ไทย จำกัด ศูนย์ฝึกและอบรมเยาวชน เขต

7 ที่ช่วยกระจายงานของมูลนิธิให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

สำหรับบุคคลที่ล้นให้เกิดผลงาน เช่น อ.สุลักษณ์ ศิวรักษ์, คุณสุรสีห์ โกศลนาวิน, คุณประวิทย์ เยี่ยมแสนสุข ที่อุทิศให้ทั้งแรงกายแรงใจในทุกสิ่งทุกอย่างที่มูลนิธิเข้าไปสัมผัส คุณปรีดี บุญซื่อ ที่กรุณาช่วยเหลือในการจะนำหนังสือไปจัดวางในเครือข่ายของการบินไทย และอาสาสมัครท่านอื่นๆ ที่อาจจะตกหล่นไป ที่มีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในทุกๆ กิจกรรมของมูลนิธิ ตั้งแต่กิจกรรมการจัดอบรม โครงการปลูกจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม โครงการก้าวอย่างเส้นทางธรรม กองบรรณาธิการนิตยสาร **"มุม"** เว็บไซต์ WWW.DHAMMADROPS.ORG และในส่วน of สถานปฏิบัติธรรมที่กำลังจัดสร้างในเชียงใหม่

คำว่า การทำเพื่อผู้อื่นคือการทำให้ผู้อื่นได้พัฒนาตัวเองอย่างถึงที่สุด เป็นคำที่เรายังยึดถือเป็นจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานที่ทำอยู่ตลอดเวลา ด้วยจุดยืนนี้จึงทำให้ผู้ที่ได้เข้ามาร่วมกิจกรรมในโครงการต่างๆ มีการพัฒนาตัวเอง ไม่ว่าจะในแง่ของการอยู่ร่วมกับสังคมอย่างเป็นประโยชน์ และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ที่สำคัญที่สุดคือทางทีมงานของมูลนิธิทุกคนก็ได้รับบทเรียนต่างๆ นั้นเช่นเดียวกัน

ขออนุโมทนา

พระกณอมสิงห์ สุโกสโล
ประธานมูลนิธิหยดธรรม

ผมเพิ่งรู้สึกตัวเมื่อไม่นานนี้เองว่าจริงๆ แล้วนิยายสารก็คือ การคุยกันระหว่างคนเขียนกับคนอ่าน เพราะตั้งแต่หน้าปก กระดาษอาร์ตมันยันคราบน้ำหมึกบนหน้าสุดท้าย ทั้งหมด ล้วนแล้วแต่คือ “คำพูด” ของคนทำนิยายสาร และก่อนที่เรา จะเริ่มบทสนทนาก็น่าจะมีการแนะนำตัวเองกันก่อน

นิยายสารเล่มนี้พูดถึงหลักบางอย่าง ซึ่งเกิดขึ้นมาสัก ประมาณสองพันห้าร้อยปีที่แล้วกับเรื่องราวในปัจจุบัน เรา เอาสองอย่างนี้มาตัดกันจนออกมาเป็น “มุม” นิยายสารธรรมะ ที่ไม่ยกหลักธรรมมานำเสนอ แต่เลือกพูดถึงเรื่องทั่วๆ ไป เพราะเราคิดว่าธรรมะนั้นมีอยู่ในทุกความธรรมดา

ย้อนกลับไปช่วงที่กำลังปั่นคำพูดให้เป็นนิยายสารอยู่นั้น เพื่อนของผมได้นำข้อเขียนที่พี่ของเขาเขียนไว้มาให้อ่าน ซึ่ง ผมขอตัดทอนและยกมาไว้ในที่นี้ “เรามักจะแนะนำให้ผู้ที่มีความทุกข์หันหน้าเข้าหาธรรมะ แต่ถ้าเขาถามด้วยคำว่า ทำไม เราจะตอบเขาไปอย่างไรดี เพราะมันเป็นเรื่องที่ต้อง เรียนรู้ด้วยตัวเอง แต่หากเราลองมองอย่างง่ายๆ พื้นฐานของ หลักธรรมต่างๆ ล้วนเกี่ยวข้องกับการทำดี และการทำดีย่อม ดีต่อตัวเองและผู้อื่น” ถ้าธรรมะคือการทำดี สิ่งนี้แหละที่เรา เลือกให้เป็นใจความสำคัญในคำพูดของเรา

ฉบับนี้อะยากชวนคุยเรื่องหน้าร้อนว่านอกจากอากาศร้อนๆ แล้วมีอะไรให้เราพูดถึงบ้าง และเมื่อนิยายสารคือการคุยกัน หลังจากที่เราพูดจบ ก็ถึงรอบที่คนอ่านจะต้องเป็นคนพูด พูด ได้เต็มที่ครับ และผมสัญญาว่าจะทำตัวเป็นผู้ฟังที่ดี

รณวัฒน์ จันทร์จาววงศ์
บรรณาธิการ

ติดต่อ นิยายสารฉบับ ที่ ๕๕ ป.ณ. ๕๔ ป.ณ. แลริม เชียงใหม่ 50180
moommag@dhammadrops.org
www.dhammadrops.org
Instagram/Insas 053-044220
พิมพ์ที่ โรงพิมพ์เชียงใหม่พิมพ์ การพิมพ์
Ins 053-244196
จัดส่ง บริษัท เคสิดไทย จำกัด
117-119 ถ.เพ็ญนคร แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

เจ้าของ ประธานมูลนิธิ รองประธานมูลนิธิ ที่ปรึกษา กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ	มูลนิธิหทัยธรรม พระกณอมสิงห์ สุโกศล พระมหาไถวรารณ ชินทตติโย ประวิทย์ เขียมแสนสุข พระมหาสุวิทย์ ปิณฑุณ พระมหาประสิทธิ์ ญาณปทีโป วิชัย ขาติแดง ศิริพรรณ เรียบร้อยเจริญ ศิริพร คุรงศ์พิสิษฐ์กุล	บรรณาธิการผู้พิมพ์ บรรณาธิการที่ปรึกษา บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ และช่างภาพ บรรณาธิการศิลป์ ฝ่ายศิลป์ พิสูจน์อักษร	พระกณอมสิงห์ สุโกศล อลิชา ตวีโรจนานนท์ รณวัฒน์ จันทร์จาววงศ์ ภัทรพล ประสิทธิ์ RabbitHood Studio สร้างสรรค์ วรดาวิสันต์, ณัฐพร ดวงศรี วัชรภรณ์ ไฉนคา
---	--	--	--

Contents

สารบัญ

คน-ทำ-มะ-ดา : ปาท่องโก๋ = แป้ง+ความใส่ใจ 14
 มุมส่วนตัว : No Artist here 16 Feature :
 บ้านก้อนฟาง 24 มุมพิเศษ : Coming of age 36 VS. :
 วชิรา พระมหาประสิทธิ์ : กิน ดื่ม เทียว รับได้หรือ
 ร้ายแรง 54 Art Code : โลกที่ไม่ปกติของ เกียรติอนันต์ 7

54

16

7

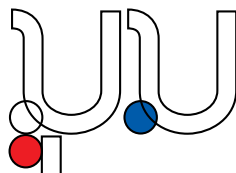

14

36

24

ภาพปก : ภัทรพล ประสิทธิ์
 นายแบบ : ด.ช.วศิน พิณโนเอก
 สถานที่ : โรงเรียนอนุบาลสวนเด็กเชียงใหม่

6 ๘ มุมใหม่

องค์ทะไล ลามะ และ ไทเกอร์ วูดส์ ฝึกวินัยตนเอง

หลังจากที่ไทเกอร์ วูดส์ โปรกอล์ฟอเมริกันมือหนึ่งของโลกได้ออกแถลงการณ์ขอโทษเรื่องข่าวความสัมพันธ์กับหญิงสาวนับสิบคน ตอนหนึ่งในคำขอโทษได้กล่าวว่า

“ศาสนาพุทธสอนว่า ความปรารถนาในสิ่งนอกกาย เป็นสาเหตุแห่งทุกข์ และการแสวงหาความมั่นคงอย่างไร้จุดหมาย พุทธศาสนาสอนให้ไม่หลงระเหิรไปกับสิ่งกระตุ้นเย้ายวน และเรียนรู้ที่จะข่มอารมณ์”

ขณะที่องค์ทะไล ลามะ ผู้นำจิตวิญญาณแห่งทิเบต ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ทุกศาสนามีแนวคิดในทางเดียวกันในเรื่องการประพฤติnotinอกใจภรรยา

“ไม่ว่าจะเป็นศาสนาพุทธหรือศาสนาอื่นใด การมีวินัย ถือเป็นเรื่องสำคัญ ต้องมีวินัยในตนเองและตระหนักถึงผลที่ตามมา” ...หวังว่าปีเสือปีนี้เป็นปีที่ดีของพ่อเสือที่จะเริ่มต้นใหม่นะ

พุทธนอกวัดก็ต้อง ‘จัดระเบียบ

กระทรวงวัฒนธรรมประกาศใช้ “คู่มือข้อควรระวังในการใช้สัญลักษณ์ทางพระพุทธศาสนา” เพื่อแก้ปัญหาการใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ในทางพระพุทธศาสนา มาแสวงหาผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยมีข้อควรระวังทางพระพุทธศาสนาไว้ เช่น การนำพระพุทธรูปมาใช้ในสถานที่ไม่เหมาะสม เช่น การประดับตามร้านอาหาร หรือโรงแรม ซึ่งจะมีการกำหนดโทษ โดยคู่มือจะจัดพิมพ์เป็นภาษาไทย และต่างประเทศ... ยังไงก็รีบเก็บกันนะจ๊ะ ร้านอาหารและโรงแรมทั้งหลาย เดี่ยวจะหาว่าไม่เตือน

นั่งสมาธิใต้ดินที่นิวยอร์ก

หลายคนคงจะเคยนั่งสมาธิ และต้องพยายามหาสถานที่ที่สงบ เพื่อที่จะได้ไม่ต้องวอกแวกใช้ไหม แต่การนั่งสมาธิเฉยๆ แบบนั้นธรรมดาไป กลุ่ม New York City's Interdependence Project (IDP) เลยปั้งไอเดียไปจัดนั่งสมาธิที่ทางเดินรถไฟฟ้าใต้ดิน

การนั่งสมาธิในที่สาธารณะรูปแบบใหม่นี้ เป็นเหมือนละครสลับฉาก (Inter-Act) สิ่งที่ยากและท้าทายของพวกเขาก็คือ สภาพแวดล้อมของทางเดินในรถไฟฟ้าใต้ดินที่เต็มไปด้วยคนที่เร่งรีบ และแน่นอนว่าตำรวจคงจะไม่ปล่อยให้พวกเขาทำอะไรอย่างนี้แน่ ซึ่งทางกลุ่ม IDP เขาก็ได้เตรียมการแก้ปัญหาอย่างหลังเอาไว้แล้ว โดยการเดินสมาธิ...ทำอย่างนี้เท่แถมได้ปัญญาอีก เยี่ยมจริง ๆ

ลมปราณเจ็ดร้อยปี

ผู้เขียน ฟ้า พูลวรลักษณ์
สำนักพิมพ์ นานมีบุ๊คส์

หนังสือเล่มนี้เป็นการรวมเรื่องสั้นกำลังภายในของ ฟ้า พูลวรลักษณ์ ซึ่งเข้าชิงรางวัลซีไรต์ในปีที่ผ่านมาจากผลงาน “โรงเรียนที่เงียบที่สุดในโลก” โดยงานเขียนในแนวกำลังภายในครั้งนี้ยังเป็นการเปิดทางให้เขาได้บรรจุแนวคิดทางปรัชญาร่วมกับสำนวนภาษาในเชิงกวีลงไปในงานเขียน ถึงแม้ว่าวรรณกรรมกำลังภายในโดยคนไทยไม่ใช่ไม่เคยมีมาก่อน แต่เรื่องสั้นทั้งสามสิบเรื่องในลมปราณเจ็ดร้อยปีนั้นมีท่วงท่าในการดำเนินเรื่องต่อโลกของจอมยุทธ์และยอดวิชาในอีกแนวทางหนึ่งซึ่งน้อยครั้งจะปรากฏในยุทธภพหนังสือ

เรื่องเล่าร้านกาแฟ

ผู้เขียน สุพัทธา
สำนักพิมพ์วงกลม

เรื่องเล่าผ่านประสบการณ์จริงของผู้เขียนที่เปิดร้านกาแฟกับเพื่อน ๆ ตั้งความฝันของคนหนุ่มสาวสมัยใหม่ ผู้เขียนได้เล่าอุปสรรคต่างๆ ที่เริ่มก่อตัวมาเรื่อยๆ รายละเอียดเหล่านี้อยู่นอกเหนือความฝัน ผู้เขียนเล่าเรื่องในช่วงเวลาในร้านกาแฟที่เปี่ยมด้วยมิตรภาพได้อย่างสนุก อบอุ่นและไม่พุ่มพ่าย

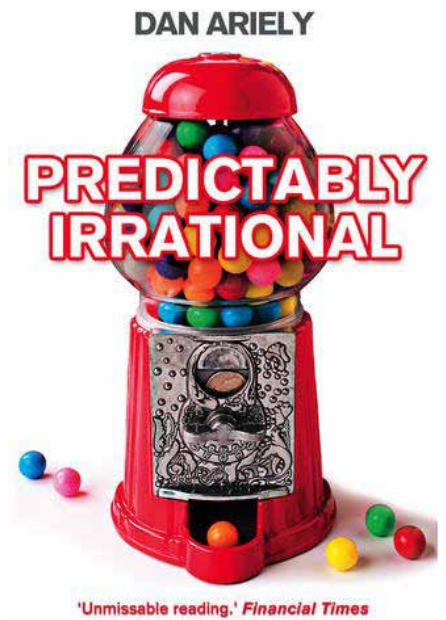
วิถีสีเขียวในเมืองใหญ่ กาย ใจ จิตวิญญาณ Urban Green Living

ผู้เขียน ภัทรพร อภิชาติ
สำนักพิมพ์สวนเงินมีมา

คู่มือสำหรับคนเมืองใหญ่ที่สนใจวิถีชีวิตเล็กๆ ที่สัมพันธ์กับธรรมชาติอย่างสมดุล ประกอบด้วยเรื่องราวของคนเมืองที่ใช้ชีวิตทวนกระแส ผู้ผลิตที่มีแนวคิดและวิถีที่เน้นคุณธรรม รวมไปถึงการแนะนำพื้นที่สีเขียวให้กับชีวิตคนเมือง เพื่อให้รู้ว่ยังมีทางเลือกในการรักษาโลกและรักษาตัวเราเองให้ดีที่สุด

Predictably Irrational ; The Hidden Forces That Shape Our Decisions

คุณเคยสงสัยบ้างหรือไม่ทำไมเพื่อนถึงชอบชวนไปเที่ยวด้วยบ่อยๆ ทำไมบางทีเราต้องซื้อของที่ไม่ได้อยากได้จริงๆ พอซื้อกลับมาแล้วก็ไม่ได้สนใจที่จะใช้มันจริงๆ ทำไมเวลาใช้ของแพงถึงให้ความรู้สึกดีกว่าของถูก ถ้าในตลาดมีหนังสือ “How to” ตลาดนี้คงเป็นหนังสือ “How not to” เพราะหนังสือเล่มนี้คนเขียนบอกว่าเป็นหนังสือช่วยตัดสินใจ ทำให้เวลาจะซื้อหรือจะทำก็มีเหตุผลมากขึ้น คือมีสติมากขึ้นนั่นเอง เพราะเหตุว่าจิตใจของคนเรามันถูกชักจูงได้ง่าย Predictably Irrational เป็นหนังสือที่อธิบายความเป็นปกติของมนุษย์ในลักษณะที่ตรงตามชื่อคือ “เราได้อย่างไม่ต้องมีเหตุผล” เพราะเราทำอยู่ตลอดเวลา ทำเป็นปกติ ทำจนไม่รู้ตัวว่าทำ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเปรียบเทียบการโกงอะไรเล็กๆ น้อยๆ ผ่านการทดลองที่สนุกสนานน่าสนใจและเต็มไปด้วยความรู้สึกที่ว่า “เราก็คือแบบนี้เหมือนกันนี่”

PS ราโชมอน โรงพักใจนักเลง

ตำรวจต้องจับผู้ร้าย แต่ที่โรงพักซึ่งถูกขนานนามว่า “ราโชมอน” นั้นมีแต่ตำรวจที่ไม่คิดว่าการจับผู้ร้ายเป็นหน้าที่ เพราะตำรวจที่ราโชมอนนั้นมีแต่จะถือนางคนร้าย ซึ่งแต่ละคนต่างก็มีพฤติกรรมที่ผิดมนุษย์นา และเชื่อได้ยากว่าคนเหล่านี้เป็นตำรวจจริงๆ

ตัวเอกของเรื่องคือตำรวจหญิงที่ถูกย้ายมาประจำที่โรงพักแห่งนี้ และต้องเจอกับสถานการณ์ต่างๆ ที่ทำให้เธอสับสนระหว่างถูกและผิด

“สายสืบในโรงพักราโชมอน ออกจะผิดมนุษย์มานานคนทั่วไป ไม่อยากจะเข้าใจก็ตาม แต่ก็เพราะอย่างนั้นไม่ใช่เหรอ พวกเขาจึงเข้าใจความเจ็บปวดของมนุษย์ได้อย่างลึกซึ้งมองทะลุปรุโปร่งไปถึงการกระทำของเหล่านมนุษย์ผู้เฝ้าก่อความผิดบาป พวกเขาผู้ซึ่งได้ก่อกรรมเช่นเดียวกับคนบาปก็มีแต่ต้องขึ้นศาลอาชญากรไปสู่หนทางการไต่บาปเพื่อช่วยตัวพวกเขาเองนั่นแหละ” นี่คือนิสัยที่เธอค้นพบและตระหนักว่านี่แหละคือความหมายของตำรวจจริงๆ

โลกที่ไม่ปกติของ

เกียรติอนันต์ เอี่ยมจันทร์

ว่ากันว่า งานศิลปะ คือผลพวงของ
อารยธรรมที่เติบโตเต็มที่ เป็นสิ่งซึ่งตาม
มาหลังสุดต่อจากความสมบูรณ์พูนสุข
ทางกายภาพ การที่มนุษย์จะมีชีวิตที่ 'เต็ม'
ได้ ก็ต้องอาศัยอาหารทางจิตวิญญาณ
เช่นความสุนทรีย์มาเติมเต็ม แต่มันเป็น
เช่นนั้นเสมอไปหรือ?

เพราะเท่าที่ผ่านมา งานศิลปะไม่ได้
มีบทบาทหน้าที่เป็นแค่เพียงสิ่งเติมเต็ม
เท่านั้น หากแต่มันยังถูกใช้เป็นเครื่องมือ
สะท้อน หรือไม่ก็เป็นที่ถกเถียงในการบอก
เล่าถึงความ 'ขาด' ที่ยังดำรงอยู่ในสังคม
มนุษย์อีกด้วย ความสุนทรีย์ของศิลปะจึง
ไม่ได้ผูกขาดหน้าที่อยู่แค่บทบาทของการ

เติมเต็มเท่านั้น หากแต่ในบางครั้ง มันคือ
ผลลัพธ์รูปแบบหนึ่งของความขาด
ตกบกพร่องนั่นเอง

ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกขาดของตัว
ผู้สร้างงาน หรือเป็นความขาดที่ผู้สร้างงาน
ได้พบได้เห็นมากก็ตาม

เกียรติอนันต์ เอี่ยมจันทร์ เป็นอีกคนหนึ่ง

Sad Paradise

กับต้นกับดอก

Sad Paradise

ซึ่งทำงานศิลปะเพื่อเล่าเรื่องราวของความขาดในตัวตนของมนุษย์ งานของเขามีการนำหลักธรรมของพุทธศาสนามาใช้เป็นเข็มทิศในการหาคำตอบของความขาดนั้นๆ เสมอมา แม้ว่ารูปแบบจะไม่ได้ชัดเจนเหมือนงานจิตรกรรมแนวประเพณี แต่ท่ามกลางรูปแบบอันร่วมสมัยของเขา ก็สามารถได้กลิ่นของธรรมะอยู่กลายๆ

เรื่องราวที่เกยรตือนันต์กล่าวถึงในงาน อาจจะไม่ใช่ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำว่าทำไม? หรืออย่างไร? หากแต่เป็นเพียงประโยคบอกเล่า ที่แสดงให้เห็นถึงสภาวะที่ไม่ปกติและความไม่ลงตัวของสังคมที่มนุษย์อาศัยอยู่ (ถ้าหากศิลปะแปลว่าปกติ เรื่องราวที่อยู่ในผลงานของเกยรตือนันต์ก็เล่าถึงสภาวะของมนุษย์อยู่ห่างไกลสิ่งที่เรียกว่าศิลปะเหลือเกิน)

ในด้านของรูปแบบนั้น เกยรตือนันต์ เลือกใช้ฟอร์มของตัวละครที่มีลักษณะของความเป็นการ์ตูนซึ่งดูน่ารัก มาจัดวางไว้ในแสงเงาที่ค่อนข้างจะจัด เพื่อให้ภาพที่ออกมาโดยรวมนั้นเล่าเรื่องราวของความผิดปกติ (ในสายตาของศิลปิน) ได้อย่างสอดคล้องกัน

สำหรับคนที่นิยมชมชอบและศึกษางานศิลปะเป็นทุนเดิม อาจจะจัดงานของเขาไว้ในหมวดหมู่ของจิตรกรรมแนวเซอร์เรียลลิสต์ หรือที่เรียกกันว่าจิตรกรรมแนวเหนือจริง แต่ในความเหนือจริงนั้น มันสามารถสื่อถึงสิ่งที่จริงยิ่งกว่าจริงออกมาได้อย่างไม่ขัดเขิน

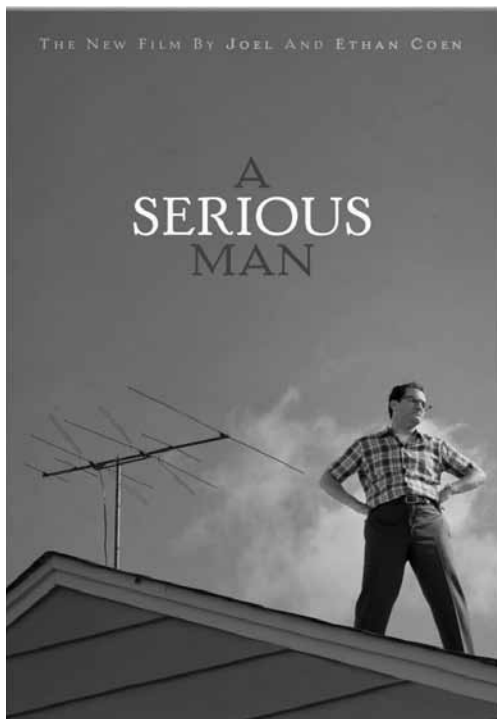
งานชุดที่นำมาตีพิมพ์ในครั้งนี้ เป็นผลงานที่เขาทำขึ้นเพื่อเป็น Thesis การศึกษาในระดับปริญญาโทในคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นเสมือนการสรุปยอดความคิดทางศิลปะของตัวศิลปินตลอดระยะทางที่เดินทางบนถนนเส้นนี้

ถ้าหากจะถามหาถึงทางออกของปัญหาในผลงานของเกยรตือนันต์ ก็อาจจะเห็นได้ชัดเจน เพราะเจตนาเบื้องต้นของศิลปินนั้น ต้องการสร้างสรรค์ผลงานของตนออกมาในรูปแบบของประโยคบอกเล่า หากใช้ถ้อยคำที่เป็นคำถามหรือคำตอบแต่อย่างใด

เป็นเพียงเรื่องเล่าที่แสดงให้เห็นถึงความขาดและความไม่ปกติของสังคมที่เราอาศัยอยู่นั่นเอง ☹

A SERIOUS MAN

เพียงชายคนนี้ไม่ใช่ผู้วิเศษ

ถ้าวันหนึ่งอยู่ๆ ชีวิตคุณกลายเป็นศูนย์รวมของปัญหาเหมือนกับเสื่ออากาศที่รับได้แต่สัญญาณแยกๆ ทางออกง่ายมากแน่นอนว่าเมื่อมีปัญหาก็ต้องหาทางแก้ แต่ที่แน่นอนกว่าคือมันไม่ได้ทำได้ง่ายๆ และที่ยังไม่แน่นอนคือการรับมือกับปัญหาด้วยการแก้ไขนั้นเป็นคำตอบที่ถูกต้องในทุกกรณีหรือไม่ และความไม่แน่นอนที่วุ่นวายนั่นคือสิ่งที่ผู้ชมจะสัมผัสได้ตลอดการชมภาพยนตร์เรื่อง A SERIOUS MAN

เรื่องราวของ A SERIOUS MAN เกิดขึ้นในสังคมชาวยิว ช่วงยุค 60 แลร์รี่ จีอพนิก ศาสตราจารย์ทางฟิสิกส์ในมหาวิทยาลัยผู้พยายามอธิบายสิ่งต่างๆ ด้วยตรรกะที่อยู่วันหนึ่งชีวิตของเขาก็เลวร้ายโดยฉับพลัน ตั้งแต่ถูกภรรยาขอเลิก ลูกๆ เสื่อมศรัทธาไม่สามารถรักษาสถานะพ่อต่อไปได้ ต้องรับการระดมแพ้ที่ชายสตีแตกจอมก่อบปัญหาที่มาขออยู่ด้วย หน้าที่การงานก็เริ่มสั่นคลอนเท่านั้นยังไม่พอเขายังมีปัญหที่ต้องถกเถียงกับเพื่อนบ้าน ยิ่งไปกว่านั้นคนจริงจั่งอย่างเขายังต้องมาเจอสาวสวยข้างบ้าน นอนเปลือยกายอาบแดดให้เขาเห็นเป็นประจำ

ครอบครัวล่มสลาย การงานส่อเค้าพังทลาย ตัวตนศีลธรรมที่ถูกทำลายก็คาบถูกคาบดอก ตรรกะของแลร์รี่จะให้คำตอบอย่างไร ไม่ว่าคำตอบจะเป็นแบบไหนก็คงต้องบอกว่าผิด ผิดตั้งแต่แรกที่เลือกจะหาคำตอบหรือคำอธิบายกับทุกเรื่องที่เกิดขึ้นและเมื่อความไม่แน่นอนมันดำเนินมาตลอดหนึ่งชีวิตของเรา ทุกคนแล้วเราจะยังต้องจริงจังกับการหาทางแก้ไขในสิ่งที่เราควบคุมไม่ได้หรือไม่ เมื่อเราไม่ใช่พระเจ้าและไม่ได้เป็นผู้วิเศษ แต่เป็นคนธรรมดาที่ต้องอยู่ร่วมกับความไม่แน่นอน สิ่งที่แลร์รี่พอจะทำได้ก็คงจะเป็นการยอมรับ เพราะบางปัญหาก็จะคลี่คลายเมื่อถึงเวลาสมควรโดยที่เราทำอะไรไม่ได้ หรือถึงมันผ่านพ้นไปแล้วก็อย่าได้วางใจ เพราะทุกวันนี้คือวันใหม่และปัญหาใหม่ๆ ก็พร้อมจะเข้ามาเสมอ อยู่ที่ว่าคุณจะพร้อมรับมันหรือเปล่า ☹

14 sai no haha

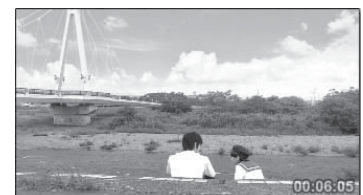
เรื่องราวของคุณแม่วัย 14 เริ่มจาก อิชิโนเซะ มิกิ (ชิตะ มิวาอิ) เด็กสาวแสนซนที่แอบชอบเพื่อนร่วมห้องคนหนึ่งคือ คิริโนะ ซาโตชิ (มิอุระ ฮิรุมา) เด็กหนุ่มผู้แสนแสบขี้มุกและเสียบเหงา และชอบเฝ้ามองความสดใสของมิกิ แล้ววันหนึ่งเมื่อบรรยากาศเป็นใจทำให้สองคนนี้ได้อยู่ด้วยกันสองต่อสอง เหตุการณ์ที่ทุกๆคนคาดคิดก็เกิดขึ้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปเหตุการณ์ในครั้งนั้นก็ส่งผลสัญญาณบางอย่างต่อมิกิ ทั้งอาการคลื่นไส้ อาเจียน และท้องที่โตขึ้นเรื่อยๆ

ในขณะที่ทุกคนรอบข้างต้องการให้มิกิทำแท้ง แต่เธอกลับยืนยันที่จะเก็บลูกของเธอเอาไว้แม้ฝ่ายชายจะไม่เอาด้วย ซึ่งทางที่เธอเลือกนั้นก็ย่อมต้องแลกกับอะไรอีกหลายอย่างในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสุขภาพของเธอที่ต้องมาตั้งท้องก่อนวันอันควร หรือปัญหาเรื่องการเงินที่เกิดขึ้นกับครอบครัวของเธอ รวมไปถึงการต้องเจอสายตาที่เย็นชาจากสังคมซึ่งเธอสามารถรับรู้มันได้มากกว่าที่เธอจะเคยจินตนาการถึง

ตอนหนึ่งในหนังได้บอกไว้ว่า “ความรักของเด็กๆ คือ คนสองคนจะมองเห็นเพียงกันและกัน แต่ความรักของคนที่มีวุฒิภาวะคือ คนสองคนมองเห็นในสิ่งเดียวกัน” ถ้าเช่นนั้นอะไรคือสิ่งที่เราควรมองหาจากความรัก และสิ่งที่เราอ้างว่าเป็นความรักจากเราได้ ทำร้ายคนรอบข้างและตัวเราไปมากแค่ไหนแล้ว สำคัญที่สุดคือเพื่อความรักคุณยอมรับความจริงจากสังคมที่ต้องเผชิญแล้วหรือยัง ☹

ความรัก
ความเข้าใจ และ
ความเป็นจริง

ทำไมจิวรพระถึงมีหลายสี?

ประเด็นข้อสงสัยว่าทำไมจิวรพระมีหลายสีนั้น ขอเริ่มจากสมัยก่อนการย้อมผ้าจะย้อมจากพืช แมลง และดิน เป็นหลัก โดยการนำผ้าไปต้มในน้ำสีที่ใช้ย้อม ผ่านกรรมวิธีการตากอีกหน่อยก็จะได้เป็นสีที่ต้องการ แต่สีจะไม่อยู่คงทนนักชกพาก็ต้องย้อมอีก การย้อมผ้าจึงเป็นของที่อยู่คู่กับการชักผ้าไปโดยปริยาย

จนมาถึงในสมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าทรงให้พระภิกษุทั้งหลายใช้ผ้าบังสุกุล (ผ้าเปื้อนฝุ่น) มาหม่ม เพื่อให้ไม่ต้องไปยึดติดกับความงามและความสบายของผ้าอีก โดยผ้าบังสุกุลนั้นส่วนใหญ่ก็จะเป็นผ้าหยาบๆ ที่ชาวบ้านใช้พันศพบ้าง ผ้าที่ถูกทิ้งไว้ในป่าบ้าง พระภิกษุก็จะไปตามเก็บเอาผ้าเหล่านี้มาเย็บติดกันเป็นผืนใหญ่ๆ เอาหม่มคลุมตัวจะได้ป้องกันการเกิดแผลและความเหน็บหนาว แต่จะเอามาหม่มเลยก็อาจจะทำให้ป่วยได้เพราะผ้าเหล่านี้ก็ผ่านประสบการณ์กันมาพอสมควรเหมือนกันเลยต้องมีการฆ่าเชื้อโรคด้วยการต้ม และเพื่อให้ไม่ให้สี หนองและเลือดติดทนนานจึงต้องมีการย้อมสีใส่ลงไปด้วย โดยสีเหล่านั้นพระพุทธรองค์อนุมติว่าหากจะย้อมผ้าก็ต้องใช้สีที่มาจาก 6 แหล่งคือ น้ำย้อมจากรากไม้ ต้นไม้ เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ และผลไม้ นอกจากนี้ไม่อนุมติให้ใช้ แต่ถึงจะอย่างนั้นก็ตามสีที่ให้เลือกใช้ก็ยังเยอะเยอะจนมีพระกลุ่มหนึ่งเที่ยวไปย้อมเป็นสีต่างๆ มีลายดอกบ้าง เย็บผ้าเป็นเส้น เป็นหมวก จนถูกชาวบ้านติเตียน พระพุทธรองค์เลยบัญญัติเพิ่มโดยมีบัญญัติไม่ให้พระภิกษุย้อมผ้าเป็นสีครามล้วน สีเหลืองล้วน สีแดงล้วน สีหงสาล้วน สีดำล้วน สีบานเย็นล้วน สีชมพูล้วน และห้ามไม่ให้แต่งจิวรให้มีชายยาว มีลายดอก เป็นต้น โดยหมายความว่า สีอื่นนอกจากนี้ก็สามารถใช้ได้ ดังนั้นในแต่ละพื้นที่โดยเฉพาะในอารามเดียวกันจึงพยายามใช้สีเดียวกันเป็นการสมานฉันท์ โดยไทยเราก็ได้ใช้วิธีการย้อมแบบนี้มาตลอดและพระไทยก็ยังหม่มสีใกล้เคียงกันหมด จวบจนเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้มีการผลิตสีย้อมผ้าที่เป็นสีสังเคราะห์ติดทนนานได้ขึ้นมา พระก็ไม่ต้องย้อมบ่อย ญาติโยมเห็นพระที่ตัวเองศรัทธาหม่มสีไหนก็พากันไปจ้างร้านย้อมไปถวายกันหมด พระส่วนใหญ่ก็เลยได้ใช้ในสิ่งที่ญาติโยมนำไปถวายนั่นเอง ซึ่งพระที่อยู่วัดป่าในสมัยแรกๆ ก็ยังไม่ได้อาบสีนี้เลยยังต้องย้อมเองไปก่อน เลยเกิดสักรักซึ่งเป็นสีพระปา (ย้อมเอง) อยู่ สีทอง (ดูแล้วเหมือนส้ม) สีแดงเลือดหมู และสีต่างๆ ที่ไม่เพี้ยนไปมากนัก ต่อมาเมื่อทางพระมหากษัตริย์ของเราทรงดำริให้พระทั้งประเทศกลับมาหม่มเป็นสีเดียวกันอีก จึงกำหนดสีที่จะหม่มเข้าวังเป็นสีราชานิยม(เหลืองน้ำตาลอ่อน)ขึ้นมาเพิ่มอีกหนึ่งสีทำให้เกิดกรณีที่พระเวลาเข้าวังก็จะหม่มสีราชานิยม พอกลับมาวัดก็กลับมาหม่มสีเดิม บางวัดก็เปลี่ยนเป็นสีราชานิยมไปเลย บางวัดก็ยังชอบย้อมอยู่ เลยทำให้เราเห็นพระหม่มจิวรกันหลายสีอย่างทุกวันนี้เองงงงงง ๐

*เรื่องสีผ้าของพระนี้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนิกายแต่อย่างใด แต่ก็มีเรื่องน่าสนใจที่ว่าสีราชานิยมมีหม่มทุกนิกาย (เถรวาทไทย) สักกมีหม่มทั้งสองนิกายแต่ธรรมเนียมจะมีเยอะกว่า ส่วนสีทองหรือออกส้มนั้นแม้แต่หม่มนิกายเท่านั้น

** สมัยก่อนวิธีการหม่มผ้าของสองนิกายจะไม่เหมือนกันแต่ปัจจุบันทั้งสองนิกายก็หม่มเหมือนกันแล้ว นอกจากการหม่มมังกรและหม่มลูกบวบเข้าหาตัวเท่านั้นที่ยังเป็นแบบมหานิกายอยู่

พื้นที่เปิดสำหรับผู้อ่านที่ต้องการเข้าใจ “งานเข้า” ให้เป็น
ประโยชน์ โดยสามารถส่งผลงานได้ทุกรูปแบบ

ล้างแก้กับเกอะ

ล้างหน้า ล้างมือ ล้างเท้า ล้างถ้วย ล้างชาม ล้างจาน
ล้างช้อน ล้างรถ ล้างเรือ ล้างพื้น ล้างผนัง ล้างถัง
ล้างหม้อ ล้างไห ล้างไถ ล้างเคียว ล้างจอบ ล้างเสียม
ล้างมีด ล้างขวาน ล้างฯลฯ ล้างแล้วสะอาดสะดวกใช้

ล้างแค้น ไยถึง ยิ่งล้างยิ่งสกปรก สะใจ
แต่ไร้...สันติ ☹

ปาก่องโก๋

= แป้ง+ความใส่ใจ

ปาก่องโก๋อาจเป็นอาหารเข้าใจใครหลายคนตั้งแต่เด็กจนถึงคนสูงวัย เพราะอาหารชนิดนี้มีประวัติมาอย่างยาวนานเกือบจะพันปีมาแล้ว แต่เพิ่งจะมีในไทยประมาณรัชกาลที่ 6 นี้เอง

เมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องปาก่องโก๋คงหนีไม่พ้นเมืองตรัง และเมืองนี้เองเป็นเพียงไม่กี่เมืองที่ยังคงเรียกชื่ออาหารที่ทำจากแป้งแล้วนำไปทอดว่า อู๋จาก้วย หรือ จาก้วย ตามสำเนียงจีนแต้จิ๋วดั้งเดิม ซึ่งมาจากชื่อของขุนนางจีนสมัยราชวงศ์ซ่งที่ชื่อ จินก้วยและภรรยา ที่เป็นคนทุจริตคดโกง ขาชาชาติ แป้งสองชิ้นจึงเป็นตัวแทนของสองคนที่ถูกทอดในน้ำมันร้อนราวกับตกนรกหมกไหม้

อย่างที่บอกไปว่า ปาก่องโก๋นั้นเป็นอาหารเข้าใจใครหลายคนจนชายติบชายตืออยู่หลายเจ้า แต่น่าเสียดายว่าหลายร้านได้ละเลยคุณภาพไปเสียมาก

ทวีศักดิ์ โพธารกณ์ เขาขายปาก่องโก๋อยู่หลังจวนผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง โดยขายเพียงกระทะเล็กๆ เท่านั้น เท่าที่เขาบอกว่าเขาสามารถจะควบคุมคุณภาพได้ “ครอบครัวเราชอบปาก่องโก๋ เราก็ชอบปาก่องโก๋ ลูกเราก็กิน ถ้าเกิดว่าเขาทานของที่ครอบครัวผลิตไปไม่ดี ลูกก็กินก่อน ถ้าเกิดว่ามีปัญหาอะไรครอบครัวก็รับก่อน เราก็เน้นเรื่องครอบครัวไว้ก่อน แล้วค่อยให้ครอบครัวผู้บริโภคต่อไป เราเลยทอดพอดีๆ ไม่เยอะ ลงไปในจังหวะที่พอดี เริ่มจากกระทะใหญ่เราบังคับไม่ได้เราก็เปลี่ยน ลงมาเป็นกระทะเล็กหน่อย”

“เราต้องเอาใจใส่ หนึ่ง ต้องไม่ให้ไฟร้อนเกินไป ถ้าร้อนไปทำให้ปาก่องโก๋แดง แดงแล้วข้างในก็ไม่สุก หมายความว่ากรอบข้างนอกแต่ข้างในจะเหนียวๆ ก็ไม่อร่อย ทำให้น้ำมันดำด้วย แต่ถ้าไฟเบาเกินไป ปาก่องโก๋ก็จะอมน้ำมัน แล้วก็จะไม่ขยายตัว อย่างที่สองที่จะให้ปาก่องโก๋สวยอยู่ที่คนพลิก คนทำไม่เท่าไร แต่คนพลิกต้องเก่ง คนทำคือคนที่ผลิตตัวแป้งปาก่องโก๋ขึ้นไป แล้วส่งให้คนพลิก คนพลิกจะต้องเก่งจะต้องจัดการให้ได้ ถ้าแป้งมันติดกันจะต้องขยายให้มันได้เท่ากัน แล้วกลับสองหน้าอีก สวยไม่สวยอยู่ที่คนพลิก”

“ส่วนน้ำมันนี้จะใช้สามวัน สามวันนี้จะเพิ่มทุกวันแล้วแต่รายละเอียดว่าทอดเยอะไม่เยอะ แต่พอสามวันปั๊บก็จะเหม็นทั้งหมด เพราะถ้าน้ำมันเหนียวพอกันแล้วรู้สึกปากมันมีไขมันติดกับปาก แต่ของเราจะไม่อมน้ำมัน สังเกตได้จากการที่เราฉีกปาก่องโก๋ครึ่งหนึ่ง ถ้ามีน้ำมันข้างในแสดงว่าอมน้ำมัน แต่ถ้าฉีกไปไม่เจอน้ำมันแสดงว่าไม่อม” ☺

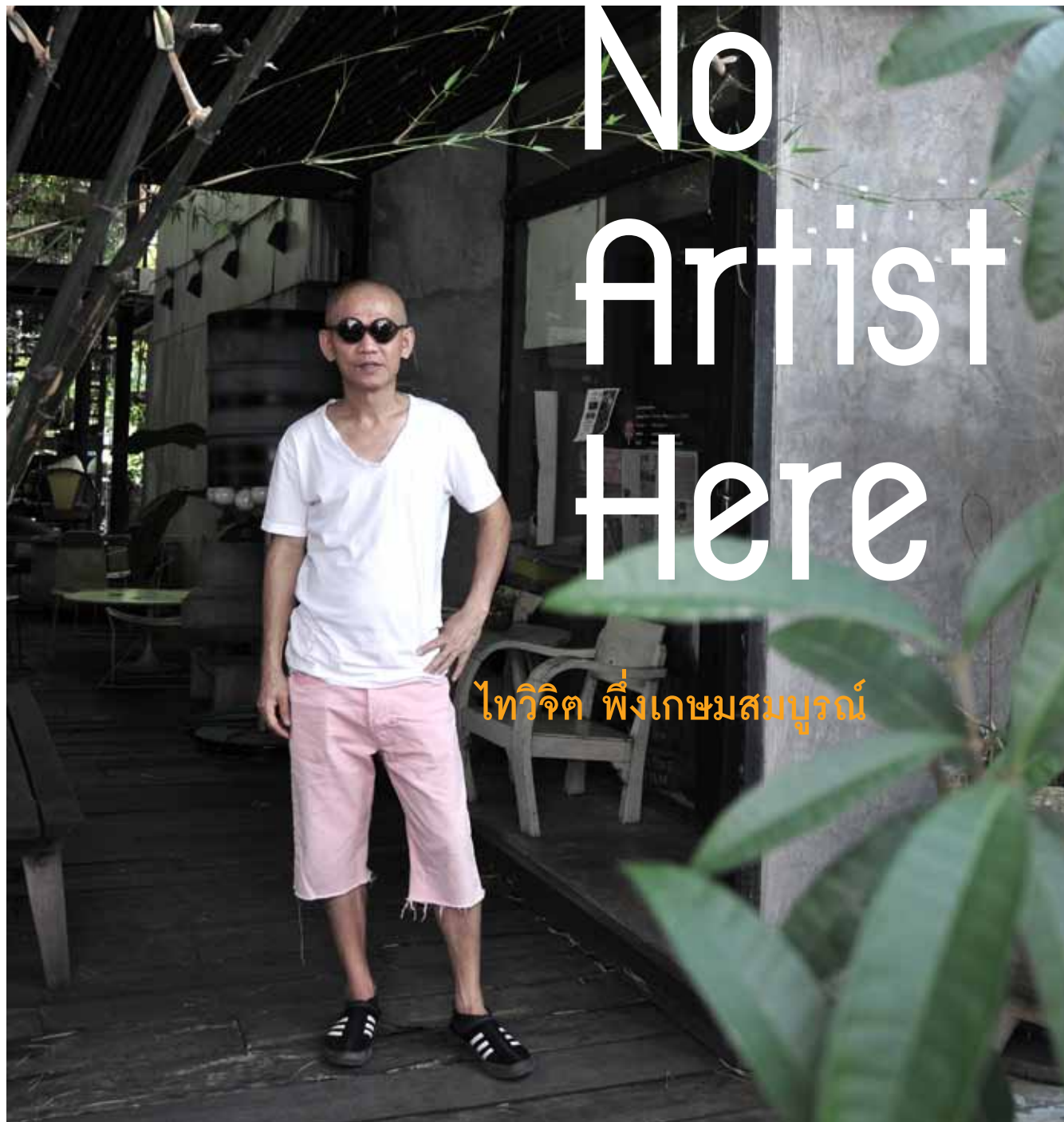
คนทุกคนหวังใฝ่ใจเรื่องสันติภาพของโลก อาวุธ
และกองกำลังทหาร ในบางสถานการณ์ก็อาจจะ
ก่อให้เกิดสันติภาพ (อย่างสัมพัทธ์) ในโลกได้

แต่ระยะยาวแล้ว คงเป็นไปได้ที่จะมีสันติภาพ
ของโลกอย่างแท้จริงและยืนยาว ด้วยการเผชิญ
หน้าทางทหารหรือด้วยความรู้สึกละเอียดซึ้ง และ
ความระแวงสงสัย

สันติภาพของโลกจะต้องพัฒนามาจากสันติภาวะ
ของจิตใจ จากความศรัทธา และความเคารพ
ในกันและกัน ก็สำหรับการพัฒนาท่าที และ
คุณลักษณะของจิตเจตจำนง กุญแจสำคัญก็จะอยู่
ที่ความกรุณา หรือความรักสากลอีกนั่นเอง

ทะไลลามะ องค์ที่ 14 จากหนังสือ จิตที่แปรเปลี่ยน
ใคร่ครวญในสัจจะ ความรักและความสุข

คุณเคยลองถามตัวเองบ้างไหมว่า ชีวิตคุณเกี่ยวข้องและมีความเห็นกับศิลปะอย่างไร... บ้างอาจเห็นเป็นเรื่องไกลตัว และบ้างก็อาจเห็นเป็นเรื่องไม่ดี อย่างเคยมีคนเปรียบคนที่ทำอะไรแล้วรอคอยแต่อารมณ์หรือว่าอารมณ์ไม่มั่นคงคาดเดายากว่า ดิสต์แตก

มอ-โทวิจิต พึ่งเกษมสมบูรณ์ ศิลปินผู้ซึ่งทำงานหลากหลายอย่างไม่แบ่งแยกตามจุดมุ่งหมายของศิลปะ และใคร ๆ หลาย ๆ คนเป็นแฟนผลงานที่ถือว่าเป็นลายเส้นตัวของเขาอย่าง functional object ที่เขาสามารถเสกเศษขยะให้เป็นงานศิลปะสวยหรูที่ลงตัวกับการใช้งาน หรือบางคนก็ยังคงติดใจกับงานจิตรกรรมของเขาที่เขาทำมาตั้งแต่เริ่มแรก

แต่หลายคนบอกว่าเขาอาจไม่ใช่ศิลปิน ทำไม่ไม่ใช่? เพราะอะไร? แล้วอย่างนี้เขาเป็นอะไรกันแน่ คำตอบทั้งหมดสามารถอ่านได้จากบรรทัดต่อจากนี้

คุณย้ายมาอยู่เชียงใหม่กี่ปีแล้ว

ปีนี้เป็นปีที่ 3 แต่ก่อนหน้านี้ก็ไป ๆ มา ๆ อีก 1 ปี จริง ๆ แล้วเคยมาสอนภาพพิมพ์ที่คณะวิจิตรศิลป์ มข. เมื่อราว 20 ปีก่อน แล้วช่วง 10 ปีก่อน ก็เริ่มมาปลูกบ้าน แล้วมาทำต่อพว้อม ๆ กับการออกแบบตกแต่งร้านที่ปายเมื่อ 4-5 ปีที่ผ่านมา

ช่วยอัปเดตหน่อยว่าช่วงนี้คุณทำอะไรอยู่บ้าง

จริง ๆ ก็ทำหลายอย่าง อย่างที่เคยทำมา เช่น งานออกแบบ งานเขียนภาพประกอบ

แล้วอย่างนี้คุณนิยามตัวเองว่าอะไร

ไม่เคยนิยาม แต่ผมรู้ว่าผมชอบทำงานที่ผมสนใจและความสนใจที่ผมมีก็จะขยายออกไปในงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะด้านต่าง ๆ ไม่ใช่แต่เฉพาะงานทางด้าน fine arts ที่ผมเริ่มต้นมา จนบางครั้งเขาก็วิจารณ์กันว่า ตกลงมันจะเป็นอะไรกันแน่จะ บางคนบอกดีไซเนอร์ก็ไม่ใช่ ศิลปินก็ไม่ใช่ ดังนั้นเลยเป็นอะไรก็ได้ เป็นคนทำงานดีกว่า

ทำไมคุณถึงไม่บอกคนอื่นว่าตัวเองเป็นศิลปิน

คือผมโดยฐานนี้เป็นคนทำงาน เราก็ไม่ได้มีหน้าที่มาแต่งตั้งว่าตัวเองเป็นอะไร มันเป็นหน้าที่ของคนอื่นมากกว่าที่จะบอก ฉะนั้นผมอาจจะเป็นศิลปินหรือนักออกแบบ นักเขียนภาพประกอบหรือช่างก็เป็นได้หมด

ตรงนี้ไม่ใช่เรื่องที่สนใจอยู่แล้ว

ผมว่าเราน่าจะมีอิสระที่จะเลือกทำในสิ่งที่เราสนใจเพื่อเปิดโอกาสให้เราได้เรียนรู้ในสิ่งที่ต่างออกไปจากที่เคยทำ อย่างสถาบันสอนศิลปะอย่างเบาเฮาส์ (Bauhaus) ของเยอรมัน ที่ก่อตั้งโดยนักคิดหลายสาขา เช่น สถาปนิก ศิลปิน นักออกแบบ ในอดีตก็สอนกันโดยใช้หลัก multi-disciplinary ที่ผู้เรียนสามารถจะเรียนรู้และสร้างสรรค์ผลงานในศิลปะแขนงต่าง ๆ ได้ เพราะฉะนั้นมันควรจะมีความสามารถในทางหลากหลาย แต่บางทีผมก็ไม่ทำทั้งหมด อย่างงานเทคนิคอะไรที่เราทำไม่ได้ก็ต้องหาคนช่วย

เป็นเหตุผลให้งานของคุณมีหลายอย่างมาก ทั้ง ภาพพิมพ์ จิตรกรรม หรือประติมากรรม อย่างร้านนี้ (mood mel-low) คุณก็บอกว่าเป็นงานประติมากรรมของคุณ

ร้าน mood mellow เป็นงานออกแบบตกแต่งร้านขายเค้กกับกาแฟ ซึ่งต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยเป็นหลักเพื่อตอบ

การใช้งานตามโจทย์ ไม่ใช่เป็นงาน fine art หรือ pure art ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงผู้คนที่เข้ามาใช้บริการของร้าน เพราะถ้าเป็น fine art บางทีต้องรับใช้ตัวมันเอง แต่ถ้าเป็นภาพประกอบหรือสถาปัตยกรรมหรืองานตกแต่งก็ต้องรับใช้ส่วนอื่น เพราะมันมีโจทย์มีลูกค้า มีอะไรที่เราจะต้องประนีประนอมหรือว่าเฟอร์นิเจอร์มันก็เกี่ยวฟังก์ชัน มันต้องคิดประโยชน์ใช้สอย แต่ fine art มันสื่อความคิดอะไรบางอย่างซึ่งบางทีมันไม่จำเป็นต้องรับใช้อย่างอื่นเลย

แต่งงานของคุณก็ไม่ใช่ออย่างนั้น

ผมก็เริ่มต้นจาก fine art แล้วขยับขยายความสนใจไปในศิลปะแขนงอื่นๆ เช่น งานออกแบบ หรืองานตกแต่งก็ไม่ได้ยึดมั่นว่าจะต้องตอบสนองความคิดของตัวเองเท่านั้น ผมจึงต้องไปเรียนรู้การทำงานทางด้านการใช้งานจากศิลปะแขนงนั้น เพราะบางทีผมทำงานจิตรกรรม ใครจะชอบหรือไม่ชอบมันก็เรื่องของเขา แต่เราทำงานเพื่อเรียนรู้ อารมณ์ ความคิดของเราเอง นั่นเป็นงาน pure art ซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัว แต่ถ้าเป็นงานออกแบบ สมมติเราจะทำชิ้นหนึ่งสื่อ เราต้องคิดแล้วว่ามันจะต้องมีสัดส่วนที่พอเหมาะที่จะวางหนังสือได้ ไม่ล้มง่าย ถ้าเป็นเก้าอี้ก็ต้องนั่งสบาย ถ้าต้องเคลื่อนไหวก็ต้องออกแบบให้น้ำหนักเบา หรือถ้าหนักก็ติดล้อ คือมันต้องสัมพันธ์กับการใช้งานจริง สำหรับผมแล้วสิ่งนี้คือสิ่งที่เราจะต้องเรียนรู้และทำให้ได้ ซึ่งเราสามารถใส่รายละเอียดของประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปะต่าง ๆ นำมาผสมผสานกันแล้วกลั่นกรองออกมาให้ได้

คุณทำงาน functional object มานานหรือยัง

ก็ไม่น่าจะต่ำกว่า 10 ปีแล้วนะ

ทำไมตอนนั้นถึงชอบงาน functional object

เพราะวัสดุที่เหลือใช้เหมือนเป็นโจทย์ให้เราแก้ปัญหาและจินตนาการต่อแบบไม่มีที่สิ้นสุด เศษวัสดุที่เหลือใช้ต่าง ๆ นี้กระตุ้นเราให้จินตนาการได้ตลอดเวลา

แล้วอะไรที่เป็นจุดเปลี่ยนให้คุณมาสนใจงานแขนงนี้

จุดเปลี่ยนก็คือ เรามีความสนใจในงานที่หลากหลายอยู่แล้ว แล้วบังเอิญผมมีโอกาสดูไปด้วัสดุที่เขาไม่ใช้ เช่น ไม้ เหล็ก อะไรพวกนี้ พอเอามาประกอบเป็นงานแล้วมันน่าสนใจ ก็เลยเริ่มทดลองขึ้นมา ซึ่งผมก็ไม่ได้ทำเป็นคนแรก งานพวกนี้ปีกลีโซ่ก็เคยทำมาก่อนแล้ว

เป็นเพราะงานแบบเดิมไม่ตอบสนองคุณด้วยหรือเปล่า

ผมเบื่อแล้ว มันถึงจุดเปลี่ยน พอเราทำอะไรบางอย่างมาถึงจุดหนึ่ง มันอึดตัว มันก็ต้องเปลี่ยนไปทำอีกอย่างหนึ่งที่เราสนใจ เหมือนกับได้พัก พอเรากลับไปมองมันใหม่เราจะเห็นในมุมที่ต่าง

คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าในกระบวนการผลิตงานศิลปะจำเป็นต้องทนทุกข์ ถ้าของคุณที่เป็นงานศิลปะซึ่งมันต้องไปบวกรตลาด บวกเรื่องฟังก์ชัน มันจะทนทุกข์น้อยกว่าหรือมากกว่า

ผมว่ามันขึ้นอยู่กับตัวบุคคล ขึ้นอยู่กับทัศนคติที่เขามีต่อตัวเอง ต่อสังคมโดยรอบ ไม่มีเครื่องมือสำหรับใช้วัดว่าใครจะทนทุกข์หรือ suffer มากน้อยกว่าใคร ทุกอย่างมีต้นทุนของมันเอง เหมือนคำพูดที่ว่า no pain no gain คุณต้องออกแรงเพื่อที่จะได้มา **ถ้าเป็นคนทำงานศิลปะประยุกต์ โทษจะมากขึ้นหรือเปล่า**

ไม่ว่าจะเป็นงานประยุกต์ศิลป์หรืองาน fine art มันก็มีตลาดของมันเอง ขึ้นอยู่กับวิธีของแต่ละคนที่จะนำผลงานออกสู่สาธารณะอย่างไร

สำหรับคุณโทษของลูกค้าในเงื่อนไขที่เราจะซื้องานเรากับงานที่เราอยากทำ อย่างไหนสำคัญกว่ากัน

บางทีตอนทำเรายังไม่คำนึงถึงคนอื่นในเบื้องต้น เราคำนึงถึงเราก่อนว่าเราอยากทำอะไร เพราะมันก็จะมียोगที่บอกว่าเราไม่เอาลูกค้าเป็นตัวตั้งตั้งแต่แรก เพราะถ้าเราเอาลูกค้า เราก็ต้องเอาเงื่อนไขของลูกค้ามาเป็นตัวกำหนด เพราะฉะนั้นถ้าเราจะทำตามความชอบของลูกค้าซึ่งนั่นหมายถึงว่าจะนำเงินมาให้กับเรา สมมติถ้ามันทำให้เราร่ำรวย เราก็จะต้องทำสิ่งเหล่านั้นต่อไปเรื่อย ๆ เพราะถ้าเราเปลี่ยนเราก็จะได้เงินก้อนนั้น อันนี้ก็ คือเราเอาเงื่อนไขของลูกค้าหรือพูดอีกทางหนึ่งคือ เอาเงินมาเป็นตัวตั้งเพื่อที่จะมารับประกันชีวิตของเราว่า เราจะต้องมีเงิน แต่ของผมจะเป็นในลักษณะที่ว่า ผมจะทำในสิ่งที่ผมอยากทำก่อนในเบื้องต้น เพราะฉะนั้นถ้าเราอยากจะทำ เราก็จะมีปัญหาแบบของเรา ถ้าทำอย่างนี้จะไปเจอปัญหานี้ เราก็ต้องแก้ปัญหานี้

ในงานของเราเอง เพราะว่าบางอย่างเราอาจจะไม่เคยเจอ บางอย่างเราเคยมีประสบการณ์มาแล้ว พอเราเคยแล้ว มันก็เริ่มไม่ท้าทายแล้ว การไม่ท้าทายแสดงว่าเราไม่เรียนรู้แล้ว ของที่ท้าทายแสดงว่าเราได้เรียนรู้ใหม่ เพราะฉะนั้นศิลปะส่วนหนึ่งคือกระบวนการเรียนรู้ พอเราเรียนรู้ก็เท่ากับเราได้สัมผัสประสบการณ์เพิ่มเติม มันก็พัฒนางานเรา พัฒนาตัวเรา ถ้าเราเอาลูกค้ามามาก่อน เราก็จะไม่พัฒนา

แล้วเรื่องต้นไม้และกระถางต้นไม้ที่คุณเคยให้สัมภาษณ์ช่วงหนึ่งว่าชอบทำ เป็นอย่างไรบ้าง

ก็ยังทำอยู่ ทำเยอะมาก คือคิดอะไรได้ก็ทำ แต่ปัญหาตอนนี้คือเรื่องเวลา เพราะเราไม่สามารถที่จะทำทุกอย่างได้หมดในเวลาเดียวกัน บางทีปลูกต้นไม้ก็ต้องพักไว้ก่อน พักจากสิ่งหนึ่งมาทำอีกสิ่งหนึ่ง เรายังทำงานอยู่ตลอด แต่เราได้พักจากงานบางอย่าง แต่ก็มาผ่อนคลายกับงานบางอย่างซึ่งมันก็ยังเป็นงานอยู่ แต่มันผ่อนคลาย กระถางก็ยังทำอยู่ แต่ว่าตอนนี้พัฒนารูปแบบขึ้นมาใหม่ โดยการเรียนรู้มาจากพรรณไม้ที่เราสนใจและออกแบบกระถางให้สอดคล้องกับธรรมชาติของมัน เช่น แคคตัสหรือเฟิร์นบางชนิด เพราะต้นไม้...เปรียบเหมือนศิลปะ คือธรรมชาติทำให้เราเรียนรู้ไม่มีวันจบสิ้น จะว่าไปแล้วมันก็ทำให้ชีวิตมีความหมาย สนุก มีเรื่องที่เราจะต้องทำ

คุณก็เลยชื่นชมดาบวิชัย ในเรื่องของการปลูกต้นไม้ (ปัจจุบันได้รับการเลื่อนขั้นเป็น ร.ต.ต.วิชัย สุริยทศ)

ผมเคยอ่านหนังสือเรื่องคนปลูกต้นไม้ของฝรั่งเศสหลายปีก่อนที่จะมีข่าวดาบวิชัยในเมืองไทย หนังสือไม่รู้ว่าเป็นเรื่องจริงไหม แต่ในไทยนี่มีอยู่จริง แล้วเป็นคนธรรมดาเป็นข้าราชการตำรวจมันยิ่งทำให้เกิดความน่าทึ่งสำหรับความรู้สึกเรา เพราะเขาไม่ได้ทำเพื่อตัวเอง แต่เป็นการทำเพื่อสังคมโดยรอบ โดยที่ไม่เคยคิดหาผลประโยชน์ตอบแทน

ก็จะโยงกลับไปที่คุณเคยให้สัมภาษณ์ว่า การทำงานศิลปะต้องผสมเนื้อแท้เข้ากับชีวิตปกติธรรมดา อย่างที่คุณเคยให้สัมภาษณ์

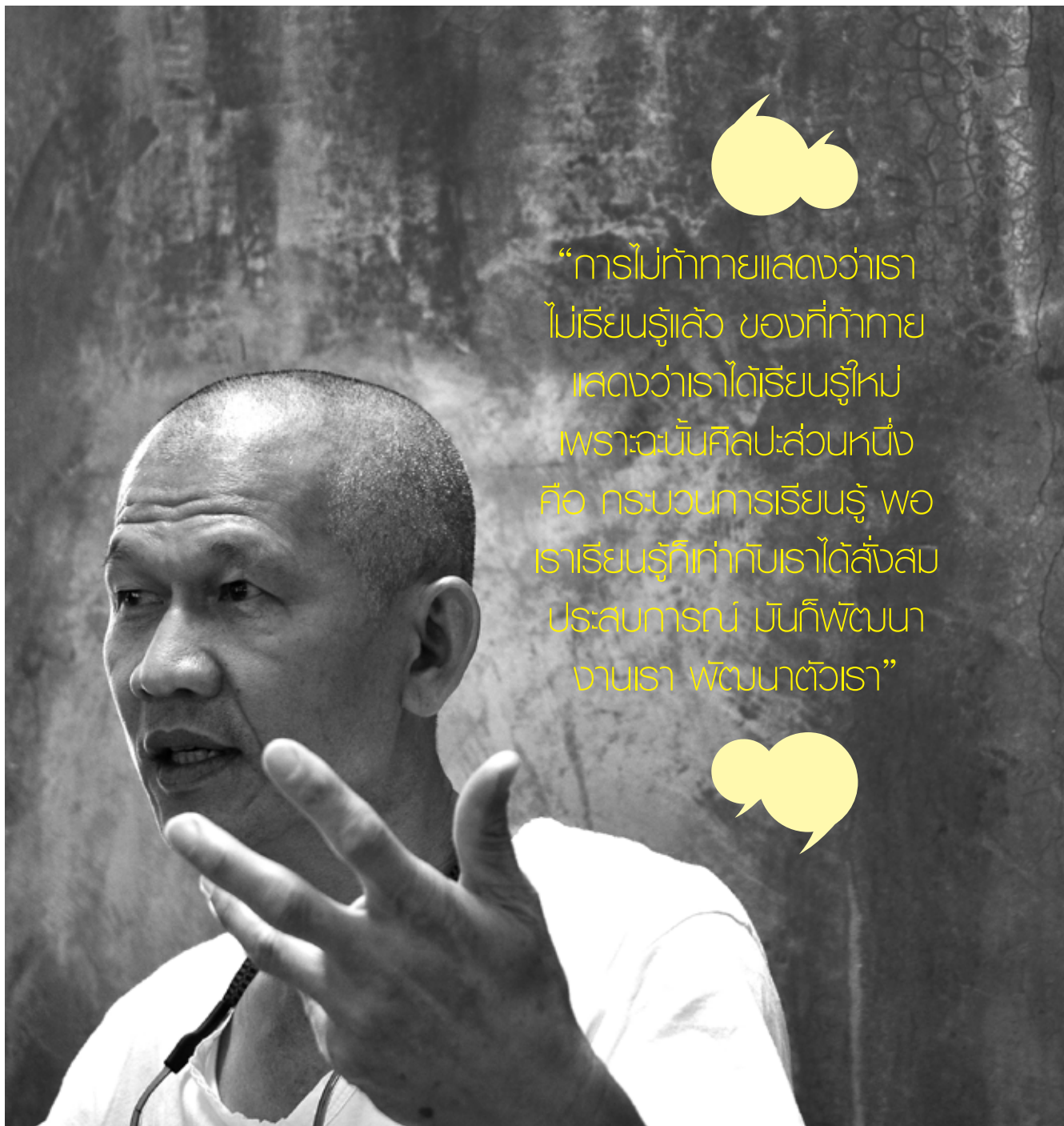
ผมพูดอย่างนี้แหละ ผสมเนื้อแท้เลยแหละ (หัวเราะ)...ผมคิดว่าคำพูดที่ว่า ศิลปะของการใช้ชีวิตเป็นประโยคที่น่าฟังและน่ามีอยู่จริงสำหรับหลาย ๆ คนที่อาจไม่จำเป็นต้องเป็นศิลปินก็ได้ เพราะผมเชื่อว่าศิลปะถูกมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อรับใช้และพัฒนาวิถีชีวิตของคนในสังคมต่าง ๆ ตลอดมา จนบางครั้งเราแทบไม่รู้ตัวว่า ศิลปะมีอยู่และเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตเรา ถ้าเราค่อย ๆ พิจารณาข้าวของเครื่องใช้และอาหารการกิน สภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว เราจะค้นพบว่าศิลปะถูกคิดและพัฒนาแฝงอยู่กับสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น สำหรับผม การรักษาสสมดุลของภาพรวมการใช้ชีวิตของเราเป็นเรื่องที่สำคัญ ไม่ทำให้สุดโต่งไปด้านใดด้านใดด้านหนึ่งแม้กระทั่งกับการวาดภาพหรือทำงานศิลปะ เพราะมีส่วนประกอบเล็ก ๆ น้อย ๆ อื่น ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างให้ชีวิตและการทำงานมีความหมายที่สมบูรณ์ขึ้น อย่าง ออกกำลังกาย การเข้าสังคม

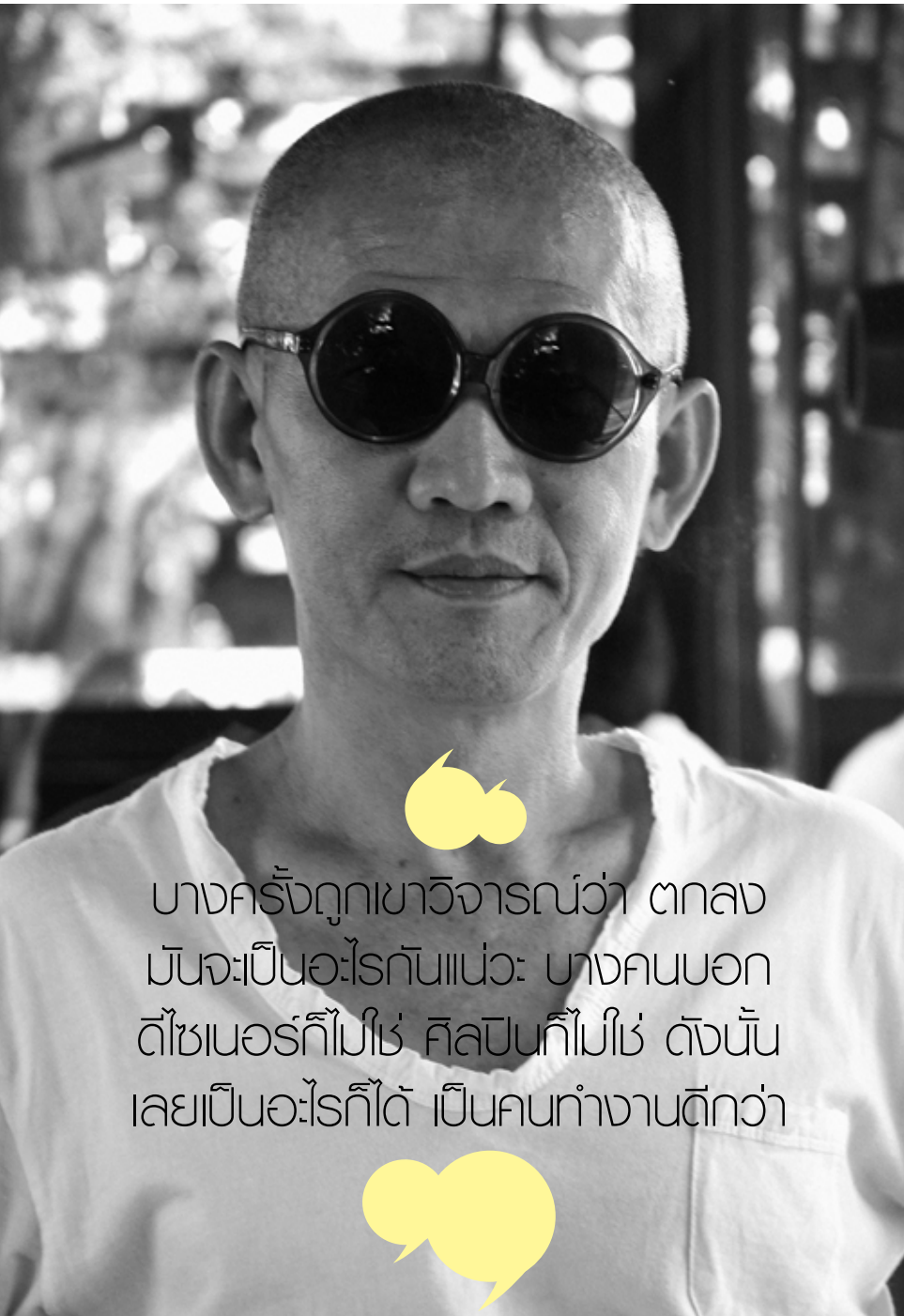
บางคนบอกว่า ศิลปินต้องผลิตงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวหรือมีลายเซ็นตีในงาน และงานของคุณก็เป็น functional object ที่ใครเห็นก็รู้ว่าเป็นงานของไต้หวัน อย่างนี้จะเป็นการทำให้คุณมีอิโก้หรือเปล่า

สำหรับเรื่องลายเซ็นตีในงานนั้นสิ่งที่สำคัญคือการมีใจจดจ่อกับการสร้างสรรค์งานและเมื่อใช้เวลากับมันมาก เราก็ค้นพบลักษณะหรือนิสัยบางอย่างที่ออกมาจากการทำงานของเรา ดังนั้นบางทีเราอาจไม่ต้องหา แต่เราจะเจอมันเอง ถ้าเราสามารถเจอลักษณะพิเศษจากการทำงานอยู่ได้เรื่อย ๆ มันก็เป็นคุณสมบัติที่มีค่ามากพออยู่แล้ว เราอาจจะจะมีอิโก้หรือความเชื่อมั่นในการสร้างสรรค์งาน แต่ผมก็จะไม่เอาอิโก้ตัวเดียวกันนี้ไปห้ามไม่ให้คนอื่นวิจารณ์งานผมได้ ในทางกลับกัน

“การไม่ทำกายแสดงว่าเรา
ไม่เรียนรู้แล้ว ของที่ทำกาย
แสดงว่าเราได้เรียนรู้ใหม่
เพราะฉะนั้นศิลปะส่วนหนึ่ง
คือ กระบวนการเรียนรู้ พอ
เราเรียนรู้ก็เท่ากับเราได้สั่งสม
ประสบการณ์ มันก็พัฒนา
งานเรา พัฒนาตัวเรา”

บางครั้งถูกเขาวิจารณ์ว่า ตกลง
มันจะเป็นอะไรกันนะ บางคนบอก
ดีไซเนอร์ก็ไม่ใช่ ศิลปินก็ไม่ใช่ ดังนั้น
เลยเป็นอะไรก็ได้ เป็นคนทำงานดีกว่า

การวิจารณ์งานไม่ว่าจะเป็นแง่
ลบหรือบวก มันเป็นปฏิกิริยาที่ดีที่
สะท้อนกลับมาสู่ตัวเรา

**แล้วสำหรับคุณ งานศิลปะให้
อะไรกับคุณบ้าง**

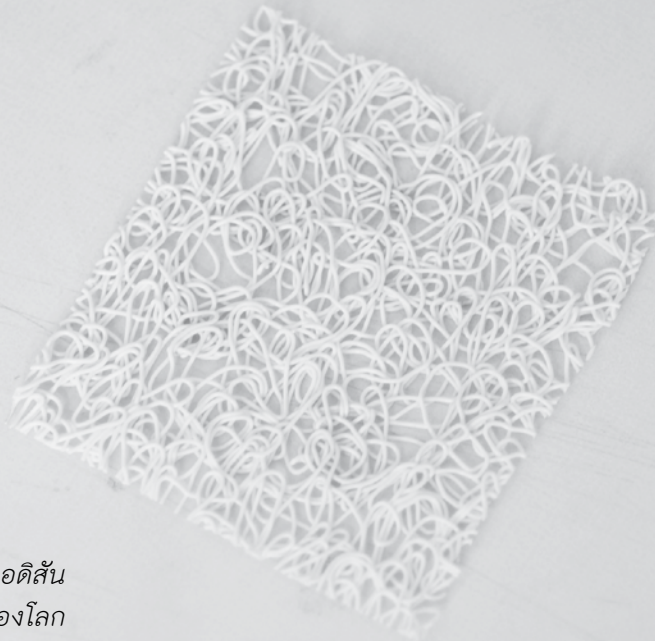
...(คิด)...ให้การเรียนรู้ที่ไม่มี
วันหมด ผมเพลิดเพลินกับการค้น
พบมุมมองใหม่ ๆ สนุกกับการแก้
ปัญหาในการทำงาน ทำให้ยิ่งค้นพบ
ยอดของความคิดที่แตกหน่อออกมา
**คุณทำงานศิลปะมากกว่า 30 ปี
ทัศนคติต่อศิลปะเปลี่ยนไปบ้าง
ไหม เพราะเหมือนกับว่างานของ
คุณยังดูหนุ่ม ดูวัยรุ่นอยู่ตลอด
แม้กระทั่งตอนนี้ก็ตาม**

มันก็เปลี่ยนนะ การทำงาน
แต่ละยุค แต่ละช่วงอายุก็จะเปลี่ยน
ความสนใจไปด้วยประสบการณ์ที่
เรามีเพิ่มขึ้น ตอนที่ผมเป็นเด็กกว่า
นี้ ผมก็จะมีประสบการณ์ที่จำกัด
กว่า ฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงมันขึ้น
อยู่กับช่วงอายุ ข้อมูลข่าวสาร สภาพ
แวดล้อม ความสนใจก็เกี่ยวกันหมด
แล้วที่สำคัญมันเกี่ยวกับทัศนคติของ
เราในเวลานั้นด้วย ส่วนเรื่องวัยรุ่น
นั้นอาจจะเพราะว่า เราสนุกกับ
การที่เราเรียนรู้ในการทำงานอยู่
ตลอดเวลา ๑

ผมเดาว่าตัวเองคงเป็นฟองน้ำที่ดีมากๆ

ผมซึบซับแนวคิดทั้งหลายมามากที่สุด
เท่าที่จะทำได้ จากนั้นนำแนวคิดพวก
นั้นมาทำให้มันใช้งานได้จริง เสร็จแล้ว
ก็พัฒนาจนกระทั่งมันเป็นสิ่งของที่พอ
จะมีคุณค่า

ส่วนใหญ่แนวคิดที่ผมนำมาใช้ก็เป็นความ
คิดของคนอื่นที่เขาไม่ได้นำมาพัฒนา
ต่อเท่านั้น

โทมัส อัลวา เอดิสัน
นักประดิษฐ์คนสำคัญของโลก

บ้านก้อนฟาง

เหตุและผลของคนกับบ้าน

ตั้งแต่มนุษย์รู้จักการสร้างที่อยู่อาศัย ก็ดูเหมือนว่ามนุษย์เราพยายามทำตัวให้ห่างออกไปจากธรรมชาติมากขึ้นไปเรื่อยๆ ทั้งพยายามทำอะไรให้ยากขึ้นด้วยการกำเนิดสิ่งก่อสร้างแนวตั้งให้ยิ่งสูงระฟ้า บางทีเราอาจลืมไปว่าธรรมชาติได้เคยทำอะไรเราไว้บ้าง

ผมมีโอกาสได้เดินทางไปมูลนิธิพันพรรณ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผมมองไปรอบๆ แลเห็น... ภาพชายวัยกลางคนรูปร่างสันทนต์กำลังยืนอธิบายความบางอย่างให้คนกลุ่มหนึ่งฟังอย่างตั้งใจ ทั้งท่วงท่าและถ้อยคำวาจา

ของเขามีความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นที่ตั้ง แต่ก็แฝงความเชื่อมั่นและเป็นตัวของตัวเองเต็มเปี่ยมอยู่ในที ท่ามกลางฉากหลังที่แวดล้อมไปด้วยบ้านดิน ปะปนคลุกเคล้ากันระหว่างไม้ใหญ่กับแปลงผัก ซึ่งผมรู้มาก่อนแล้วว่าเป็นผลงานการสร้างของเขา

เขาพยายามที่จะบอกทุกคนว่าปัจจัย 4 เป็นสิ่งที่เพียงพอแล้วสำหรับการดำรงอยู่ของมนุษย์ แต่ถ้าการได้มาซึ่งสิ่งเหล่านั้นกลับกลายเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตยากขึ้น แสดงว่านั่นเป็นทางเลือกชีวิตที่ผิด ทุกอย่างที่เราทำมันควรจะต้องง่าย เพราะสิ่งต่างๆ มันมีความง่ายในตัวของมัน แต่คนเราไปทำให้มันยาก

เอง ไม่เว้นแม้แต่การสร้างบ้าน และทั้งหมดนี้คือคำพูดของโจน จันโต ชายผู้ที่ทำให้เรารู้จักกับบ้านดินและตอนนี้เขาจะพาเรา ไปรู้จักกับบ้านก้อนฟางที่ว่ามันว่าทำด้วยตัวเองได้ง่ายเสียยิ่งกว่า บ้านดินซะอีก

โจน จันโต ชาวจังหวัดยโสธรผู้เติบโตขึ้นมาบนพื้นฐานของการเกษตร และด้วยเงื่อนไขที่ว่า ก็น่าจะเป็นเหตุผลที่ทำให้เขา เห็นถึงความสำคัญของการลงมือสร้างอะไรด้วยตัวเองและ เห็นความสำคัญของสิ่งที่ธรรมชาติได้ให้ไว้

“นกใช้เวลา 2 ชั่วโมง สร้างรัง แล้วทำไมมนุษย์ต้องใช้เวลา เป็นสัปดาห์ ในการเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย คนเรามีศักยภาพที่จะ ทำที่อยู่อาศัยอยู่เองได้ ไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหนเราก็สามารถ สร้างบ้านได้ ผมไม่คิดที่ว่าจะจะเป็นบ้านก้อนฟางหรือบ้านดิน อะไรก็ได้ที่อยู่ในพื้นที่ เราต้องสามารถนำมาทำเป็นบ้านได้ ไม่มีดินใช้ฟาง ไม่มีฟางใช้ดิน ใช้ไม้ ใช้อะไรก็ได้ที่มีในพื้นที่ของเรา แม้แต่ขยะก็เอามาใช้ได้”

แต่ปัจจุบันบ้านได้ผันแปรกลายเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความมั่งคั่งมากกว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย สำหรับชายที่ชื่อว่าโจน จันโต เขากลับเห็นอีกอย่างและมีคำตอบที่ต่างออกไป เขาเคย เสนอบ้านดินเป็นตัวเลือกมาแล้ว และตอนนี้ก็ถึงรอบของบ้าน ก้อนฟาง

บ้านก้อนฟางเกิดขึ้นครั้งแรกที่รัฐเนบราสกา สหรัฐอเมริกา โดยนักบุกเบิกรุ่นแรกๆ ที่อพยพไปอยู่ในอเมริกานั้นพบว่าพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นทุ่งกว้างและยากต่อการหาวัสดุก่อสร้าง ทั้งยังเป็นพื้นที่โล่งราบลมแรงมาก จึงมีการนำเอาฟางมาตั้งซ้อนกัน เป็นที่หลบลม

โจนเล่าให้ผมฟังว่าเขาเริ่มทำบ้านก้อนฟางครั้งแรกที่รัฐ โคโลราโดเมื่อครั้งไปเยี่ยมครอบครัวของภรรยา เมื่อประมาณ 3 - 4 ปีที่แล้ว หลังจากนั้นไม่นานก็ได้มาลองสร้างบ้านก้อน

ฟางในประเทศไทย โดยได้ทดลองสร้างไว้ที่จังหวัด นครราชสีมา ซึ่งไม่ได้ทำด้วยก้อนฟางทั้งหลาย เพียงแค่ต่อเติม ชั้น 2 ขึ้นไปจากบ้านดิน แต่นั่นก็คือจุดเริ่มต้นของการทำบ้าน ก้อนฟาง และถือเป็นหลังแรกของประเทศไทย

ในวันที่ระดมอาสาสมัครลงไปช่วยกันสร้างบ้านก้อนฟาง วันเดียวกันนั่นเองที่โจนก้าวขาเดินแทบไม่ได้ ร่างกายกะปลก กะเปลี้ย จนต้องอาศัยคนคอยประคองอยู่เกือบตลอดเวลา แต่ ด้วยพลังแห่งความมุ่งมั่นที่โจนมีต่อสิ่งที่เขากำลังสร้างได้ทำให้ ความเจ็บป่วยทางร่างกายนั้นไม่อาจเอาชนะหัวใจที่เข้มแข็ง

เมื่อไม่สามารถประคองตัวเองให้ยืนอยู่ได้ โจนนอนลง กลางลานดินใกล้ที่ก่อสร้าง เพื่อคอยเป็นที่ปรึกษา เป็นกำลังใจ ให้คนทำงาน นัยน์ตาของโจนยังคงเปล่งประกาย น้ำเสียงยังคง มุ่งมั่น ไม่มีแววของความระท้อต่อสภาพร่างกายที่ไม่ไหวเลย

“ผมคิดว่าผมจะวางมือจากการก่อสร้างบ้านแทบทั้งหมด เพราะผมอยากจะทำเรื่องเมล็ดพันธุ์มากกว่า แต่ก็อยากจะ ให้กลุ่มที่โคราซเดินทางมาทำบ้านฟางต่อไป ส่วนตัวผมจะคอย อยู่ข้างหลัง เพียงแต่ว่าเรื่องบ้านฟางผมแค่แนะนำเอามาเผยแพร่ และพร้อมเป็นที่ปรึกษาให้แค่นั้นเอง”

โจนบอกถึงความแตกต่างระหว่างบ้านก้อนฟางที่เป็น นวัตกรรมใหม่กับบ้านดินที่เขาทำมาเกือบพันหลังว่า

“การทำบ้านฟางมันไม่ได้ยาก ก็เหมือนกับบ้านดินทุกอย่าง เพียงแต่เราใช้ฟางแทนก้อนดิน แล้วก็ใช้ไม้ตอกฟางให้ติดกัน หลังจากนั้นก็เอาดินฉาบ ฉาบฟางเสร็จเวลาดูก็เหมือนบ้านดิน ทุกอย่าง มันก็ดูไม่ออกว่าเป็นบ้านก้อนฟาง ยกเว้นแต่ว่ามัน หนาแค่นั้นเอง ความหนาของบ้านจะหนาประมาณ 50 ซม. บ้านก้อนฟางความหนาของบ้านจะมีขนาดของมันอยู่ได้แค่ ครึ่งเมตร ซึ่งก้อนฟางจะมีขนาดกว้าง 50 ซม. ยาว 1 เมตร สูง 30 ซม.”

ความแตกต่างอีกอย่างคือ บ้านก้อนฟางจะเป็นฉนวน มัน

เป็นฉนวนที่กันความร้อนไม่ให้ผ่านไปได้ดีมาก ฉะนั้นถ้าบ้านไหนต้องการที่จะติดแอร์ ใช้บ้านก่อนฟางจะประหยัดแอร์ที่สุด ขณะที่ถ้าเป็นบ้านดินจะกลับกัน เพราะบ้านดินนั้นจะเป็นตัวนำความร้อนและความเย็นเพราะบ้านดินมีมวลเยอะมาก

บ้านก่อนฟางในยุคแรกนั้นจะเป็นบ้านที่ไม่มีเสาและไม่มีโครงสร้างแม้แต่ใช้ผนังรับน้ำหนักแทน ปัจจุบันได้มีการทำบ้านก่อนฟางแบบใหม่ขึ้นมา โดยเปลี่ยนมาใช้เสาในการรับน้ำหนัก ซึ่งจะมีกระบวนการสร้างที่ง่ายกว่า แต่ต้องลงทุนสูงกว่าตรงที่ต้องมีการใช้ไม้เป็นเสารับน้ำหนัก ขณะที่แบบผนังรับน้ำหนักมีเงื่อนไขอยู่ที่การหาฟางก้อนดีให้ได้เท่านั้น ซึ่งถ้าได้ก่อนฟางที่อัดแน่นๆ นั้นการสร้างจะง่ายและเร็วมาก โดยในพื้นที่ภาคเหนือนั้นค่อนข้างจะหาฟางที่อัดแน่นๆ ได้ยาก หากเป็นในแถบภาคกลางหรือภาคอีสานจะได้เปรียบในเรื่องราคาก่อนฟางที่ถูกลง ทุกวันนี้ยังมีคนจำนวนมากที่ยังทำบ้านก่อนฟางโดยวิธีใช้ผนังในการรับน้ำหนักแบบดั้งเดิมเนื่องจากว่ามีต้นทุนที่ต่ำกว่า

ข้อดีของการสร้างบ้านโดยใช้ก่อนฟางจะทำให้บ้านก่อนฟางมีความยืดหยุ่นมากที่สุดในบรรดาบ้านทั้งหมด เพราะก่อนฟางนั้นมีความพูนมากกว่าดิน และสามารถทนรับแรงสั่นสะเทือนได้ดีมาก อีกทั้งยังสามารถกันเสียงได้ เป็นอย่างดี อย่างเวลาที่ฝนตกถ้าเราปิดประตูหน้าต่างให้ดีภายในบ้านก็แทบจะไม่ได้ยินเสียงฝนตกเลย นอกจากนี้บ้านก่อนฟางยังสามารถกันแรงลมได้ อย่างที่รัฐโคโลราโดซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเร็วลมสูงมาก โดยมีความเร็วประมาณ 240 ไมล์ต่อชั่วโมง ขนาดที่สามารถพัดรถออกจากถนนได้ ซึ่งถ้าอยู่ในบ้านก่อนฟางจะไม่ได้รับผลกระทบอะไรเลย เหตุเดียวที่ทำให้บ้านฟางไม่สามารถทนได้คือน้ำท่วม

ด้วยเหตุผลของความพอดีบวกกับความเรียบง่ายทำให้บ้านก่อนฟางได้ขยายตัวไปในวงกว้างมากขึ้น โดยเริ่มจากที่โคราชแล้วก็ขยายไปยังพื้นที่ภาคอีสานและภาคกลาง ซึ่ง

หลายคนที่มีมาฝึกอบรมเข้ามาทำบ้านดินพอได้เห็นบ้านก่อนฟางก็จะเปลี่ยนความคิดเห็นมาสนใจบ้านฟางแทน เพราะฟางเบาว่าดิน และนำมาทำบ้านได้ง่ายกว่า

ดูเหมือนว่าวิธีการสร้างบ้านแบบฉบับ โจน จันได ถูกถ่ายทอดความรู้ไปสู่สังคมอย่างแพร่หลาย แต่ขณะเดียวกันเขาก็กำลังจะละทิ้งการสร้างบ้านแบบทุกอย่างที่ทำมาเกือบ 10 ปีลง เพราะว่าការมีสิ่งที่ยึดติดหรือแบบแผนนั้นจะกลายเป็นตัวกำหนดกรอบการเรียนรู้ให้เดินอยู่กับที่ ด้วยเหตุนี้โจนจึงไม่เคยสร้างวิถีคิดที่พยายามรวมศูนย์การเรียนรู้ไว้อยู่ที่ใดที่หนึ่ง เขาพยายามที่จะกระจายความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดองค์ความรู้ที่แตกออกไป เพื่อหวังว่าความรู้ที่แตกกระจายออกไปจะสามารถผลิตองค์ความรู้ใหม่ที่หลากหลายมากกว่าเดิม

“การสร้างบ้านทุกวันนี้ ทั้งหมดที่ผมทำคือการสร้างเครือข่าย เพราะผมไม่อยากให้มีการรวมศูนย์ และการสร้างเครือข่ายมันเปิดโอกาสให้คนที่สร้างบ้านไม่ต้องไปยึดติดกับกรอบของการสร้างบ้านว่าต้นฉบับเป็นแบบนี้ เราก็ต้องสร้างตามแบบเท่านั้น เพราะการกระจายเครือข่ายมันทำให้เขาสามารถคิดค้นดัดแปลงบ้านที่เขาสร้างได้ด้วยวิถีคิดของเขาเอง ทำให้รู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของรูปแบบการสร้างบ้านใหม่ขึ้นมา ซึ่งมันจะทำให้เกิดวิถีคิดที่หลากหลาย ต่างคนต่างคิดขึ้นมาเรื่อยๆ แบบนี้มันก็จะเกิดการพัฒนาที่ก้าวไปได้เร็วมากขึ้น”

สิ่งที่โจนต้องการบอกกับทุกคนนั้นไม่มีอะไรมากไปกว่าแนวความคิดที่ว่า “เรามีศักยภาพที่พึ่งตนเองได้” เพราะปกติคนเราจะคิดว่าถ้าเราไม่ได้เรียนสถาปนิก ไม่ได้เรียนวิศวกรหรือไม่ใช่ช่าง ก็ไม่สามารถสร้างบ้านได้ แต่จริงๆ แล้วการลงมือสร้างที่อยู่อาศัยของเราเองนั่นก็คือส่วนหนึ่งของการมีชีวิตอยู่ เพราะมันไม่ต้องการช่าง ไม่ต้องการผู้เชี่ยวชาญ แต่ต้องการแค่แรงงานของเราและความเชื่อมั่นในตัวเราเท่านั้น

“ระบบที่มีอยู่ในทุกวันนี้มันทำให้เราแย่ง การที่จะมีบ้าน

หลังเดียวมันต้องใช้เวลาเยอะมากในการหาเงินเพื่อจะเก็บมาสร้างบ้าน บางคนใช้เวลาเกือบทั้งชีวิตในการสร้างบ้าน เพราะระบบมันผิด มันทำให้เราแย่มาก ทำงานหนักมาก เพื่อที่จะได้ของง่ายๆ ซึ่งมันไม่คุ้มกันเลย”

“เราต้องเข้าใจว่าบ้านไม่ใช่สิ่งประดับ บ้านก็คือบ้าน ถ้าคิดอย่างนั้นได้เราจะรู้สึกเบาสบาย ไม่ต้องเครียด ไม่ต้องกลัว ถึงบ้านมันจะร้าวหรือบ้านมันจะทรุด เรายังยี่ห้อเราได้ เพราะมันเป็นคือบ้าน ซึ่งเราสามารถสร้างมันได้ ซ่อมมันได้ แก้ไขได้ แต่ถ้ามันเป็นคือเครื่องประดับ อย่างบ้านหลังละเป็นล้าน พอมันมีรอยร้าวขึ้นมาชนิดนี้ มันร้าวเข้าไปถึงหัวใจ”

ใจมองว่าบ้านก่อนฟางน่าจะเป็นทางเลือกใหม่ โดยเฉพาะสำหรับคนไทยในปัจจุบัน เพราะถึงแม้บ้านดินค่อนข้างจะเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับ แต่คนส่วนใหญ่มักมองว่าการสร้างบ้านจากดินต้องใช้แรงมาก ซึ่งถ้าเป็นบ้านก่อนฟางนั้นจะไม่มีปัญหาตรงนี้เพราะฟางนั้นมีน้ำหนักเบา แต่บ้านก่อนฟางเองก็

จะมีข้อกังวลเรื่องการใช้ฟางเป็นวัสดุดิบแล้วจะเสี่ยงต่อเหตุไฟไหม้หรือเปลา ซึ่งนั่นเป็นเพราะคนส่วนใหญ่เน้นหาความเข้าใจในกระบวนการสร้าง วิธีการสร้างบ้านก่อนฟางนั้นจะต้องมีการฉาบผิวด้วย เขาก็จะเริ่มเข้าใจและยอมรับได้มากขึ้น ซึ่งใจมองว่าแนวโน้มอนาคตข้างหน้าบ้านก่อนฟางน่าจะเป็นที่นิยมในเมืองไทย เพราะว่ามีความพร้อมเรื่องวัตถุดิบ

แท้ที่จริงแล้ว สิ่งที่มีมนุษย์ควรจะเปลี่ยนแปลงและยกระดับเพื่อที่จะทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่ดีขึ้น และทำให้ชีวิตมีความสุขอย่างแท้จริง อาจจะไม่ใช่วิถีทางเศรษฐกิจ หากแต่เป็นการเรียนรู้และการทำความเข้าใจที่จะอยู่ร่วมกับเพื่อนใหม่ของชีวิต ผืนแผ่นดิน เพราะว่าท้ายที่สุดแล้วการใช้ชีวิตที่เรียบง่ายและเข้าใจกับสภาพที่เราดำรงอยู่นั้นอาจจะเป็นคำตอบของการใช้ชีวิตที่ดีก็เป็นได้ ☺

ปริศนาคำกลอน

วิมล เจือสันติกุลชัย

พิมพ์ครั้งที่ ๒

พร้อมทั้งวลีนิยม
ตอบรับอย่างท่วมท้น

ลับสมอง
๙๙ ปริศนา

ปรัชญา
สาระ
สัจธรรม

มูลนิธิเพื่อวิชาการ-นาคะประทีป

สำหรับปกนี้คือ ปริศนาคำกลอน ฉบับนี้
เป็นฝีมือการสร้างสรรค์ของวิมล เจือสันติกุลชัย
ซึ่งเคยได้รับรางวัลเหรียญทองในงานประกวด
ได้ส่วนนี้สามารถอ่านได้
ตามไปรษณีย์ตามบ้าน
และจะเป็นส่วนหนึ่งของรายการบ้านสวน
และก็มีเป็นนิทรรศการในงานประกวด
ศิลปกรรมได้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้าง

๒๕๕๕

มุ่งชิงดี
มีทั่วไป
หัวใจการค้า

เสนอว่า
ข้าเหนือกว่า
ใครเขานั้น

ทุกสิ่งต้อง
พึ่งพา
คำสำคัญ

ช่วยท่ายกัน
อะไรเอ๋ย
เฉลยที"

บทละคร กลยุทธ์

Matching

นกเห็นเพื่อนกลุ่มใจเลยชวนไปดริ้งค์แก๊งค์

ป๋องเอายาบ้าให้เพื่อนกินเพราะเห็นเพื่อนจะทำ
รายงานไม่เสร็จ

ดร.เค ดัดสินใจถอดสายเครื่องช่วยชีวิตคนไข้
เพราะไม่อยากให้ทรมาน

หนิงบอกพ่อตัวเองว่าเป็นโรคกระเพาะต่างๆ ที่
เป็นมะเร็งระยะสุดท้าย

ก๊วยถูกพ่อแม่ลากไปทำบุญที่วัดแต่เช้าต่างๆ ที่
อยากนอนต่อ

กบตบหัวแฟนด้วยความรักแต่แฟนร้องไห้

ปลาชืดบ้านจนสะอาดด้วยความโกรธที่แฟน
มีกิ๊ก

บอยยิ้มปากกาเพื่อนไปใช้แต่ลืมคืน

บาป คือ

บุญ คือ

เฉลย

นกเห็นเพื่อนกลุ่มใจเลยชวนไปดริ้งค์แก๊งค์
ป๋องเอายาบ้าให้เพื่อนกินเพราะเห็นเพื่อนจะทำ
รายงานไม่เสร็จ
ดร.เค ดัดสินใจถอดสายเครื่องช่วยชีวิตคนไข้
เพราะไม่อยากให้ทรมาน
หนิงบอกพ่อตัวเองว่าเป็นโรคกระเพาะต่างๆ ที่
เป็นมะเร็งระยะสุดท้าย
ก๊วยถูกพ่อแม่ลากไปทำบุญที่วัดแต่เช้าต่างๆ ที่
อยากนอนต่อ
กบตบหัวแฟนด้วยความรักแต่แฟนร้องไห้
ปลาชืดบ้านจนสะอาดด้วยความโกรธที่แฟน
มีกิ๊ก
บอยยิ้มปากกาเพื่อนไปใช้แต่ลืมคืน

มูลนิธิหทัยธรรม ดำเนินการร่วมกันระหว่างพระและฆราวาส ในการสร้างสรรค์ให้สังคมเกิดความดีงามโดยใช้ธรรมะในการ กล่อมเกลาคิดใจผ่านกิจกรรมการ สร้างเสริมจิตอาสา สร้าง เครือข่ายอาสาสมัครชุมชนให้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ มีจิตใจเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน อีกทั้งการจัด ค่ายคุณธรรมตามสถานศึกษาต่างๆ ทัณฑสถาน และชุมชนที่ สนใจ เพื่อให้เยาวชนและชุมชนมีได้ถ่ายทอดต่อไปยังคนรอบข้าง

ไม่เพียงเท่านั้น ทางมูลนิธิหทัยธรรมยังดำเนินงานในเรื่องของการ จัดอบรมกรรมฐานและปฏิบัติธรรม สำหรับผู้สนใจ เพื่อสุขภาพะ ของบุคคลและองค์กรวม อีกทั้งการสร้างสรรค์สื่อธรรมะในรูปแบบ ต่าง ๆ รวมทั้งนิตยสารที่ท่านถืออยู่นี้ เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดและ เผยแผ่ธรรมะออกไปในวงกว้าง

ทั้งนี้ ในทุกกิจกรรมที่ทางมูลนิธิได้ดำเนินการ รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่ทางมูลนิธิได้จัดทำและเผยแพร่เป็นไปเพื่อการสาธารณะกุศล โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทางมูลนิธิ ดำเนินกิจกรรมผ่านน้ำใจของท่านผู้มีจิตศรัทธา ที่หวังจะให้ สังคมของเราเกิดความดีงาม ท่านผู้มีจิตศรัทธาท่านใดต้องการ สนับสนุนการทำงานของมูลนิธิ และร่วมเครือข่ายหทัยธรรม สามารถติดต่อได้ที่ prataa@dhammadrops.org กรณี ประสงค์สนับสนุนทุนในการดำเนินการของมูลนิธิ สามารถ สนับสนุนได้โดยการโอนเงินมาที่ ...

มูลนิธิหทัยธรรม

ข้อบัญญัติ มูลนิธิหทัยธรรม

ธนาคารไทยพาณิชย์

สาขามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หมายเลขบัญชี 667-2-69064-3

ธนาคารกสิกรไทย

สาขาย่อยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หมายเลขบัญชี 557-2-03369-6

โปรดแจ้งการสนับสนุนโดยส่งหลักฐานการโอนเงินมาที่ โทร 083 - 5169 - 888 หรือ prataa@dhammadrops.org เพื่อที่ทางมูลนิธิสามารถออกอนุโมทนาบัตรได้ถูกต้อง

ฟังอะไรก็เป็นธรรม... ทำได้ไม่ยาก

*Tip ข้อควรระวัง

ถ้าหูไม่เป็นธรรมเสียแล้ว

ฟังอะไรก็ไม่เป็นธรรม

ฉะนั้นควรปรับหูให้เป็นธรรม

ก่อนฟังทุกครั้ง

การฟังธรรมหลายคนนึกว่าต้องไปฟังที่วัดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้วการฟังธรรมนั้นสามารถฟังที่ไหนก็ได้ ถ้าฟังเป็น แต่จะฟังให้เป็น “ธรรม” ได้อย่างไรนั้นต้องมาทำความเข้าใจ เพราะคำว่า “ธรรม” ตามความหมายในพุทธศาสนา มีอยู่ด้วยกัน 4 ความหมาย คือ ธรรมชาติ ธรรมดา ธรรมจริยา และ ธรรมเทศนา

ธรรมชาติ คือ ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นมาเองในโลก เช่น คน สัตว์ ต้นไม้ ธรรมดา คือ ความเป็นจริงของธรรมชาติที่ทุกสิ่งย่อมต้องเป็นไปตามลักษณะของมัน เช่น มีการเปลี่ยนแปลงเสื่อมสลายไปไม่คงเดิมตลอดกาล

ธรรมจริยา คือ ความประพฤติที่เป็นไปอย่างสอดคล้องกับ ธรรมชาติ เข้าใจความเป็นธรรมดาจนไม่ทุกข์ไปกับมัน

ธรรมเทศนา คือ คำสอนของพระพุทธเจ้าที่สอนให้เข้าใจใน ธรรมชาติ ธรรมดา และอย่างไรเรียกว่าธรรมจริยา

เวลาไปวัดฟังพระเทศน์ก็คือการไปฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า

ที่ได้รวบรวมไว้แล้วเป็นหมวดหมู่ เราจึงได้ย่นแต่ธรรมเทศนาเสียส่วนใหญ่ ซึ่งก็จะได้ยินถึงข้อปฏิบัติที่ควรทำอยู่เสมอๆ เช่น การรักษาศีล 5 อย่าง มัวอบายมุข 6 เป็นต้น แต่แท้ที่จริงแล้วเราเองก็สามารถฟังธรรมได้ในทุกที่ทุกโอกาสเหมือนกัน โดยตั้งใจฟังในสิ่งที่ผู้อื่นพูดให้ดี สิ่งดีๆ ก็นำไปใช้ ที่ไม่ดีก็จำเอาไว้ว่าไม่ดี แล้วก็เอาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิต คือการไม่ทำความหุนหันดิร่าคาญให้เกิดขึ้นในจิตใจ แต่ให้เป็นความสงบและความเข้าใจให้เกิดเป็นปัญญา เท่านั้นก็เป็นธรรมแล้ว

การฟังให้ดีและได้ผลมากที่สุดนั้นควรเริ่มจากการฟังโดยไม่ตัดสิน รับฟังอย่างตั้งใจแล้วค่อยมาพิจารณาว่าสิ่งที่ฟังนั้นมีผลดีผลเสียอย่างไร ไม่ควรด่วนตัดสินใจตั้งแต่ยังฟังไม่จบหรือเพราะคิดว่าที่เขาพูดมาจะไม่ถูกหู การคิดแย้งในขณะที่ผู้อื่นพูดอยู่ทำให้พลาดโอกาสการฟังไปอย่างน่าเสียดายที่สุด พุทธเจ้าจึงทรงสอนว่า “สุสฺสุสํ ลภเต ปญญํ” แปลว่า ฟังด้วยดีย่อมได้ปัญญา วิธีฟังจึงมีความสำคัญมาก ๐

สามี ภรรยา ที่อยู่กันจนแก่เฒ่านั้น
มิใช่ว่าจะไม่แลเห็นความแก่เฒ่าของ
กันและกัน แต่ทั้งๆ ที่เห็นแต่ก็เหมือน
ไม่เห็น

เพราะมีสิ่งอื่นที่เห็นเด่นชัดกว่า
มีความสำคัญเหนือกว่า สิ่งนั้นคือ
ความดีที่มีต่อกัน

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช

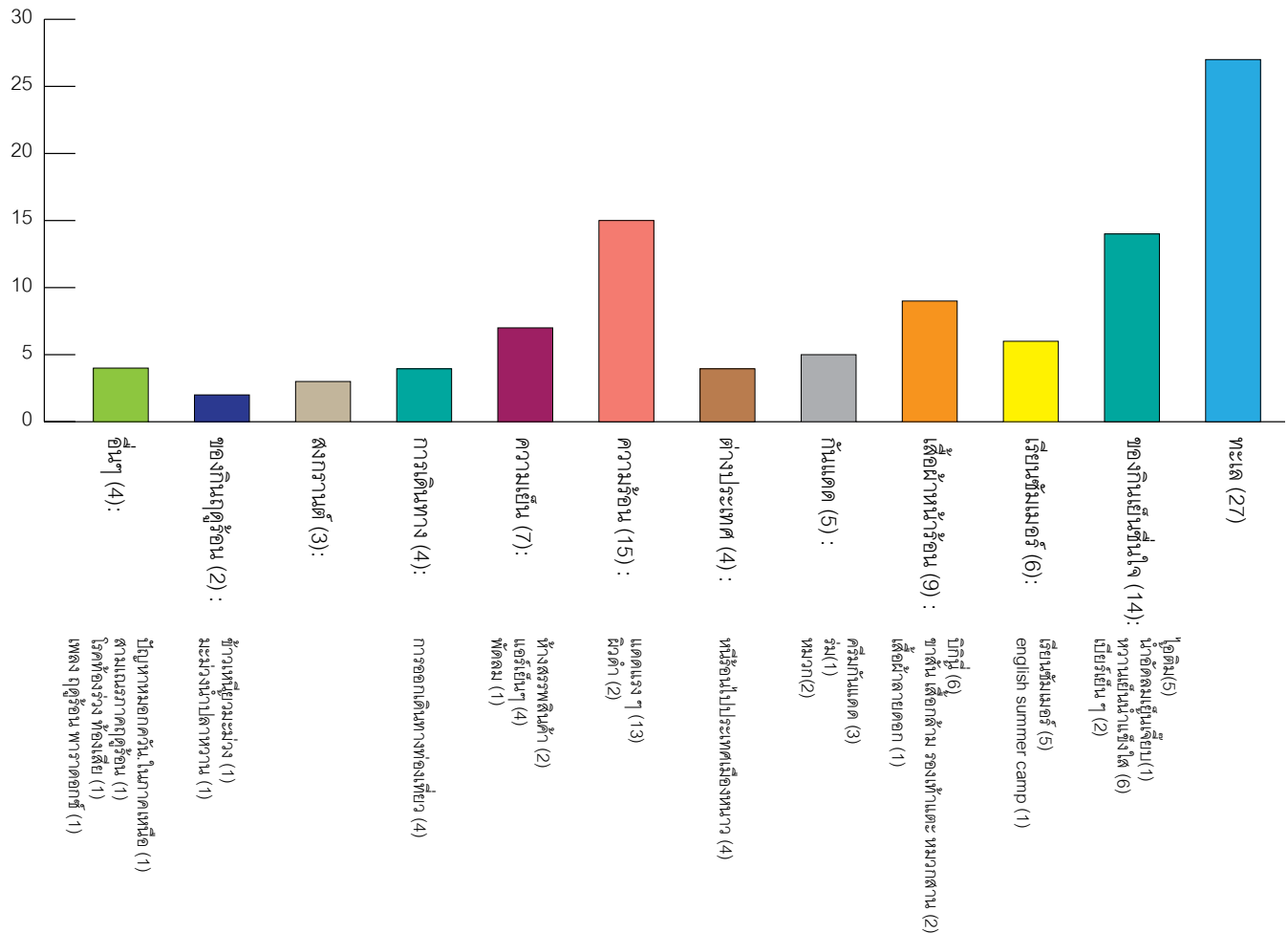

บริษัท แพรนด้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน)
PRANDA JEWELRY PUBLIC COMPANY LIMITED

นึกถึงทหน้าร้อนนึกถึงอะไร

100

คน

หมายเหตุ: สุ่มถามจำนวน 100 คน

ไทยประกันชีวิต บริษัทประกันชีวิตแห่งแรกและแห่งเดียว ที่ได้รับรางวัล
ภาคธุรกิจดีเด่น **SVN Awards*** จากการพัฒนาธุรกิจที่เข้มแข็ง เติบโตไปพร้อมกับ
การดูแลที่ครอบคลุมด้านและใส่ใจในคุณค่าแห่งชีวิต ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ

ร่วมสร้างคุณค่าชีวิตด้วยกันกับเรา โทร.1124

ดูแลชีวิตคนไทย

* SVN Asia Thailand [Social Venture Network Asia Thailand] เป็นเครือข่ายธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ
ด้วยจิตวิญญาณแห่งความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยการประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรภาคเอกชน ภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์

Coming of age

in summer

สำหรับใครหลายคนฤดูกาลอาจไม่มีความหมายเพราะถึงอย่างไร เมืองไทยก็มีแค่ฤดูร้อน ร้อนกว่าและร้อนที่สุด แต่กับบางคน ฤดูร้อนอาจจะเป็นช่วงเวลาอดแ่ที่อยากจะให้เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ววัน เพราะอากาศที่ร้อนจนแทบคลั่งนั้นทำให้แทบไม่อยากทำอะไรเอาเสียเลย แต่ไม่ว่าฤดูร้อนจะมีความหมายอย่างไร ก็ไม่สำคัญเท่ากับเราจะผ่านฤดูร้อนนี้ไปได้อย่างไรใช่ไหม

ฤดูร้อนของ “มุ่ม” ฉบับนี้จึงเป็นฤดูร้อนที่น่าตื่นเต้น เพราะเราจะไปสำรวจดูสิ่งที่จะเกิดขึ้นพร้อมการมาถึงของหน้าร้อน รวมถึงเรายังได้พูดคุยกับผู้คนที่สามารถผ่านฤดูร้อนไปได้อย่างมีความสุข...

คุณพร้อมจะเรียนรู้และเติบโตไปกับฤดูร้อนนี้หรือยัง?

COLORFUL

ฤดูร้อนเป็นตัวแทนของความสดใสและสดชื่น ต้นไม้ก็ผลิ ดอกออกใบเขียว และไม่เพียงแค่นี้เขียวเท่านั้น ยังมีดอกไม้สีสดัน ต่างๆ แข่งกันออกดอกต้อนรับหน้าร้อนอีกด้วย

ที่เด่นที่สุดก็น่าจะเป็นต้นราชพฤกษ์ดอกไม้ประจำฤดูร้อน และดอกไม้ประจำชาติที่เต็มสีเหลืองสดใสทั่วทั้งต้น ต้นนี้เป็นต้นไม้ที่ปลูกได้ดีทุกภาคของประเทศไทยทำให้มีชื่อหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่มักจะเรียกว่า คุณ ถ้าเป็นในภาคเหนือเรียกว่า ลมแล้ง ส่วนที่ปัตตานีจะเรียกว่า ลักเกลื้อ

อีกต้นหนึ่งที่เป็นตัวแทนของฤดูร้อนก็คือ หางนกยูงฝรั่ง ที่ต้นสูงกว่า 10 เมตรและมีดอกสีแดงบานเต็มต้นราวกับเปลวไฟ ฝรั่งจึงเรียกเจ้าต้นนี้ว่า The flame tree ต้นหางนกยูงฝรั่งนี้นิยมปลูกตามสถานที่ราชการและถนนตามชนบท เพราะทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่เลวร้ายได้ดี และที่สำคัญคือยิ่งแล้งและร้อนเท่าไรก็ยิ่งทำให้ดอกแดงดกเต็มต้น ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติที่เข้ากับฤดูร้อนเป็นอย่างมาก และสีสดันเหล่านี้เองที่เป็นสัญญาณบอกให้รู้ว่าฤดูร้อนได้เดินทางมาถึงแล้ว

FRUIT CENTER

ในฤดูร้อนนอกจากจะเป็นช่วงเวลาออกดอกแล้วยังเป็นเวลาออก “ผล” ด้วย...ใช่แล้วมันคือเวลาของผลไม้ และผลไม้ที่ออกในหน้าร้อนก็ทำให้เกิดอาหารหรือของกินบางอย่างที่เป็นเสน่ห์และมีเฉพาะในหน้าร้อนตามมา อย่างเช่น ข้าวเหนียวมะม่วงของกินคู่หน้าร้อน เหตุผลหนึ่งที่ผลไม้เหมาะกับหน้าร้อนก็คือน้ำใช้พลังงานน้อยกว่าในกระบวนการย่อยน้อยกว่าเมื่อเทียบกับอาหารพวกเนื้อและไขมัน ซึ่งอาหารพวกนี้จะทำให้ทางเดินอาหารทำงานหนักแล้วเกิดความร้อนในร่างกาย อีกสิ่งหนึ่งที่แทบจะมาควบคู่กันก็คืออาหารคลายร้อน ซึ่งก็คืออาหารที่กินแล้วมีสรรพคุณลดอุณหภูมิในร่างกาย ว่ากันตามจริงแล้วมีหลากหลายเมนูและหลายตำรับแล้วแต่ประเทศ แต่ที่นิยมกันมาช้านานในบ้านเราก็คือข้าวแช่ แต่หากจะพูดถึงของกินง่ายๆ ก็คงไม่พ้นหวานเย็น น้ำแข็งไส หรือไอศกรีม รวมไปถึงผลไม้อันแสนชุ่มฉ่ำ

SUMMER SALE

เซลไหน ๆ ก็คงไม่ยิ่งใหญ่เท่ากับซัมเมอร์ เซล เพราะวิธีหนีร้อนที่ง่ายที่สุดของผู้คนในเขตเมืองก็คือเข้าห้างเดินตากแอร์เย็นฉ่ำแล้วกระหน่ำซื้อป้าง แต่จะให้ได้ต้องหนีร้อนเมืองไทยไปซื้อที่ต่างประเทศ ถ้าอย่างนั้นเราไปซื้อกันที่อังกฤษดีกว่า หน้าร้อนของเขายูอยู่ในช่วงราวเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคมโน่น ดังนั้นซัมเมอร์เซลก็จะอยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคม ห้างสรรพสินค้าที่จะต้องพูดถึงอย่างเลี่ยงไม่ได้ก็คือ แฮร์รอดส์ นั่นเอง Harrods ที่ได้ชื่อว่าเป็นห้างสรรพสินค้าที่หรูหราที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ทุกปีจะมีนักท่องเที่ยวมากมายที่เดินทางมาอังกฤษเพื่อ The Harrods Summer Sale โดยเฉพาะ เนื่องจากว่ามันขึ้นชื่อมากในการนำเอาสินค้าแบรนด์เนมมาลดราคา โดยของหลายรุ่นจะขายหมดตั้งแต่วันแรกที่มีการลดราคา เพราะการลดราคาของ Harrods นั้นไม่ใช่การนำของคุณภาพต่ำหรือตกรุ่นเป็นปี ๆ มาลดราคาแบบห้างทั่วไป แต่เป็นการนำสินค้าแบรนด์เนมชั้นนำมาลดราคาในช่วงท้ายของ Season เพื่อเป็นการระบายของใน Stock และเตรียมต้อนรับสินค้า Season ใหม่ที่กำลังจะมาถึง

ส่วนอีกแห่งที่มีชื่อเสียงก็อยู่ไม่ใกล้ไม่ไกลและยังคงเคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษอีกด้วย นั่นก็คือ ฮองกง การลดราคาซัมเมอร์เซลของฮ่องกงนั้นเริ่มในช่วงเดียวกับอังกฤษ โดยฮ่องกงนั้นจะจัดเป็นเทศกาลลดทั้งเกาะราวสองเดือน ซึ่งในแต่ละปีได้ดึงดูดเงินจากคนไทยไปไม่น้อย

(ข้อมูลจากนิตยสาร POSITIONING ฉบับเดือนสิงหาคม 2549)

ONLY THIS MOMENT

ด้วยความที่อากาศร้อนอย่างถึงที่สุด คนไทยสมัยก่อนจึงชักชวนกันออกจากบ้านมาสดน้ำกันให้ชื่นฉ่ำใจจนกลายเป็นเทศกาลสงกรานต์ที่โด่งดังไปทั่วโลก ซึ่งในต่างประเทศก็มีเหมือนกันที่เริ่มเรื่องจากร้อนและลงท้ายด้วยการกลายเป็นเทศกาลขึ้นชื่อ สำหรับหน้าร้อนของประเทศเมื่อนั้นถึงแม้จะไม่ร้อนหลอมละลายแบบบ้านเรา แต่ด้วยความที่หน้าหนาวเขานั้นอากาศหนาวจัดแทบจะออกจากบ้านไม่ได้ และในบางประเทศก็ถึงขั้นอุณหภูมิติดลบเป็นเดือนๆ หน้าร้อนของเขาจึงเป็นเวลาที่อากาศกำลังอบอุ่นและเย็นสบาย ช่วงนี้จึงเป็นช่วงแห่งเทศกาลที่คนมักจะพากันออกนอกบ้าน ซึ่งเทศกาลหน้าร้อนนั้นไม่เพียงแต่ตอบโจทย์คนในพื้นที่แต่ยังเป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวชั้นดี และบางที่อาจถึงกับต้องวางแผนล่วงหน้ากันเป็นปีเพื่อจะได้ไปสัมผัส ซึ่งอะไรเหล่านี้เป็นสิ่งที่สามารถจะพบได้แค่ในฤดูร้อนเท่านั้น

Summer is an adventure.

การผจญภัยในช่วงซัมเมอร์ของชายหนุ่มคนนี้ไม่ใช่การเดินทางไปตามภูมิประเทศที่สวยงาม และพบกับสิ่งที่น่าตื่นเต้นอะไรมากขนาดนั้น และหากจะพูดไปคุณอาจจะงงเสียด้วยซ้ำว่า เขาใช้เวลาตลอดฤดูร้อนที่ผ่านมาไปกับการฝึกงาน

วิษณุพล ดิลกสัมพันธ์ หรือ จัน นักศึกษาแขนงวิชาสื่อสารการแสดง คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตัดสินใจรวมตัวกับเพื่อนอีก 3 คนเพื่อที่จะไปฝึกงานที่กลุ่มพระจันทร์เสี้ยวการละคร ที่ซึ่งเขาติดตามผลงานมาเป็นเวลานาน

“มันเริ่มจากว่า ซัมเมอร์มันว่าง แล้วก็การทำงานในคณะอย่างละครขับปี่หรืออื่นๆ มันหนัก พอมันเสร็จมันก็เลยโล่ง พอโล่งเสร็จแล้วเราก็เลยคุยกันในกลุ่มเพื่อนที่เรียนละครว่าที่เราเรียนมาจะจบแล้ว เราารู้สึกว่าเรายังได้อะไรน้อยไปหรือเปล่า สิ่งที่เราเรียนมาครูก็ให้เรามาเยอะ แต่งานละครมันเป็นงานที่ต้องปฏิบัติ ต้องลงมือทำ ซึ่งในมหาวิทยาลัยหรือในคณะเองมันค่อนข้างจะน้อย แล้วมันยังไม่ใช่ของจริง เราก็เลยอยากไปหาที่ที่เป็นมืออาชีพ” จัน เกริ่นนำก่อนจะเล่าต่อถึงตารางการฝึกงานของเขา

“เราไปฝึกอยู่ทั้งหมด 3 เดือน ส่วนใหญ่เราจะเข้างานช่วงบ่าย แล้วก็อยู่กันไปจนถึงทุ่มเที่ยงคืน หรือบางวันอยู่จนเช้าก็มีทำงานวันแรกๆ ที่เขาจัดงานเวิร์กช็อปก็เหมือนเป็นงานอบรมแล้วเราก็เป็นสต๊าฟหนึ่งในนั้น ก็ร่วมจัดบันทึกงานต่างๆ ที่พี่เขาอบรมให้กลายเป็นเหมือนคู่มือ สรุปเป็นองค์ความรู้ หลังจากนั้นประมาณเดือนที่สอง พี่เขาก็เริ่มที่จะให้เราเข้าไปอยู่ใกล้กับเขามากขึ้น เขามีฝึกอบรมเฉพาะสมาชิกพระจันทร์เสี้ยวเท่านั้น เหมือนกับมารื้อฟื้นทักษะเก่าๆ เขาก็เลยให้พวกเราเด็กใหม่ 4 คนนี้ที่ดูแอกทีฟๆ เข้าไปฝึกด้วย เราก็ได้ความรู้ใหม่ๆ อย่างที่เราต้องการจริงๆ ไม่เหมือนกับที่เราเรียนในห้องเรียน แล้วเดือนสุดท้ายก็จะทำละครจริง เขาก็บอกว่า เดือนนี้เขาว่างอยู่ เขากะจะพักผ่อนกันแต่เห็นเรามา เขาก็เลยให้คิดละครแล้วก็ทำออกมาเป็นโปรดัคชั่นของตัวเอง ในนามของพระจันทร์เสี้ยว แล้วก็ขายบัตรจริง”

แล้วเรื่องสนุกๆ ก็เกิดขึ้นเมื่อเขาได้ทำละครในเดือนสุดท้ายของการฝึกงาน ที่เขาบอกว่าหนักที่สุดเท่าที่เคยเจอมา

“เหมือนเดือนสุดท้ายที่เราทำงานละครเต็มรูปแบบ พี่เขาปล่อยกันจริงๆ เด็กฝึกงานเราก็มีกันทั้งหมด 7 คน มาจากที่อื่นด้วย ก็มาแบบเรามาแฉวงโชค แบบเราเหมือนกัน แล้วพี่เขาก็ให้เราคิดกันเองเลย เขาจะมาแค่เวลาช่วงหลัง พอปล่อยช่วงแรกๆ คือรู้สึกเครียดมาก ถึงแม้ว่าเราจะรู้สึกสนุกตอนได้ทำจริงกันแต่มันก็มีความเครียดปนอยู่เยอะว่า เออ เราจะทำยังไงนะ แล้วมันกว้างมาก มันเป็นงานมืออาชีพ ก็กังวลว่า ถ้าเกิดทำออกมาไม่ดีแล้วใช้ชื่อพี่เขาจะเป็นยังไง”

“เราต้องทำงานกันด้วยความรู้สึกรู้สึกมืออาชีพ พอพี่เขาให้โอกาสมา แล้วกลุ่มละครนี้เป็นกลุ่มละครที่มีประวัติยาวนาน ตั้งแต่ปี 2519 แล้วงานละครเขาก็ดีมาตลอด เป็นที่รู้จัก มีชื่อเสียง แล้วอยู่ๆ เขาก็บอกว่าให้ทำละครออกมาในนามของพวกเรานะ แต่ใช้ชื่อเขา เราก็เลยรู้สึกว่า เฮ้ยระดับมันต่างกันขนาดไหน แล้วเขาคิดยังไงถึงให้พวกเราทำ เราจะดีพอไหม เราก็เลยทำกันด้วยความรู้สึกที่ต้องทำให้ดีที่สุดให้สมกับชื่อที่เขาเอามาให้เรา”

เมื่อเราถามเขาว่าได้อะไรหลังจากที่เดินออกมาจากที่นั่นเมื่อผ่านฤดูร้อนเขาก็ตอบทันทีอย่างภูมิใจว่า

“ความคิดแง่บวก คือเวลาเจอจังหวะชีวิตอะไรที่มันแย่ ให้เราคิดบวกเข้าไป คือบางคนเขาจะบอกเอาไว้ว่า ให้คิดแง่ลบที่สุดเอาไว้ จะได้เจออันตรายที่เยอะที่สุดเพื่อจะได้ป้องกันมันได้ แต่ว่าพอเรามาได้มาทำงานแบบที่เป็นอาชีพไม่ใช่กิจกรรมแบบนักศึกษา เราารู้สึกว่า การคิดแง่บวกมันสำคัญกว่าการคิดแง่ลบนะ มันเติมทั้งกำลังใจ แรงใจ แล้วพอคิดแง่บวกมันจะเห็นทางออกที่ดีได้มากกว่า เพราะมองทางลบเราจะเจอแต่ปัญหา เจอปัญหาที่โอเค มันใช่ที่เราต้องมาแก้ แต่เราจะแก้ยังไง เราก็ต้องคิดแง่บวก เราถึงจะเจอวิธีการแก้ปัญหาได้ อันนี้เป็นสิ่งที่เราได้จากการทำงานแบบที่มีอาชีพเขาทำกันจริงๆ”

หากคุณลองไปถามนักศึกษาหลายๆ คน คุณจะพบว่าการทำงานไม่ใช่เรื่องสนุก เพราะการเลือกที่ฝึกงานผิวนั้นต้องคิดจนตัวตาย! คงไม่ผิดที่เราจะเฉลยว่า adventure ของเขา คือ การไปแสวงหาโชค และสิ่งที่เขาเจอนั่นคือ ชุมทรัพย์ที่ล้ำค่าเสียยิ่งกว่าทอง

ว่ากันว่าฤดูร้อนเป็นฤดูแห่งสีสัน ฤดูแห่งความเคลื่อนไหวและความมีชีวิต แต่ในอีกด้านหนึ่งฤดูร้อนอย่างไทยๆ ก็พาให้เราต้องเคลื่อนไหวชีวิต (หลบร้อน หลบม็อบ หรือหลบอะไรก็แล้วแต่) อย่างรวดเร็วจนแทบไม่ได้มานั่งมองตัวเองเหมือนกัน

โชติกา ไชยตา หรืออ๊ว นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 2 ใช้เวลาช่วงหนึ่งในทุกฤดูร้อนเพื่อการปฏิบัติธรรมที่วัดรำเปิง (ตโปทาราม) จังหวัดเชียงใหม่ แทนที่จะไปเที่ยวเล่นตามประสาวัยรุ่นอย่างคนอื่น

“เราเป็นชาวพุทธ ก็เลยลองมาปฏิบัติ ทำแบบนี้มันมีประโยชน์มากกว่าแล้วมาที่นี่ พ่อแม่ก็ไม่ต้องเป็นห่วง พ่อแม่ก็สบายใจ ก็สนับสนุน ไม่ได้เอาตังค์ไปสามะเลเทเมาที่ไหน”

เธอเล่าว่าเธอมาปฏิบัติที่นี้ติดต่อกันเป็นครั้งที่สามแล้ว โดยแต่ละครั้งก็จะมาประมาณ 9 วัน

“ครั้งแรกแม่ชีเขาจะสอนการปฏิบัติธรรม การเดินจงกรม การทำสมาธิ การนั่งสมาธิแล้วก็กำหนดจิตของเรา พอวันหลังๆ ก็จะมีการให้เข้าหาพระอาจารย์ เพื่อทดสอบอารมณ์ ซึ่งท่านก็จะถามว่าเดินเป็นอย่างไรบ้าง นั่งสมาธิเป็นอย่างไร ฟุ้งซ่านไหม ท่านก็จะบอกวิธีให้เราพัฒนา ให้เราพยายามมีสติอยู่กับตัวเองเวลาปฏิบัติ”

การดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่เร่งรีบบางครั้งก็ทำให้สติห่างไกลจากตัวเราไปไม่น้อย ไม่เว้นแม้กระทั่งเธอที่มาใช้ชีวิตอยู่กับการปฏิบัติธรรม

“เวลาเรานั่งสมาธิเราก็ต้องมีการคิดอย่างอื่น การกำหนดก็คือการยุบหนอ พองหนอ แต่ในระหว่างที่เราอาจจะคิดไปอย่างอื่น เช่น พรุ่งนี้จะไปไหน พรุ่งนี้จะทำอะไร คิดเรื่องต่างๆ แต่เราก็จะกำหนดจิตเราว่า พอเรารู้ตัวเสร็จ เราก็จะคิดหนอ คิดหนอ คือตามรู้สติทุกครั้ง กำหนดตามมัน”

“เขาก็ดูพัฒนาการของเรา ว่าเราดีขึ้นไหม เดินได้ไหม คือตอนเรามาแรกๆ นี่เราฟุ้งบ่อย ฟุ้งซ่านไม่อยู่กับเนื้อกับตัว พอหลังๆ ก็เริ่มจะมีสติอยู่กับตัวเอง พระอาจารย์ก็จะแนะนำมา เขาจะไม่ว่า แต่ก็บอกเรา ด้วยความที่เราตั้งใจมาปฏิบัติแล้วเขากำหนดให้เราทำ เราก็น่าจะทำได้”

เมื่อผ่านบททดสอบง่าย ๆ ที่ทำให้เธอสามารถมีสติอยู่กับตัวเองได้ในช่วงเวลาน้อยๆ เธอก็พบกับบททดสอบใหม่ที่ต้องเพิ่มเวลามาก

ขึ้นเรื่อยๆ

“มันก็จะยากขึ้นเรื่อยๆ เหมือนกับปกติเรานั่ง 15 นาที เดิน 15 นาที พอหลังๆ ก็เดิน 30 แล้วเพิ่มมากขึ้น”

ที่วัดรำเปิงกำหนดให้ทุกคนที่มาต้องปฏิบัติอย่างน้อย 6 ชั่วโมง นอกจากนั้นก็ยังมีการปฏิบัติอื่นๆ อีกอย่างเช่น ห้ามคุยกัน แนนอน ว่ากฎเกณฑ์เหล่านี้ย่อมนำมาซึ่งความอดทนสำหรับคนที่เคยใช้ชีวิตปกติธรรมดา

“มาที่นี่จะต้องถือศีล 8 ช่วงก่อนๆ ไม่มีการห้ามคุยโทรศัพท์ แต่ตอนนี้ห้ามคุยเลย แล้วก็คุยกันน้อยๆ หรือไม่คุยกับคนอื่นเลยก็ดี เขาต้องการให้มีเวลาปฏิบัติมากกว่า”

“แรกๆ ก็มีบ้างอดอัด แต่เราก็ต้องคิดว่าเราต้องทำได้ เหมือนกับการตัดอะไรสักอย่าง ตัดทางโลกแล้วเข้ามาอยู่ทางธรรม เหมือนกับการนั่ง เรานั่งสักครึ่งชั่วโมงมันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย ก็ต้องปวดก็ปวดหนอ แล้วก็ฟังจนให้มันหายไปเอง”

“พอเวลามันนาน เราก็ไม่อยากจะนั่ง คือถ้าสั้นๆ เราอยากทำอยู่ แต่พอเวลามันมากขึ้นก็ขี้เกียจทำ”

จุดหมายสำหรับนักวิ่งคือ เส้นชัย แต่สำหรับอ๊ว จุดหมายที่เธอต้องไปให้ถึงในการปฏิบัติธรรมก็คือ ใต้บุญ

“คนอื่นคิดอะไรไม่รู้ แต่สำหรับเราคือการมาสร้างบุญให้กับตัวเอง สร้างสติ อยู่วัดมันดี มันสบายใจ เมื่อก่อนก็เหมือนเด็กทั่วๆ ไป ดำเนินชีวิตตามธรรมดา พอเข้ามาก็เริ่มรู้จัก พระก็จะเทศน์ว่ามีบุญมีบาป ทำอย่างนี้บาป ก็มีความเกรงกลัวมากขึ้น เรากลัวความผิดพยายามทำความดีให้มากที่สุด”

“เรารู้จักแยกแยะดีชั่ว เมื่อก่อนอะไรก็ทำหมด อย่างหนีเที่ยว กลางคืน โกงหกพ่อแม่ไปโน่นไปนี่ คือทำผิดได้ตลอด พ่อแม่เสียใจ ตอนนี้นักกลัวที่จะทำให้แม่เสียใจ การมาวัดพ่อแม่ก็คงภูมิใจ แม่คงดีใจมาก มาอยู่วัดแม่ก็สบายใจ เราก็ได้ด้วย มีสติมากขึ้น เป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ใจเย็น ได้สร้างบุญ มันมีความสุขทางใจก็อยากให้คนอื่นเขามาเหมือนเรา”

เธอตั้งความหวังไว้กับตัวเองว่าจะมาให้ได้แบบนี้ทุกปี นั่นอาจเป็นเพราะเธอรู้ว่า บททดสอบบทนี้ยังไม่มีเส้นชัย มันไม่ใช่การวิ่ง 100 เมตร แล้วได้เหรียญทอง แต่คือการวิ่งมาราธอนตลอดชีวิตต่างหาก

Summer is a test of mind.

เด็กผู้ชายหลายคนคงไม่ปฏิเสธใช่ไหมว่า ตอนเด็กๆ เคยคิดอยากเป็นทหาร แล้วความคิดนั้นหายไปไหนหมด หลังจากที่พวกเขาโตขึ้นมาหลายสิบปีถัดจากนั้น

เมื่อรัฐธรรมนูญบัญญัติให้การเกณฑ์ทหารเป็นหน้าที่ของชายไทยทุกคน ดังนั้นก็ไม่มีใครที่จะปฏิเสธหน้าที่นี้ไปได้ หลายคนอาจเลือกที่จะเรียน รด. (หลักสูตรนักศึกษาวិชาทหาร) แทนการรอกหมายเรียก หลายคนยอมรับมันด้วยการสมัครเข้าเป็นทหารด้วยตัวเอง แต่อีกหลายคนก็ยังคงต้องการจะเลี่ยงโชคจับใบดำใบแดงในไพบูลย์... ในช่วงเวลาที่ร้อนที่สุดแห่งปี

วรวิมล สุขเกษม หรือ วู้ดดี ในวัย 24 ปี เป็นเหมือนชายไทยหลายๆ คนที่ผ่านผ่านการเกณฑ์ทหารเพื่อรอให้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีเสียก่อน และรอการเสี่ยงโชค ด้วยเหตุผลที่ว่าเขาก็ไม่ได้จะอยากเป็นทหารนัก

“ก็ไม่อยากจับได้ แต่ก็ทำใจไว้แล้วอย่าไปกลัว ถ้ามันจะเกิดมันก็เกิด คือทำใจไว้แค่นี้”

ผู้อ่านคงจะเคยได้ยินคำที่ว่า ใครไม่อยากได้อะไรก็จะได้อย่างนั้นใช่ไหม เขาก็ไม่พ้นคำพังเพยดังกล่าว เมื่อสลากที่ออกคือใบแดง แน่แน่นอนว่าชีวิตที่เขาวางแผนไว้ทั้งการทำงานและอื่นๆ ก็ต้องสะดุดลงไปพร้อมๆ กับผมที่ถูกตัดจนสิ้นเกรียนเมื่อเข้าไปสู่การฝึก

“ไปถึงวันแรกเขาก็จะตรวจร่างกาย ตัดผม จัดระดับความสูง ยึดทุกอย่างที่เป็นของส่วนตัว แล้วใช้ทุกอย่างเหมือนกัน แจกเป้ยังซีพอนิ่ง ที่นอน แม้กระทั่งกางเกงในยังใส่เหมือนกันหมดทุกอย่าง จากนั้นก็เริ่มเข้าสู่การฝึก ไปถึงวันแรกเขาจัดไว้ให้แล้ว มันจะมีกองบัญชาการ มีกองบังคับการ ร้อยจังหว็ด หน่วยฝึก นักศึกษาวิชาทหาร โรงพยาบาลค่าย ทุกคนจะมีสังกัดของตัวเอง แต่ว่ามาฝึกรวมกัน”

“ฝึกวันแรก งง ไปถึงปั๊มน้ำใครก็ไม่รู้ตะโกนอะไรนักหนา ก็คือ งง ทุกคนโดนบังคับให้ทำอะไรเหมือนกัน ก็ไม่รู้เรื่อง ตอนแรกทำใจไปพร้อม แต่ก็คิดว่ามันจะโดนขนาดนี้ ต้องตื่นตั้งแต่ตีห้าครึ่ง ออกไปวิ่ง วิ่งเสร็จก็มาฝึก ฝึกก็กลางแดด เดียวก็คนโน้นไม่ดี คนนี้ไม่ดี เพราะพอเขาทำโทษ เขาทำโทษทั้งหมด สมมติคนเดียวใครไม่ไหว มันอู้ เอาละ โดนอีกแล้ว วิดพื้น หมอบอะไรอย่างนี้”

เวลาแห่งการฝึกหนักกินเวลาสองเดือนครึ่ง ร่างกายที่เขาบอก

ว่าเตรียมตัวไปพร้อมด้วยการออกกำลังกายสม่ำเสมอก็ไม่ได้ทานทน

“เดือนแรกนี้ทำใจไม่ได้ มันเหนื่อย เหนื่อยจนอยากนอน แต่ไม่ได้นอน ช่วงเวลาแห่งการนอนหลับ 3 ทุ่มครึ่งคือความสุขเลยที่ได้อยู่กับตัวเอง ไม่มีใครรบกวน แต่ก็มา เล่นกลางคืนเหมือนกัน เช่น อยู่ ๆ ก็มีคนหวีดเป่าเรียกรวม อะไรก็ไม่รู้แล้วก็เรียกไปซ่อม ก็ออกกำลังกายข้างล่าง มีด ๆ ไม่เห็นอะไรเลย เทียงคืนอะไรอย่างนี้”

หนึ่งเดือนที่ผ่านไปพร้อมกับร่างกายที่กำลังก้าวขึ้น วันเวลายังทำให้เขาได้เข้าใจอะไรบางอย่างมากขึ้นไปด้วย

“ช่วงเดือนแรกๆ จิตใจไม่ค่อยโอเคเท่าไร ท้อ เหนื่อย พอเข้าสู่เดือนที่สองก็โอเคทุกอย่างมันมาถึงขนาดนี้แล้ว ก็ทำให้มันมีความสุข เราก็อย่าไปโฟกัสว่าต้องไม่ทำผิดนะ เราต้องไม่อะไรนะ ก็ใช้ชีวิตปกติ ต้องลุย แทนที่เราจะเครียดกับตรงนี้ว่า เฮ้ยเหนื่อยวะ ไม่ไหววะ เขาเรียกว่ายัง... ไหนๆ ก็โดนแล้ว อย่าไปเครียด ผิดไม่ผิดก็โดนเล่น”

ย้อนกลับไปก่อนหน้านี้อันที่เขาบอกว่าไม่อยากเป็นทหารนั้น เหตุผลก็ไม่มีอะไรมากไปกว่าบุคลิกส่วนตัวของเขาที่ไม่ชอบให้ใครมาบังคับเขานั่นเอง

“เราไม่ได้เป็นคนที่ชอบกฎเกณฑ์อะไรมากมาย ถึงเราไม่ใช่ดีอะไรมากมายแต่เราก็ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน แต่ถ้าเราไปเป็นทหารเราต้องโดนบังคับโน่นนี่ ฟังจากเพื่อนเล่ามา ต้องทำทุกอย่าง

Summer is a time to be strong at heart.

แล้วก็ไม่ชอบอยู่อย่างหนึ่งว่า ทหารต้องเชื่อฟังเจ้านายเป็นลำดับชั้นโดยห้ามขัดขึ้น ไม่ว่าคุณมีเหตุผลอะไรถูกหรือผิด คุณก็ไม่อาจขัดขึ้นได้ คุณเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ว่าอย่างไรเจ้านายถูกเสมอ ซึ่งเราไม่ชอบระบบนี้”

“เราก็พยายามเข้าใจแล้วอยู่กับมัน โอเคเราอยู่ตรงนี้ เราโดนอย่างนี้มันไม่ใช่ความผิดเรา เหตุผลเราไม่เห็นด้วย แต่ถ้าเราเกิดแข็งขึ้นไปมันก็ไม่มีอะไรดีขึ้น มันทำให้ใจเย็นขึ้นนะ พุดง่าย ๆ”

วันนี้เขาเดินออกมาจากค่ายทหาร และต้องตระเวนหางานใหม่

เนื่องจากหน้าที่การงานก่อนหน้านี้เขาเป็นทหารนั้นไม่สามารถจะสานต่อได้แล้ว แต่เมื่อมีสิ่งที่เสียก็มีสิ่งที่ได้ และสิ่งที่เขาได้ก็คือความแกร่ง ซึ่งแน่นอนว่าคงไม่ได้หมายถึงแค่สภาพร่างกาย

“ถ้าจับได้ใบดำ ก็คงไม่เสียดาย ดีใจด้วยซ้ำเอาจริงๆ แต่ว่ามันเข้าไปแล้ว เราก็พยายามที่จะมีความสุขกับมันให้ได้ ถ้าย้อนกลับไปได้ก็คงไม่อยากจับได้ใบแดง ถ้าเป็นแต่ก่อนคงไม่คิดจะทนแน่ๆ แต่เมื่อต้องอยู่กับมัน ก็ทำให้มีความสุข ถ้าอยู่แบบทุกข์ เราก็จะยิ่งทุกข์ มองหาด้านดีของมันดีกว่า”

Summer is relaxing.

เคยลาพักร้อนกันไหม? บางคนน่าจะเคยสงสัยว่าทำไมต้องพักร้อน เอ๊ะ! ลาพักหนาวได้ไหม? (ฮา)... มีเรื่องเล่ากันว่า สมัยก่อนคนญี่ปุ่นไม่นิยมลาพักร้อนเลย เพราะเขาเชื่อในระบบการทำงานเป็นทีม จนกลายเป็นเรื่องเดือดร้อนไปถึงรัฐบาลของเขาที่ต้องขอรับรองให้คนญี่ปุ่นลาพักร้อนกันบ้าง แต่สำหรับเธอคนนี้คงไม่ต้องขอรับรอง เพราะการลาพักร้อนคือสิ่งที่เธอต้องทำโดยไม่ต้องร้องขอ

นก คนนาถ คำนวณตา พยาบาลวิชาชีพประจำโรงพยาบาลนครพิงค์ เชียงใหม่ แผนกผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิด แน่نونว่างานพยาบาลที่ต้องดูแลผู้ป่วยเป็นงานที่เธอรัก แต่เธอก็พิสมัยการลาพักร้อนจากงานเสียเหลือเกิน

“มันเครียดไป งานของเรามันเกี่ยวกับชีวิตคน เดียววันนี้คนโน้นตาย คนนี้ตาย เพราะว่าเป็นผู้ป่วยหนัก ซึ่งอาจจะต่างกับพยาบาลตึกอื่นด้วย งานที่เราทำมันเป็นการรับผิดชอบชีวิต เป็นเด็กที่ใส่เครื่องช่วยหายใจ อยู่ในตู้อบที่อาจจะรอดวันนี้ ตายวันพรุ่งนี้ เราก็ต้องดูแลเขา ไหนจะรับจากหมอมามากอีก หมอแต่ละคนอารมณ์ต่างกัน เราก็รับศึกรอบด้าน ผู้ร่วมงานบางทีก็ใช้ว่าจะดี ถูกกันบ้างไม่ถูกกันบ้าง ทำงานไม่เข้ากันบ้าง มันเครียด คือการออกจากโรงพยาบาลแล้วไปไกลๆ จากโรงพยาบาลสักสองสามวัน มันก็จะโอเค”

การลาพักร้อนของหลายๆ คนอาจจะเป็นการไปเที่ยวตามจุดต่างๆ แล้วถ่ายรูปสวยๆ มาอวดกัน แต่ไม่ใช่สำหรับเธอ

“เราไม่ชอบเที่ยวเหมือนกับว่า ถ้าไปที่นี้แล้วต้องไปตรงนี้ๆ

อย่างไรไปอัมพวา ก็ไปอยู่โฮมสเตย์ที่เงียบๆ ไม่มีคนเลย สงบๆ ไปนั่งเรื่อยๆ อ่านหนังสือ จะชอบแบบนั้นมากกว่า เหมือนกับเปลี่ยนที่อยู่ ที่นอน หรือไม่ถ้าว่างๆ เปื้อๆ ก็ขับรถไปปาย คืออยากไปไหนก็ไป ที่พักผ่อนที่ใกล้ที่สุดของเราคือไปปาย เดียวนี้เราก็ก็นั่งแล้ว เพราะว่าคนไปเยอะ”

“ลาพักร้อนก็คือ พักผ่อน คือการไม่ต้องทำงานเลย ไปชาร์จแบตเตอรี่ที่จะกลับมาทำงานกิจกรรมก็คือ ขนหนังสือไปแล้วก็ IPOD แล้วก็ไปที่ไหนก็พักผ่อน อ่านหนังสือ ฟังเพลง แล้วก็นอน เข้ามาก็ดูวิถีชีวิตชาวบ้านเรื่อยๆ ว่าเขามีอะไรบ้าง”

“คือเรากลับไปทำชีวิตให้มันง่าย ให้มันไม่มีอะไรเลย ให้มันนิ่ง”

เธอสรุปอย่างชัดเจนพร้อมกับฝากอะไรให้เราคิดก่อนที่เธอจะเดินกลับไปทำหน้าที่ของเธออีกครั้งอย่างมีความสุข

“การได้เกิดมาทั้งที เราควรจะได้ไปโน่นไปนี่ไปนั่น ไม่ใช่แค่แค่วัเรียน แต่งงาน มีครอบครัว ทำงาน เลี้ยงลูก ทำงาน เลี้ยงลูก ไม่ได้ไปไหนเลย หรือไม่ก็สองสามปีพากันไปทะเลครั้งหนึ่ง เพราะว่าเราชอบเที่ยวมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว คือปีหนึ่งขอให้ได้ไปที่ไหนสักทีหนึ่งเป็นอย่างน้อย”

หลายคนคงตัดสินใจไปแล้วตั้งแต่อยthonแรกว่าเธอคงเป็นคนขี้เกียจแน่นอน เพราะพิสมัยการลาพักร้อนเสียอย่างนั้น...ว่าแต่อ่านมาถึงย่อหน้านี้แล้วคุณเปลี่ยนความคิดต่อการลาพักร้อนแล้วยัง ถ้าใช่ลองเปิดดูวันลาแล้วไปใช้ชีวิตให้มันง่ายกันไหม ☹

SHE RECOMMENDS หากอยากลองใช้ชีวิตแบบเธอ เธอมีสถานที่แนะนำ ให้คุณลองไปกันดู

“โฮมสเตย์ที่อัมพวา เงียบแล้วก็สบายๆ มีของกินให้ มันไม่ลำบาก ไม่หนาวหู่ ไม่พลุกพล่านแต่ต้องไม่ใช่เสาร์ อาทิตย์นะ ถ้าเสาร์ อาทิตย์ คงไม่มีที่ จะเดินวันธรรมดา กับเสาร์อาทิตย์นี่คนละเรื่องกันเลย เพราะเสาร์อาทิตย์คนแน่นมาก เยอะมาก แต่วันธรรมดาไม่มีใครเลย ทุกบ้านก็จะเปิดแล้วก็อยู่อย่างสบายๆ ก็เป็นส่วนที่ดี”

Cool?

แฟชั่นลุคฮิปปี้แบบสบาย
ที่จะช่วยคลายร้อน

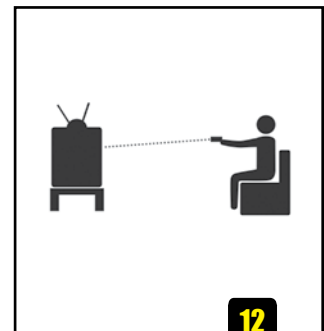
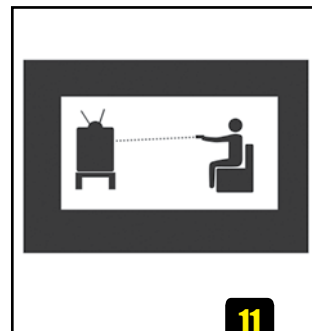
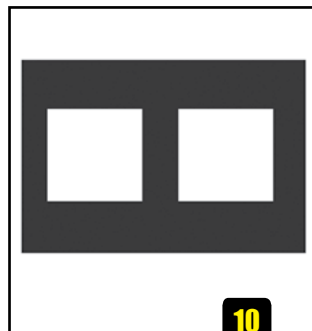
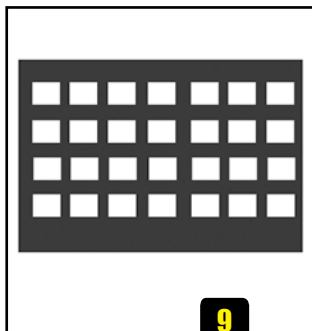
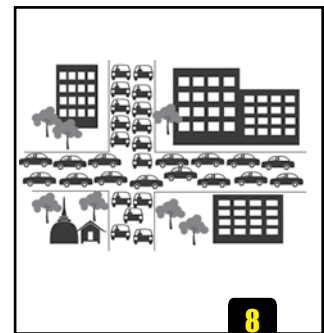
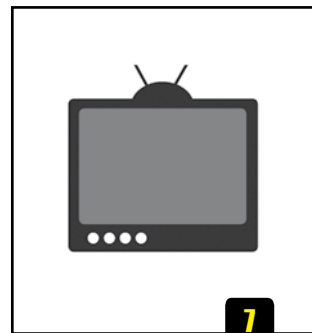
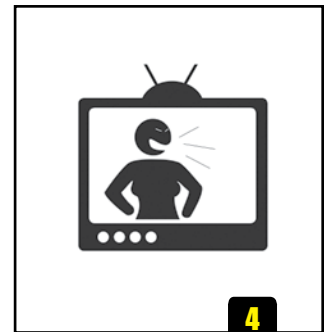
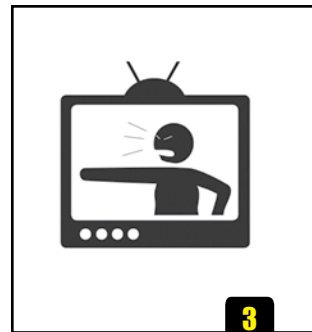
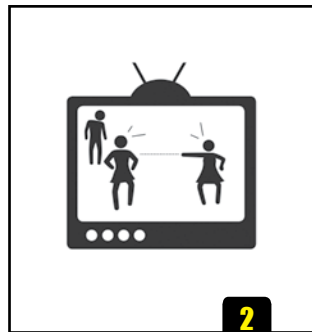
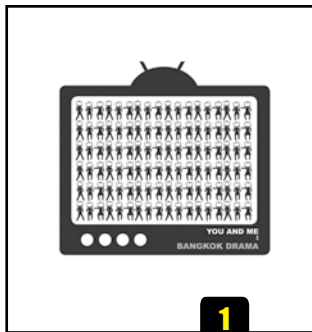
แว่นตากันแดดราคาแสนถูกหาซื้อได้ทั่วไปทำจากพลาสติกธรรมดา เป็นพิเศษไม่ได้ช่วยสารป้องกันยูวีแต่เลือกเคลือบสีชาสุดเท่แทน เมื่อใส่ แล้วทัศนวิสัยจะมีมืดมิดเหมือนยามค่ำคืนทำให้มันตาขยายอย่างเต็มที่ และทำให้ผู้สวมใส่มีสติธิ์แลกรับไม่เท่าทางฟรีเพื่อมาใช้คู่กัน

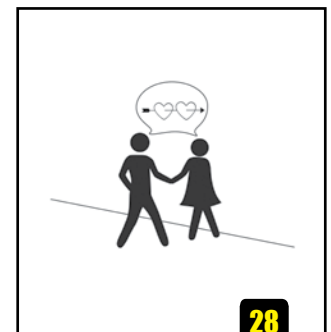
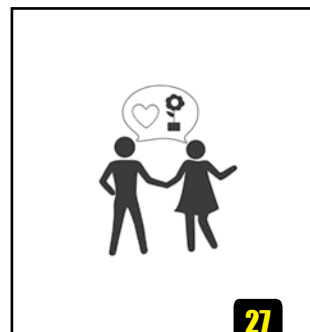
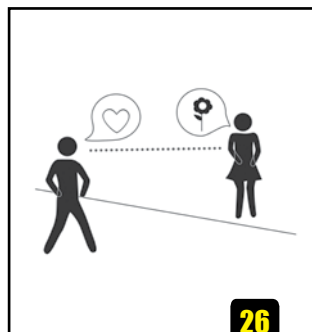
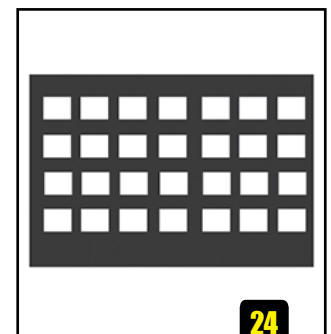
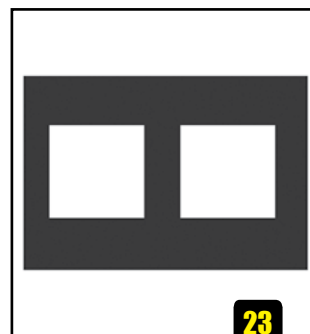
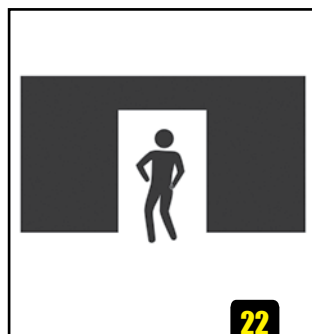
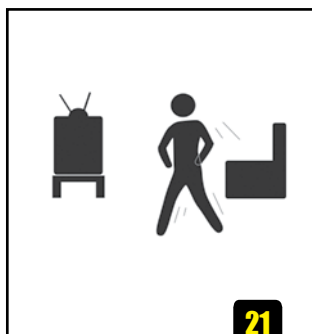
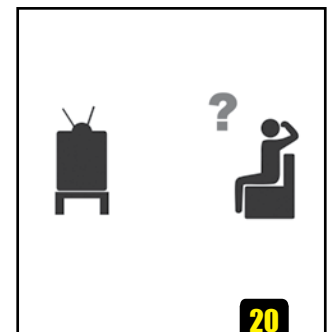
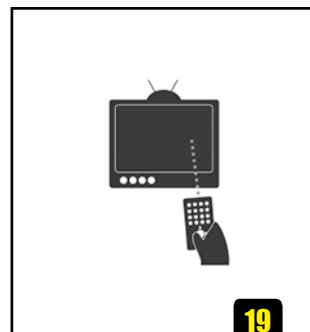
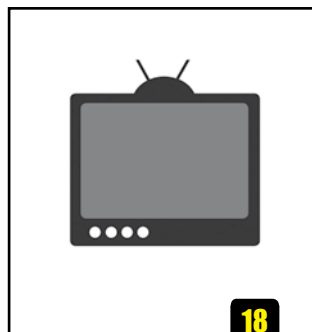
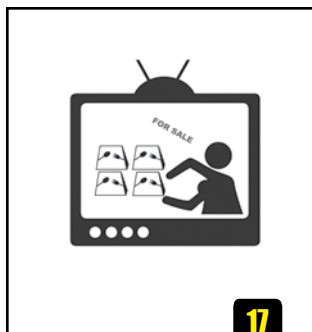
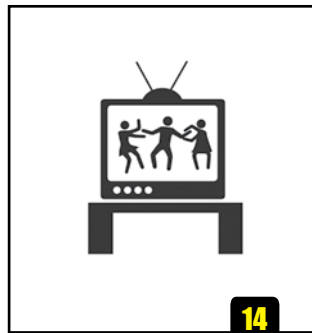
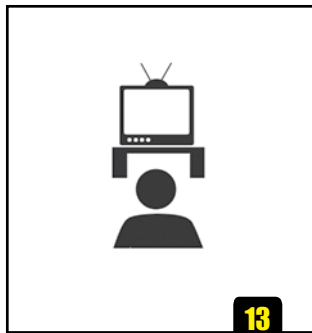
ครีมกันแดดชะโลมทั่วใบหน้าและด้วยค่า SPF ที่สูงถึง 60 จึงทำให้ มาพร้อมกับสารเคมีจำนวนมากที่จะซึมซาบเข้าสู่ใบหน้าได้ตามค่า SPF ที่สูงขึ้น และเหมาะอย่างยิ่งสำหรับคนเอเชียผิวเหลืองที่ผิวสามารถทนต่อ แสงแดดได้และมีค่า SPF ที่แนะนำคือ 30

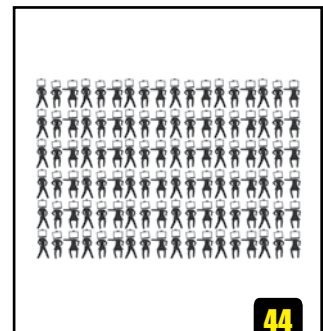
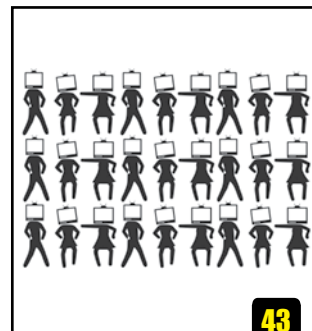
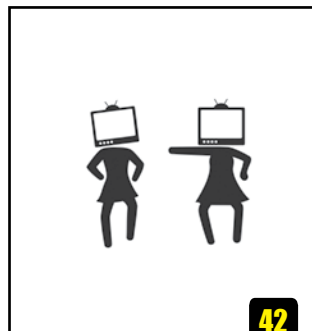
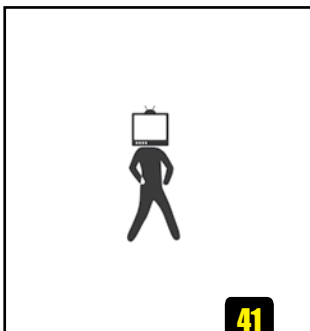
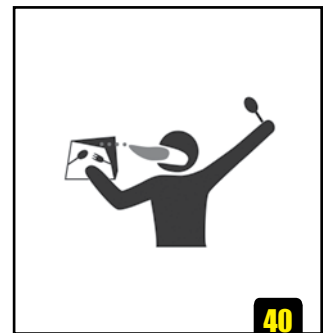
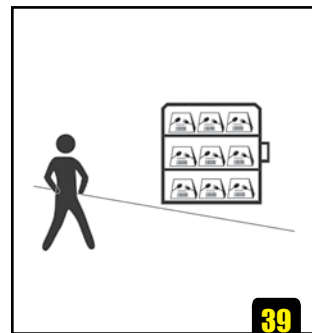
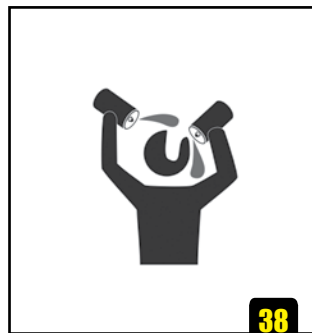
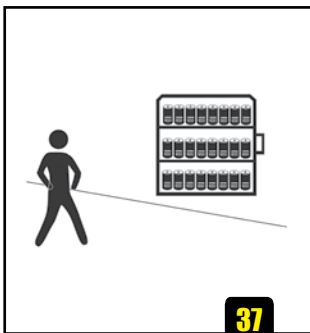
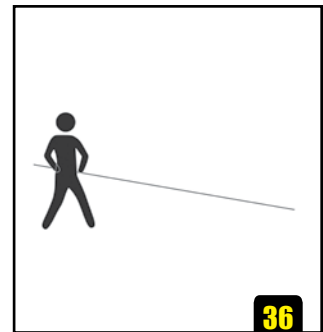
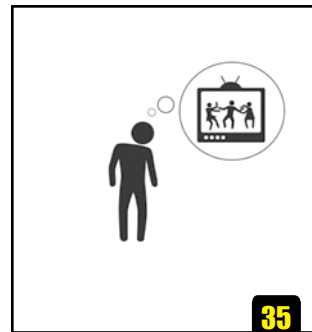
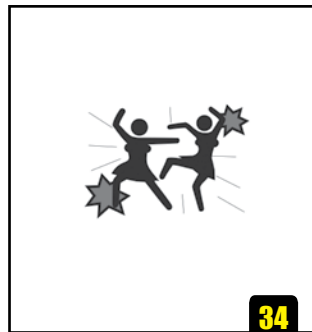
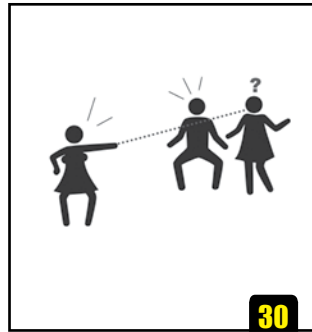
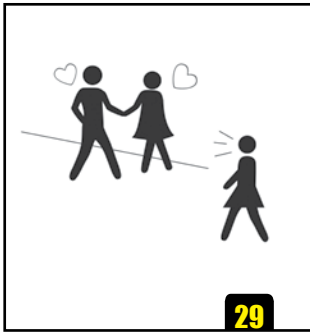
ปลอกแขนสีเข้มบาดใจสามารถกันรังสียูวีได้ พร้อมพ่วงมากับ ประสิทธิภาพในการดูดความร้อน ยิ่งไปกว่านั้นผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้ยังผลิต มาจากเนื้อผ้า COTTON (ขาดตอน) พิเศษที่ทอเป็นผ้ามุ้งที่มีลักษณะโปร่ง พร้อมรับแสงแดดที่จะลามเลียทั่วทุกมุมของของคุณ

ถุงเท้าผลิตพิเศษลิเมเต็ด เอดิชั่นจากฮ่องกง แบรนต์ HONGKONG FOOT ผลิตจากเนื้อผ้าไนลอนที่มีคุณสมบัติเหนียว และไม่ระคายคายง่าย ๆ สามารถคงความอับและเหงื่อที่เกิดขึ้นได้อย่างดีอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ของแบรนต์นี้ที่เลือกใช้เนื้อผ้าแบบไม่ระคายคาย

B A N G K O K D R A M A

คุณยายที่ต้นศรีมหาโพธิ์

วันนี้เป็นวันสุดท้ายของการทำพิธี LONG LIFE CEREMONY ซึ่งเป็นพิธีสวดต่ออายุให้ท่านทะเลิลามะ ผมไปจับจองพื้นที่ตั้งแต่บ่ายโมง กว่าคนจะเริ่มมาก็ประมาณบ่ายสอง ผมพบคุณยาย DOLMA โดยบังเอิญ เพราะเรามีความเห็นตรงกันว่า จุดที่เราเลือกนั่ง จะเป็นมุมที่เห็นท่านทะเลิลามะได้ชัดที่สุด แต่แล้วในที่สุด เมื่อถึงเวลาพิธี จุดที่เราอยู่นั้นก็ถูกช่างภาพคนอื่นๆ เข้ามายืนบังจนแทบไม่เห็นตัวท่านทะเลิลามะ คุณยายดูผิดหวังมาก พยายามชี้มืออธิบายกับผม แกคงคิดว่าผมรู้จักช่างภาพคนอื่นๆ ทั้งหมด พยายามจะบอกให้ผมไปบอกให้ช่างภาพคนอื่นๆ นั่งลง ผมเองก็จนปัญญา ไม่รู้จะทำอย่างไรเหมือนกัน

ผมนึกขึ้นมาได้ว่าผมเองพกรูปท่านทะเลิลามะไว้ในกระเป๋า จึงมอบให้คุณยายเป็นการปลอบใจ แกดี้ใจมากๆ นำรูปไปแตะไว้เหนือหัวแล้วห่อภาพเก็บไว้อย่างดี ในเมื่อถ่ายรูปท่านทะเลิลามะไม่ได้แล้ว ผมก็เลยพยายามชวนคุณยายคุย โดยมีพระหนุ่มอีกรูปหนึ่งคอยเป็นล่ามให้ คุณยายบอกว่าตอนนี้อายุแปดสิบหกแล้ว หนีออกมาจากทิเบตตอนอายุหกสิบห้า ตอนนี้อาศัยอยู่กับวัดทางตอนใต้ของอินเดีย คุณยายบอกว่าได้มีโอกาสมาฟังเทศน์จากท่านทะเลิลามะเกือบทุกปี โดยเดินทางมากับทางวัด คุณยายบ่นว่าแก่แล้ว ไม่มีฟัน กินอะไรก็ลำบาก แต่ผมสังเกตดูว่าสุขภาพคุณยายยังแข็งแรงดีอยู่เลย ก่อนจากกันเลยขอถ่ายรูปคุณยายไว้เป็นที่ระลึก คุณยายยิ้มให้ แล้วก็หัวเราะเหมือนกำลังจะบอกผมว่า ถึงหน้าฉันจะเหี่ยว แต่ใจฉันยังไม่เหี่ยวนะจ๊ะ ☺

เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าเรื่องกินดื่มเที่ยวแม้จะเป็นเรื่องที่ไม่ถูกไม่ควร แต่ทุกคนต่างก็รับรู้ว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของใครหลายคน หากแต่ในทางธรรมการกินดื่มเที่ยวย่อมเป็นสิ่งที่ผิดในตัวของมันเอง คอลัมน์ vs. ฉบับนี้จึงขอเปิดประเด็นเรื่องกินดื่มเที่ยว โดยเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นระหว่าง พระมหาประสิทธิ์ ญาณปัทโป พระนักกิจกรรมที่ทำงานในประเด็นเรื่องเยาวชน กับ วชิรา รุธิรณก เจ้าสำนัก Rabbithood ที่มาอยู่เชียงใหม่และริเริ่มโปรเจกต์ปาร์ตี้ในนาม “ทะเลภูเขา” เราไปหาคำตอบกันว่าการใช้ชีวิตแบบฆราวาสกับแนวทางธรรมของสงฆ์ สองสิ่งนี้จะดำรงอยู่บนพื้นฐานของการใช้ชีวิตร่วมกันอย่างไร

วชิรา: ผมว่าเรื่องกิน ดื่ม เที่ยวมันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน เหมือนเรื่องอื่นๆ ทั่วๆ ไป เราอยู่ในโลกที่ต้องเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ในแต่ละวันไปพร้อมๆ กัน เราต้องทำงาน เราต้องดูแลครอบครัว มีเพื่อนมีฝูง มีอาจารย์ ไปกินเลี้ยงเพื่อนเก่า คือสำหรับผมมันเป็นเรื่องปกติ เหมือนที่เรากินข้าวหรือกินไอติม ซึ่งเราอาจจะไม่ได้กินไอติมทุกวันอย่างการกินเหล้าเราก็ไม่ได้กินเหล้าทุกวัน

พระมหาประสิทธิ์: จริงๆ พระก็รู้ว่าไอ้การกิน ดื่ม เที่ยวมันเป็นมม

มอง เป็นวิถีชีวิตของผู้คนข้างนอกอยู่แล้ว ถ้ามันเป็นปกติ อยู่ในกรอบ อยู่ในร่องอยู่ในรอย มันคงจะไม่เป็นปัญหาอะไร แต่ว่าที่เราพูดคุยกัน อยู่ตรงนี้ก็เพราะว่ามันเป็นปัญหา แสดงว่าดีกรีการกิน ดื่ม เที่ยว มันคงต้องเพิ่มมากขึ้น จนกลายเป็นปัญหา อาตมาจึงมองว่า การกิน ดื่ม เที่ยว ของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน มันเป็นที่น่าสังเกตอยู่ว่า มันเกินจำเป็นไหม ในแง่ของพระแน่นอนว่า การกิน ดื่ม เที่ยว เป็นวิถีชีวิตของชาวบ้าน บางมุมของฆราวาสข้างนอกมันส่อไปในทางการใช้ชีวิตที่เสี่ยง

ซึ่งไ้การกิน ต้ม เทียว ในทางพระพุทธศาสนาไม่ได้มีขีดจำกัดอะไร แต่ว่าการกิน ต้ม เทียว ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงนั้นตัวนี้พระห้วง อย่างเช่น เทียวผับเทียวบาร์ตอนกลางคืน กินเหล้าเมายาตอนกลางคืน เพราะว่าบริบทของการกินเลี้ยงสังสรรค์เพื่อน ๆ ถ้าอยู่ในร่องในรอยก็อาจจะไม่เป็นปัญหา

วชิรา: ถ้าคุยถึงตรงนี้ ผมก็ต้องย้อนถามกลับไ้ว่าปัญหาที่มันเกิดขึ้นอยู่มันเป็นคืออะไร วิธีการแก้ปัญหามันคืออะไร ผมเข้าใจว่าศาสนาพุทธมีข้อห้ามอยู่หนึ่งข้อ แต่ผมก็ไ้รู้ว่าข้อห้ามนั้นห้ามในบริบทไหน แล้วก็มีข้อยกเว้นใดใดในรายละเอียดกว่านั้นหรือเปล่า เพราะว่าไ้ชีวิตประจำวันของเราปกติในครอบครัวเราอาศัย เราจะได้ยินศีล 5 ข้อนี้ ลอยมาหาเราทุกวันว่า ห้าม 1 2 3 4 5 และไ้ถือไ้วันะสิ่งนี้

พระมหาประสิทธิ์ : ปัญหามันคืออะไร อันที่จริงญาติโยมน่าจะรู้

สภาพปัญหาได้ดีมากกว่าอาตมา เวลาที่ญาติโยมไปเทียว พระไม่เคยไปผับนะ...แต่ญาติโยมน่าจะเคยไป จะเห็นว่าสถานการณ์ในขณะนั้น มันเสี่ยงต่ออันตรายตรงไหนบ้าง และการเข้าไปอยู่ตรงนั้น มันสามารถจะนำไปสู่ความเลวร้ายอย่างอื่นตามมา เช่น สถิติเมาแล้วขับ เมาแล้วชน มันมีเท่าไ้หรืมากน้อยแค่ไหน การดื่มสุรามันไม่เป็นปัญหา แต่มันทำให้คนขาดสติ แล้วมันนำไปสู่การเกิดปัญหาในภายภาคหน้า อย่างเด็กที่ไปเทียวกลางคืน หลบหนีไปเทียว ทางฝ่ายญาติโยมอาจจะมองเป็นเรื่องธรรมดา พระก็ว่าธรรมดาถ้ามันไม่มีจุดเสี่ยงที่นำไปสู่ปัญหาอย่างอื่น

แต่การไปเทียวกลางคืนมันเปิดช่องว่างของสิ่งเลวร้ายหลายอย่างที่จะตามมา อย่างเช่นเราไปผับเรากินเหล้าเมา แล้วซึ่รถขับรถไ้คดี หน้อยก็โดนจับ ไ้คดีร้ายหน้อยก็ชน ร้ายกว่านั้นชนก็พิการ เสียชีวิต

เราอาจจะมองว่ามันไม่เป็นปัญหาเพราะยังไม่โดนกับเรา มันยังไม่เจียดเรา แต่ว่าพระเจียดทุกเหตุการณ์ เพราะว่าญาติโยมที่เขามีสกุลมีหลานที่ไปเที่ยวกินเหล้าเมายามา เกิดเสียเนื้อเสียตัว เสียผู้เสียคนไปเยอะแยะมากมาย เขาก็มาปรึกษาพระ และอาตมาทำงานกับเด็กกับเยาวชน เราว่าการไปอยู่ตรงนั้นมันมีอะไรมากกว่า เหล้าสุรา มันมีสิ่งเสพติดอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง มันเป็นเรื่องต่อที่นำไปสู่ความเลวร้ายต่างๆ ตามมา จึงคิดว่าคนรุ่นใหม่ นั้นใช้ชีวิตอย่างเสี่ยงมากเกินไปจนเกินไปไหม

ไปเที่ยวผับกับเพื่อน กินเหล้ากับเพื่อน หรือไปเที่ยวกับพ่อกับแม่ ชมนกชมไม้ตามสถานที่ต่างๆ อันไหนมีความสุขมากกว่ากัน เพราะทั้งสองอย่างเราต่างต้องการความสุข ความผ่อนคลาย ความสบาย ออกสบายใจ

วชิรา: ซึ่งบางครั้งพ่อแม่ให้เราไม่ได้

พระมหาประสิทธิ์ : เลยจำเป็นต้องไปตรงนั้น

วชิรา: คือส่วนตัวผมมองว่าปัญหาใดใดก็ตามมันไม่ได้เกิดขึ้นโดยตัวมันเองโดดๆ มันจะต้องสัมพันธ์กับสิ่งอื่นๆรอบตัวมันเสมอ เช่น ภาพจากที่เรามองข้างนอก แล้วก็เห็นคนหนุ่มสาวใช้ชีวิตที่เราารู้สึกว่าเสี่ยง ผมคิดว่ามันไม่ได้เกิดขึ้นที่ตัวเขาเปล่าๆ มันก็ต้องโยงไปถึงระบบต่างๆ ที่รายรอบอยู่กับตัวเขาตลอดเวลาซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ระบบครอบครัว ระบบศาสนา ระบบการปกครอง หรือคุณภาพชีวิตที่เขาควรจะได้รับ แต่กลับไม่ได้รับจากนักการเมือง ใช้ระบบชนสงฆ์มวลชนพื้นฐานที่จะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น หรือการสนับสนุนศิลปวัฒนธรรม ที่ทำให้มันมีช่องทางที่จิตใจได้พูดคุย ผมเคยมองว่ามันไม่ใช่มาจากปัญหาใดใดที่แก้ที่ตัวบุคคลแล้วจะจบ

ตั้งแต่สมัยผมเริ่มกิน ดื่ม เที่ยว ผมมองว่ามันเป็นอิสรภาพของการใช้ชีวิต คือถ้าถามผมว่าชีวิตคืออะไร ผมไม่รู้ ผมรู้แค่ชีวิตที่ผมต้องการคือชีวิตที่มีอิสรภาพมากที่สุดในการใช้ชีวิตเท่าที่จะทำได้ เพราะว่าเรารู้อยู่แล้วว่าเราไม่มีทางเป็นอิสระจากอะไรใดได้ทั้งปวงได้ มันจะมีบางอย่างที่บีบรัดเราอยู่ ดึงเราอยู่ แต่ว่าภายใต้ข้อบังคับเหล่านั้นที่เราทำแก๊วอะไรไม่ได้ เราขอใช้ชีวิตอย่างเสรีภาพมากที่สุดตามแบบที่เราเลือกและไตร่ตรองเองได้ไหม ต่อมานอกเหนือจากเรื่องอิสรภาพแล้ว ผมว่าชีวิตเป็นเรื่องของการเรียนรู้ เราจำเป็นต้องทดลองถูกผิด แล้วค่อยๆ เรียนรู้จากการกระทำของเราไปเรื่อยๆ มันก็เป็นระบบเหตุผลทั่วไปแค่ทำสิ่งนี้ มันก็จะเกิดสิ่งนั้น

ผมสนใจกระบวนการเรียนรู้ชีวิตของตัวเองไปเรื่อยๆ ระหว่างทางโดยที่ไม่ค่อยสนใจข้อสรุปที่ว่าทำแบบนี้แล้วดี ผมรู้สึกว่าการกำหนด

ข้อสรุปว่าทำแบบนี้แล้วดี โดยตัวมันเองก็สร้างปัญหาในลำดับต่อไป มาเหมือนกัน เช่น ถ้าจะพูดให้ถึงที่สุด ผมก็รู้สึกว่าการแบ่งแยกสถานะพระกับฆราวาสในระดับขั้นที่ไม่เท่ากัน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำกันบางอย่าง เหมือนคนที่เข้าใจธรรมะ หรือนุ่งขาวห่มขาว หรือเข้าวัดเข้าวาทำบุญเข้าวัด จะถูกยกระดับไปเองในสถานะทางสังคม โดยที่เราเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม แต่สังคมส่วนใหญ่กลับยกระดับให้ไปแล้วเพราะฉะนั้นไอ้ความเหลื่อมล้ำอันนี้ผมว่ามันสร้างปัญหาในตัวมันเองเหมือนกัน ซึ่งผมคิดว่าสังคมมันหลากหลายมากเกินไปจนกว่าที่เราจะไปตัดสินได้ว่าวิธีไหนที่จะเหมาะกับใคร

พระมหาประสิทธิ์ : อันที่จริงพระก็ได้มุ่งประเด็นปัญหาว่ามันคือความเหลื่อมล้ำต่ำสูง แต่ว่าด้วยทางพระนั้นมีการแปลเป็นความหมายของคำว่าพระอีกอย่างหนึ่งคือผู้เห็นภัย ผู้เห็นภัยในที่นี้คือ ผู้ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้แล้วมองเห็นภัยข้างหน้าว่า ถ้าหากเราทำแบบนี้ภัยข้างหน้านั้นอาจจะตามมา อย่างเช่น ญาติโยมบอกว่าพอใจที่จะเรียนรู้จากการกระทำของตนเองไปเรื่อยๆ เราอยากลองเอาใจไปเรียนรู้ไปเรื่อยๆ บางครั้งการเรียนรู้ของเราที่ควรที่จะมีกรอบมีร่องมีรอยที่สามารถดูแลตัวเองได้ อย่างเช่น สิ่งเสพติดเราก็รู้แล้วว่ามันไม่ดีแล้วเราไปลองมันเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ใหม่ ถ้าอย่างนั้นถ้าเราอยากรู้เรื่องเอดส์เราต้องเป็นเอดส์ใหม่ เรื่องบางเรื่องเราไม่จำเป็นต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องบางเรื่องเราเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่นได้

อย่างกรณีการไปทำบุญเข้าวัดเข้าวาไม่ได้สร้างความเหลื่อมล้ำต่ำสูงหรือเป็นตัวแบ่งแยกคน จริงๆ แล้วเป็นพระกับโยมมันไม่มีอะไรต่าง พระพุทธเจ้าให้ฐานะระหว่างพระกับโยมต่างกันตรงที่พระเป็นพี่ชาย ส่วนญาติโยมเป็นน้องชาย แต่คนทุกวันนี้นัยพระขึ้นสูง เพราะฉะนั้นเราระหว่างพี่ชายกับน้องชายพร้อมที่จะพูดคุยกแลกเปลี่ยนกันแนะนำกันได้ แต่บางทีในฐานะเป็นพี่ชายก็ต้องห่วงน้องชายเป็นธรรมดา ถ้าเกิดอะไรขึ้นกับน้องชายขึ้นมาแล้วจะเป็นยังไง ถ้าเกิดน้องชายใช้ชีวิตที่มันเสี่ยง ในฐานะพระก็ต้องแนะนำต้องบอกต้องเตือน

ถามว่าคำแนะนำของพระมันจำกัดกรอบการใช้ชีวิตเสรีไหม ไม่มีตรงไหนมันบอกว่าเป็นจำกัดกรอบ อันที่จริงเราก็ไม่ได้ใช้ชีวิตตามกรอบของพระอยู่แล้ว และจริงหรือว่าการใช้ชีวิตอย่างนั้นคือการใช้ชีวิตอย่างเสรีจริง มันอาจจะเป็นการใช้ชีวิตภายใต้กรอบหนึ่งที่เราสร้างมันขึ้นมาเองก็ได้ ดังนั้นแล้วพระก็คิดว่ายุ่งแล้วการกินดื่มเที่ยวก็คงเพล่าๆ ลงบ้าง เพราะพระอยากให้มันมีวิถีคิดเพิ่มเติมมากขึ้นกว่านี้ว่าเราต้องทำใจนะถ้าเราไปตรงนั้นแล้วว่ามันเสี่ยง เราต้องรู้และต้องยอมรับความเสี่ยง

อย่างที่ยอมบอกว่าต้องมีสติ แต่ถ้ามีทางเลือกมากกว่านั้นการที่คนจะมีความสุข ความสนุกอย่างอื่นดีไหม ถ้าไม่ไปตรงนั้นไปตรงที่มีความปลอดภัยกว่า

วชิรา: อา....ประเด็นเรื่องที่ชายน้องชายที่น่าสนใจมาก ผมไม่เคยรู้ว่ามันแนวคิดอย่างนี้มาก่อน เพิ่งเคยได้ยินวันนี้ ฟังแล้วนึกถึงเรื่องหนึ่งระหว่างประเทศไทยและประเทศลาวที่เราชอบพูดว่าเราเป็นบ้านพี่เมืองน้อง แต่กูเป็นพี่นะ มึงเป็นน้อง แล้วมีคนตั้งคำถามว่าเคยไปถามประชาชนลาวเขาหรือเปล่าว่าเขาอยากเป็นน้องมึงมั๊ย ผมคิดว่าประเด็นเรื่องที่พี่ชายน้องชายระหว่างพระกับฆราวาสนั้นก็อาจอยู่ในข่ายความคิดคล้ายๆ กัน ทำไม่ไม่ให้พระเป็นน้องชายตั้งแต่แรกบ้างครับ ทำไม่พระถึงได้เป็นพี่ชายเสมอ ทีนี้เราจะบอกว่ามันไม่มีระดับชั้นได้อย่างไร ผมว่าจริงๆ เราคือเพื่อนน่าจะดีกว่า อันนี้เอาเรื่องระดับชั้นก่อนนะ เพราะว่าส่วนตัวผมก็มีปัญหามาก คืออย่างผมเรียนโรงเรียนชาวล้านนาตลอด วันหนึ่งพอเรียนจบเพื่อนคนหนึ่งไปบวชพวกเราก็แหกกันไป พอใส่ยูนีฟฟอร์มปั๊บ เพื่อนคนนั้นอยู่ๆ ก็เหมือนถูกจับเข้าไปอยู่ในตึกตายางตัวหนึ่งนั่งนิ่งๆ ทั้งที่วันก่อนก็ยังพูดมึงกูกันอยู่ พอบวชปั๊บทุกคนเรียกมันว่าท่านหมดเลย แล้วก็การพูดจาก็ไม่สามารถคุยกันได้ ในภาษาธรรมดาอีกแล้ว ผมมีความสงสัยตรงนี้มากฯ เลยว่า มันมีความจำเป็นอะไรที่เราจะต้องแยกขาดจากกันถึงขนาดนั้น โดยที่เราไม่สามารถคุยกันเหมือนเพื่อนคุยกัน หรือเวลาเรามีปัญหาเรา끼้โทรหาเพื่อนว่ากูไม่สบายใจจะออกมานั่งคุยกับกูหน่อยคีนนี้ อะไอย่างนี้

อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องกรอบ ผมว่าถ้าพูดจนถึงที่สุดแล้วมันก็คือกรอบอยู่แล้ว ในบรรดาฆราวาสมันก็มีกรอบต่างๆ นานาของตัวเอง ทั้งที่ทำตามกันบ้าง ทั้งที่จะสร้างมันขึ้นมาเองบ้าง ผมคิดว่าในสถานะของพระสงฆ์ก็น่าจะมีกรอบแบบพระอยู่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นในความเป็นกรอบเราเท่าเทียมกันอยู่กันแล้วตั้งแต่แรก อิสระของผมหมายถึงการมีสิทธิ์เลือกใช้กรอบในชีวิตตัวเองแล้วค่อยๆ เรียนรู้กับมันไป ซึ่งต้องย้ำอีกทีว่าผมไม่ได้หมายความว่าเราจะมียุติธรรมทำอะไรก็ได้ ผมว่ามนุษย์มันอ่อนแอเกินกว่าจะใช้ชีวิตแบบ care free เราจำเป็นต้องมีหลักคิดบางอย่างอยู่แล้วเพื่อประกอบกับการใช้ชีวิตของเรา คำถามคือหลักคิดนั้นคืออะไร จำเป็นหรือไม่ที่เราต้องใช้หลักคิดเดียวกัน ในช่วงเวลาเดียวกัน ในเมื่อเส้นทางไปสู่เป้าหมายสุดท้ายคือเราจะต้องตายเหมือนกันทุกคน ซึ่งอันนี้ผมว่ากรอบไหนๆ ก็คงเหมือนกัน มันเป็นกติกาที่เราเลี่ยงไม่ได้ แต่จากระยะเวลาวันนี้ถึงวันที่เราตาย ผมรู้สึกที่เราควรมีสิทธิ์ในการเลือกการใช้ชีวิตของเรา

ไฉ่ความกังวลเรื่องความเสี่ยง ผมก็เห็นด้วย แต่ผมคิดว่ากังวลแต่

ตัวเขาไม่ได้ เพราะว่าความเสี่ยงไม่ได้เกิดจากตัวเขาอย่างเดียว การที่คนรุ่นใหม่ว่าเหวขนาดนี้ ผมคิดว่าไม่ได้เป็นเพราะยาเสพติด มันเป็นอย่างอื่น ศาสนาไกลเขาไปไหม เรายกย่องสถาบันครอบครัวจนแตะต้องไม่ได้หรือเปล่า ระบบการศึกษาในโรงเรียนสอนให้เราคิดหรือเปล่า โครงสร้างสาธารณูปโภคมันคืออย่างที่เราจะสามารถใช้ชีวิตอย่างสบายใจได้ไหม คือผมมองว่ามันไม่ได้มีขึ้นมาโดดๆ เวลาเจอปัญหาผมมองว่ามันสัมพันธ์กันทุกอย่าง เพราะฉะนั้นเวลาแก้ปัญหา มันต้องแก้ทุกอย่าง ทีนี้ถ้าผมมองในเรื่องของศาสนา ผมว่าศาสนาก็เป็นบทบาทหนึ่งที่อยู่ในโครงสร้างในการเกิดปัญหานี้ และช่วยกันแก้ในระดับเดียวกัน ผมรู้สึกอย่างนั้น...

พระมหาประสิทธิ์ : ถ้าเราจะเปรียบเทียบประเด็นการเป็นพี่ชายน้องชายของญาติโยมกับพระว่าเหมือนกับเรื่องของไทยกับลาวนั้นจริงๆ แล้วมันจะแตกต่างกันในความรู้สึก เพราะตรงนั้นมันมีความรู้สึกเชิงอำนาจ แต่ของพระเราเป็นความรู้สึกเชิงอำนาจและเชิงความห่วงใย เพราะฉะนั้นแล้วพระว่ามันเทียบกันไม่ได้ ไทยรู้สึกกับลาวไม่เท่ากับพระรู้สึกกับญาติโยม เพราะพระมีความห่วงใยต่อญาติโยม

จริงๆ แล้วพระกับโยมคุยกันได้ โยมมีปัญหาคุยกับพระได้ แต่โยมมีปัญหาโยมไม่มาหาพระ โยมมีปัญหาโยมไปที่อื่น โยมมีปัญหาโยมไปหาเหล่า ไปหาสิ่งของมีนเมา มีใครสักคนใหม่ทีอกหักแวะมาหาพระ มีใครสักคนใหม่ที่มีปัญหาชีวิตแล้วมาปรึกษาพระจริงๆ แล้วคนเหล่านั้นมีเยอะแยะมากมาย เพียงแต่ว่าคนส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะมาหาพระ ไม่ใช่ว่าพระจะตั้งตนเป็นพี่ชาย อย่างพระไปเรียนหนังสือก็มีญาติโยมที่เขามีประสบการณ์หรือมีความรู้เรื่องอื่นมาสอน อาตมาก็เป็นน้อง คนที่มาสอนก็เป็นพี่ อีกมุมหนึ่งถ้าญาติโยมมีปัญหาอยากสบายใจพระก็ให้คำปรึกษาได้ นี่คือการเดินร่วมกัน ไม่ใช่เราแยกกันเดิน การแบ่งคำพูดว่าต้องพูดท่านกับพระด้วยความเรียบร้อยมากขึ้นไม่ใช่ว่าแบ่งเพื่อให้เราห่างเหินกัน แต่เราแบ่งเพื่อให้ความสัมพันธ์ทางสังคม....อันที่จริงมันต่อยอดมาจากวัฒนธรรมสังคมเบื้องต้นเก่าๆ ที่เราได้ยกขึ้นมาเป็นแบบอย่าง

ไม่มีหน่วยงานไหนที่จะกระจายทั่วถึงเท่าพระ เดินเข้ามาพระเดินออกจากวัดเลย เข้ามาพระเดินออกไปหาญาติโยม พระเกี่ยวข้องกับประชาชนตั้งแต่เกิดแก่เจ็บตาย เพราะฉะนั้นพระพยายามเกี่ยวโยงกับญาติโยม แต่ญาติโยมไม่เข้ามาเกี่ยวโยงกับพระเลย เดินผ่านวัดถามตรงๆ ว่าเคยเข้าวัดไหม ไม่เคยเพราะไม่รู้ว่าจะเข้าไปทำไม แต่คนที่เขาเข้าไปบ่อยเขารู้ว่าเขาเข้าไปทำไม

ดังนั้นแล้วการใช้ชีวิตของเรานั้นสามารถเลือกได้ว่าจะใช้ชีวิต

ตั้งแต่สมัยผมเริ่มกิน คิม เที้ยว
ผมมองว่ามันเป็นเรื่องอิสรภาพของการ
ใช้ชีวิต คือถ้าถามผมว่าชีวิตคืออะไร
ผมไม่รู้ ผมรู้แค่ว่าชีวิตที่ผมต้องการ
คือชีวิตที่มีอิสรภาพมากที่สุดในการใช้
เท่าที่จะทำได้

อย่างไรก็ตามที่เราตัดสินใจ เพราะอาตมาเองได้มาเป็นพระก็ตัดสินใจแล้วเหมือนกัน ซึ่งถ้าการใช้ชีวิตของเรานั้นไม่เสี่ยงแต่ประกอบไปด้วยสติและเรียนรู้ชีวิตอย่างเข้าใจ อย่างนั้นแล้วก่อนที่จะเราตายลงมลายใจ สุดท้ายของเรายังมีความภาคภูมิใจในการใช้ชีวิต พระอยากให้เด็กเห็นคุณค่าในส่วนนี้มากกว่าใช้ชีวิตแบบเสี่ยงๆ แน่นนอนว่าความเหงาความเศร้ามันก็มีของแต่ละคน แต่คนอื่นเขาก็เหงา พี่แม่ของคุณก็เหงา แล้วลูกมีสิทธิ์ไหมที่เหงาแล้วต้องทำร้ายตัวเองประชดพ่อแม่ ถ้าอย่างนั้นพ่อแม่ก็มีสิทธิ์ประชดได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นทุกคนไม่มีสิทธิ์ที่จะประชดชีวิตเพราะใครทั้งนั้น หรือแม้แต่ตัวเองไม่มีสิทธิ์ประชดชีวิต แต่ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเผชิญชีวิตด้วยความรู้สึก เห็นคุณค่าในตัวของตัวเองแล้วร่วมกันเดิน แม่ไม่กอดเรา เราก็กอดแม่ซะเลย มันไม่จำเป็นที่ใครมาดูแลเรา แต่เราดูแลตัวเองมากที่สุด เพราะสังคมอย่างที่รู้ไปไหนมันก็มีแต่อันตรายไม่จำเป็นต้องเที่ยวแค่เดินออกไปนอกบ้านเฉยๆ ก็อาจจะตายได้

วชิรา: ใช่.....ก็อยากพูดเรื่องนี้เหมือนกันว่า ชีวิตมันไม่ได้มีแค่เรื่องเสี่ยงเรื่องนี้เรื่องเดียว ผมว่ามันมีเรื่องเสี่ยงอีกจำนวนมากที่เราอยู่บนความเสี่ยงตลอดเวลาอยู่แล้ว

พระมหาประสิทธิ์: ซึ่งประเด็นของเรานั้นพูดเรื่องกินเที่ยว ใช่...ในเมื่อออกจากบ้านมันเสี่ยงขนาดนี้ แล้วเราจะก้าวไปหาความเสี่ยงอีกทำไม แต่เอาละถ้าจะไปถึงความเสี่ยงแล้ว คุณก็ต้องบริหารความเสี่ยงให้เป็น นั่นคือทักษะของพระ

วชิรา: สำหรับในเรื่องที่ว่าทำไมไม่ค่อยไปหาพระ คนอื่นผมตอบแทนไม่ได้นะ แต่โดยส่วนตัวผมรู้สึกว่าการที่พระพูดว่าญาติโยมไม่ค่อยเข้าหา ผมว่าพระก็ลำบาก เวลาที่เราจะพรั่งพรูความข้างในใจออกมา คือมันสร้างความไม่เป็นกันเองตั้งแต่แรก จะด้วยยูนิฟอร์ม หรือจะด้วยกฎกติกาอะไรก็ตามแต่ต่างๆ ที่ตามมา ถ้าเป็นผม ผมก็ไม่คุย เพราะว่าคุยยากจังเลย อย่างตอนนี้ก็พยายามที่จะนั่งให้สบายที่สุดแล้วนะ

พระมหาประสิทธิ์: มันยากเกินกว่าจะทำได้หรอก

วชิรา: ตอนนั้นก็ค่อยๆ รู้สึกดีขึ้นตามลำดับ (หัวเราะ) มันสร้างความกังวลใจ ผมรู้สึกว่าสิ่งที่พระพูดว่าญาติโยมไม่ค่อยเข้าหา ผมว่าพระก็อาจจะต้องทบทวนท่าทีของตัวเองด้วยว่า มันน่าเข้าหาหรือเปล่า ส่วนเรื่องความเสี่ยงนั้นผมเห็นด้วย และก็ควรจะมีการระบวนการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนที่จะไปเผชิญความเสี่ยง แต่ถึงที่สุดแล้ว ผมก็ยกย่องนักแสดง ผาดโผนที่เขาตายในหน้าที่ เพราะว่ามันเป็นชีวิตที่เขาเลือกแล้ว เขาก็รู้อยู่แล้วว่าเขาต้องเดินลงดงข้ามดึก ผมนับถือใจเขาและรู้สึกว่าคุณเป็นชีวิตที่เขาเลือก มันเป็นชีวิตที่เขาต้องการจะพิสูจน์สิ่งนี้ แล้วเขาก็

ตายไปกับสิ่งนั้น

แต่ประเด็นไปที่ียวกลางคือนั่น พวกเขาไม่ได้เลือกที่จะตายไปพร้อมสิ่งนี้ ถ้าเขาเลือกอย่างนั้นผมโอเคเลย เหมือนผู้หญิงคนหนึ่งเลือกที่จะเป็นโสเภณี คุณต้องรู้ว่าการที่คุณจะเป็นโสเภณีนั่นสิ่งที่คุณตามามันคืออะไร แล้วคุณรับกับสิ่งนั้นได้ไหม ยอมรับว่าสิ่งนี้จะอยู่กับคุณไปจนวันตายได้หรือเปล่า พร้อมจะตายไปกับสิ่งนี้หรือเปล่า ถ้าคุณยอมรับได้ผมโอเคเลย ผมเลยคิดว่าในแง่ความเสี่ยงมันก็มีบางมิติเหมือนกันที่เราทุ่มเทไปกับมันได้ มันไม่ได้น่ากลัวเสมอไปทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์ โลกไม่มีขาวจัด ดำจัด

พระมหาประสิทธิ์: แต่ถ้าจะเสี่ยงขอให้เสี่ยงที่เป็นประโยชน์ก็แล้วกัน วชิรา: โห...เรื่องประโยชน์มันพูดยากนะ

พระมหาประสิทธิ์: เพราะว่าถ้าไต่ลวด ผาดโผนเขาก็ยังสร้างความเคารพศรัทธาให้กับผู้ชม แต่ว่าถ้าเราไปเที่ยวหรือกินเหล้าใครเขาจะมาเคารพศรัทธา ใครจะมาเสียตายชีวิตเรา ที่นี้มาถึงเรื่องพระที่โยมมีความรู้สึกบางอย่างกับพระ ถ้าโยมเป็นคนคุ้นเคยกับพระ โยมจะมีความรู้สึกกังวลหรือกังวลอะไรเลย

ที่นี้มันวิวัฒนาการอย่างหนึ่งซึ่งเป็นข้อเสียของไทยที่ทำให้คนไทยไม่ค่อยเข้าวัด มันมีประเด็นตรงที่ว่าคนไทยไม่ค่อยให้พระช่วยสอน ไม่อยากได้คำแนะนำจากพระ แต่อยากให้พระเสกให้ (หัวเราะ) ใช่ไหม ถวายสังฆทานแล้วพรมน้ำมนต์ พอพระจะเทศน์หน่อยก็ไม่มีเวลา ต้องไปธุระ ดิฉันงานโน้น งานนี้ มันก็เลยต้องเป็นประเด็นที่ญาติโยมเองควรที่จะใช้ศาสนาให้ถูกที่ถูกทาง พุทธศาสนาเป็นศาสนากรรมนิยม แต่ทุกวันนี้ มีแต่เทวหรือพหุเทวทั้งนั้น เราต้องใช้พระพุทธศาสนาไม่ใช่แค่เสก และก็ไม่ใช่แค่พระสวด แต่ต้องให้พระสอน เพื่อให้เราได้เรียนรู้ ทุกวันนี้เราใช้ศาสนาพุทธเหมือนแค่เราวางกับข้าวไว้อยู่ตรงหน้า แต่ทำได้แค่ดมกลิ่น เพราะฉะนั้นแล้วเราไม่ได้ประโยชน์จากอาหารที่วางตรงหน้าเลย

วชิรา: ที่นี้จากข้อความเดียวกัน เราเรียกร้องกับพระบ้างไม่ได้หรอกครับ ก็แทนที่จะมาเรียกร้องฆราวาสให้หยุดไปหาพระแบบนั้น ก็เรียกร้องพระด้วยการว่าให้หยุดเสก หยุดสวด คือถ้าพระทั้งประเทศพร้อมกันไม่เสก เขาก็ไม่รู้ว่าจะไปให้ใครเสก ทำไมทางฝั่งพระจึงเรียกร้องแต่ฝั่งฆราวาส หรือว่าจริงๆ แล้วก็มีการเรียกร้องกันเองด้วย

พระมหาประสิทธิ์: ก็เรียกร้องฝั่งตัวเองด้วย แต่ญาติโยมลองนึกถึงอุปสงค์ อุปทาน คือความต้องการมันมีเยอะกว่า ความต้องการของญาติโยมที่จะให้เสก ให้สวดมีมากกว่า เยอะกว่า เพราะอย่างนั้นแล้วถ้าทั้งสองส่วนร่วมกัน พระเองก็ลดเสก ลดสวด ส่วนญาติโยมก็เพิ่มการเรียนการสอนเข้ามา มันจะเป็นจุดที่มาเชื่อมมาต่อกันที่ดี

วชิรา: ย้อนกลับไปเรื่องที่ทำให้เรานั่งคุยกัน ผมเข้าใจเอาเองว่าทางพระมีกฎพื้นฐานอยู่ คือศีล 5 ข้อ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือห้ามดื่มสุราด้วยใช่ไหม ทีนี้พอคุยมาทั้งหมด ก็แสดงว่าจริงๆ เราดื่มได้แต่ด้วยความคุมปริมาณให้พอดี หรือว่าบริหารความเสี่ยงให้ดีกว่าแล้วค่อยตัดสินใจไปดื่ม อย่างนี้เหอครับ

พระมหาประสิทธิ์ : อันที่จริงพระว่างดไปเลยน่าจะดี คือ งดเลยดีที่สุด แต่ไม่ดกก็ได้ ลดปริมาณความเสี่ยงลงหน่อย

วชิรา: อันนี้คือความยืดหยุ่นของศาสนาเหอครับ

พระมหาประสิทธิ์ : คือความยืดหยุ่นในชีวิตของญาติโยม ศีลไม่ใช่ข้อห้าม แต่เป็นพื้นฐานของชีวิต คือเกิดมามีศีล 5 ไว้เลย ไม่ใช่ว่าจะมาอาธนาแล้วคุณค่อยมีศีล 5 เพราะศีล 5 คือพื้นฐานของทุกคน ถ้าทุกคนปฏิบัติตามได้ ไม่เบียดเบียนกัน ไม่ลักขโมย ไม่ฉ้อฉลคดโกง คอรัปชั่น ไม่ประพฤติผิดลูกเมีย ไม่ใช่ว่าจาลอกหลวง ไม่เสพของมีนเมา สังคมก็จะเป็นสุข ปัญหาสังคมทุกวันนี้มันอยู่ที่ 5 ข้อนี้แหละ ซึ่งถ้าพวกเราไม่อยู่บนพื้นฐานชีวิตที่แท้จริง เรามามัวแต่เบียดเบียนกัน ฉ้อฉลคดโกงกัน ปัญหาสังคมมันจึงเกิดขึ้น เขาบอกว่าร้ายที่สุดคือข้อ 5 ทำให้ถึงต้องเป็นข้อ 5 เพราะว่าถ้าคุณกินเหล้าเมา ขาดสติคุณก็พร้อมที่จะฆ่ากันได้ เพราะฉะนั้นข้อ 5 จริงๆ จึงเป็นความเสี่ยง

อาตมาเคยได้ยินข่าวว่ามีเด็กคนหนึ่งเด็กผู้หญิง เขาประพடுத்தนมดื่มมากเลยตั้งแต่เกิดมาเป็นคนที่ที่สุด พอเรียนจบไปลองกับเพื่อน ซึ่งตัวเองก็ไม่เคยไปลองหรือหอก ทักษะการใช้ชีวิตในเรื่องนี้ก็ไปพร้อมโดนเพื่อนขายมอมใส่ยา ตื่นขึ้นมาก็ไม่รู้เรื่องรู้แต่ว่าท้อง นั่นคือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นแล้วเราไม่สามารถกลับเอามาได้ เราจึงไม่อยากให้มันเกิดขึ้น แนนอนว่าปัญหาไม่ได้เกิดจากตัวผู้หญิง แต่มันเกิดจากผู้ขายจากผู้ที่ต้องการเอารัดเอาเปรียบ เพราะมามันหาช่องเสมอ ดีที่สุดคือเราต้องปิดช่องทางของการมาของมารให้มากที่สุด เพราะเรารู้อยู่แล้วว่าชีวิตเรามันเสี่ยง

วชิรา: ผมเห็นด้วยนะครับ ว่าเหตุการณ์เมื่อก็ไม่ควรเกิดขึ้น แต่ก็อดถามไม่ได้ใช่ว่าสภาพชีวิตที่เราบอกว่าดีมาตลอดจนถึงวันที่เขาพลาดเป็นไปไม่ได้ไหมที่ไฉ่ความดีมาตลอดก็ฆ่าตัวเขาเหมือนกันที่ทำให้เขาไม่ทันคน มันไม่รู้จักโลก ไม่รู้ว่าจะจัดแจงตัวเองอย่างไรเมื่อต้องไปตกอยู่ในสถานการณ์อย่างนั้น ยกตัวอย่างว่า ผู้หญิงคนนี้นักเที่ยวมาตลอดเรื่อยๆ จนถึงวันนั้นก็อาจจะไม่เจอเหตุการณ์อย่างนี้ก็ได้

พระมหาประสิทธิ์ : หรือไม่ก็เกิดขึ้นมาตั้งแต่ในสมัยมัธยมเลย

วชิรา: ก็อาจเป็นไปได้ทั้งหมด ในแง่ที่มันเกิดผลขึ้นกับตัวบุคคล ผมคิดว่าเป็นปัญหาอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าพอต้องมาคุยกับพระผมก็สงสัย

ว่าทางออกมีทางเดียวเหอ เราต้องแก้ปัญหาจากปัจเจกเท่านั้นนะ คือการงด ก็ไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดี แต่ผมคิดว่ามันยากเกินไป ถ้าจะมองในมิติของพระแนนนอนว่าที่พระพูดมาถูกทุกอย่าง ถ้าไม่กินเหล้าก็ไม่ขาดสติ ถ้าไม่ขาดสติก็ไม่ทำนู่นนี่นั่น แต่ชีวิตเราทุกวันนี้มันไม่ใช่หนึ่งบวกหนึ่งเท่ากับหนึ่งขนาดนั้น เรามีสิ่งต่างๆ พร้อมเข้ามาให้เราไตร่ตรองอยู่ตลอดเวลา ผมคิดว่าเราอยู่ในยุคที่เรามีทางเลือกมากซึ่งเดาว่ามากกว่าสมัยพุทธกาลแน่ๆ เรามีช่องทางที่ข้อมูลข่าวสารและแนวคิดต่างๆ จะเข้ามาหาเราได้เป็นจำนวนมาก ในขณะเดียวกันเราก็อยู่ในโลกที่ทุกคนพยายามทำทุกอย่างให้เป็นความจริง อันนั้นก็จริง อันนี้ก็จริง ผมว่าพระน่าจะเหนื่อย ผมว่าพระน่าจะหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการพูดคุยหรือสื่อสารกับคน โดยเฉพาะในประเด็นนี้ ไม่ใช่ว่ามาหาฉันสิแล้วชีวิตจะดี

พระมหาประสิทธิ์ : ที่โยมว่ามันก็ดี แต่พระไม่มีกระบวนการเชิงอำนาจอย่างที่บอก พระมีแต่กระบวนการเชิงอำนาจ อำนาจทุกอย่างยิ่งในสมัยที่ทุนนิยมมาแรง พระยังอนุรักษ์นิยมไม่ไหวละ ต้องปรับตัวเองเหมือนกัน อย่างมีนิตยสาร มีสื่ออะไรอย่างนั้นนะ ให้เห็นถึงทุนนิยมที่มีหัวใจ เราพยายามที่จะไม่หลีกหนี ไม่หนีหาย ไม่หลบ แต่ว่าพยายามที่จะสอดแทรกอยู่ในกระบวนการเหล่านั้นทุกอย่าง อย่าง ไม่ใช่ว่าจะเป็นตัวที่จะแก้ไขปัญหารอก เพราะมันแก้ไขยาก แต่พยายามที่จะให้มันเบาบางลงบ้าง

วชิรา: ผมยังคิดเหมือนเดิมว่าทุกอย่างมันเชื่อมต่อกัน แต่เรื่องที่ผมสนใจก็คือ การสร้างหมวดหมู่เฉพาะ มันทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ถ้าคุณไม่ไหวพระแสดงว่าคุณเป็นคนเลว ถ้าคุณไม่ทำบุญแสดงว่าคุณไม่สนใจศาสนา ถ้าคุณไม่สนใจศาสนาแสดงว่าคุณเป็นคนนอกจริต ถ้าคุณนอกจริตแสดงว่าคุณเป็นคนไม่ดี ในขณะที่เดียวกันถ้าจะมองในมุมกินดื่ม ผมก็เห็นว่านักเขียนส่วนหนึ่งกินดื่มจนตายก็มี แต่งานเขียนของเขานั้นกลับทำให้เราเห็นซึ่งถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันได้ ซึ่งผมรู้สึกว่ามันไม่เสียหายตรงไหน ก็กินไปสิ ผมเลยรู้สึกที่ว่าเราโฟกัสแค่ว่ากินดื่มเป็นสิ่งไม่ดี มันจะเป็นการสร้างภาพกรอบไว้แบบหนึ่งนะครับ ซึ่งทุกวันนี้ก็ยังมีคนคิดแบบนี้อยู่ โยัย ดีใจจังเลยได้เป็นแฟนกับคนนี้ ไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ เค้าเป็นคนดีจัง คือเวลาได้ยินประโยคนี้ ผมจิตมากเลย เฮ้ยทำไมมองคนแค่นั้นนะ แคกินเหล้ากับสูบบุหรี่แล้วเป็นคนเลวทันที คือในชีวิตมันมีโอกาที่จะทำความไม่ดี ทั้งที่จจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวมากมายมหาศาลอยู่แล้ว แต่แค่เขาอาจจะไม่กินเหล้ากับสูบบุหรี่เท่านั้น ซึ่งมันอาจเป็นเรื่องไม่ดีเรื่องเดียวในชีวิตของคนนั้นที่เค้าไม่ทำก็ได้

พระมหาประสิทธิ์ : มันอาจเป็นเพราะว่าเราไม่สามารถยังรู้ถึงจิตใจของเขาได้ ไม่รู้ว่าไอ้คนหน้าตาแบบนี้มันดีหรือไม่ดี เพราะฉะนั้นแล้วพฤติกรรมมันส่อไปทางดี ถ้าเค้าไม่กินเหล้า มันจะทำให้การเมาแล้วเตะเมียก็ลดลง ถูกไหม ดังนั้นคนที่ม่แฟนไม่กินเหล้าไม่สูบบุหรี่ก็ถือว่าโชคดีอยู่อย่างหนึ่ง ถึงแม้ว่าไอ้คนนี้อาจจะเจ้าชู้ก็ได้

วชิรา: แต่มันก็ไม่ได้ยืนยันว่าเขาจะไม่เตะเมีย

พระมหาประสิทธิ์ : มันคือจุดเริ่มต้นของการดู แต่โยมว่าอย่างนั้นก็ดีเหมือนกัน จริง ๆ แล้วการตีกรอบว่าเป็นคนดีหรือคนไม่ดีนั้น ทางพระไม่ได้ตีกรอบว่าให้พระหรือกราบพระแล้วคุณจะเป็นคนดีอะไร แต่ว่าทางพระถือจุดอยู่อย่างเดียวคือความกตัญญู เพราะการเป็นคนกตัญญูนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของคนดี แค่นี้ก็เป็นนิมิตหมายของคนดี แน่แน่นอนว่าถ้าอยากรู้ว่าคนไหนดีแค่ไหน ก็ดูว่าเขากตัญญูมากน้อยแค่ไหน อย่างการดื่มเที่ยวนั้นถือเป็นเรื่องของชีวิต มันไม่ใช่แก่น อย่างที่โยมบอกว่านักเขียนหลายคนกินดื่มเที่ยว ซึ่งมันไม่ใช่แก่นชีวิตของเขา มันเป็นเพียงแค่ปลีกย่อยของชีวิตของเขา ซึ่งเขาเป็นคนใหญ่คนโตแล้วมีภูมิมีความคิดที่เป็นกลุ่มก้อนที่มั่นคงดีแล้ว แต่เรามุ่งประเด็นไปที่การกินดื่มเที่ยวของเด็กเยาวชนซึ่งจิตใจเขายังเหลวอยู่ ยังหลวมอยู่ยังไม่แน่นพอ เขายังไม่รู้เลยว่าชีวิตตัวเองต้องการอะไร หรือจะสร้างสรรค์อะไร

วชิรา: มีอีกนิดหนึ่ง เรื่องการประเมินวัยรุ่นกว้างๆ จากภาพก็มาคิดเหมือนกันนะละ ถ้าย้อนกลับไปเรื่องคนตีจากภาพ มันก็เหมือนกับ เราก็เห็นภาพวัยรุ่นจากภาพเหมือนกัน หรือว่าเห็นจากสถิติบางส่วน อย่างเรื่องสถิติเนี่ย ยังไงวัยรุ่นที่ทำตัวไม่ดีก็มีน้อยกว่าคนที่ใช้ชีวิตปกติ

ผมมองว่าเวลาจะมองวัยรุ่นไม่ควรจะมองจากข้างบนลงไปข้างล่างแบบที่เราถือคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าแล้วไปบอกเขาว่าคุณภาพชีวิตของคุณไม่ดี ก็เลยรู้สึกว่างบางครั้งที่เราจะพูดว่า การอย่ากินเหล้า อย่ากินดื่ม หรืออย่าไปเที่ยวกลางคืน หรือเที่ยวแต่พอตี เราจำเป็นต้องอธิบายคำว่าพอดีของเราด้วย หรือทำความเข้าใจคุณภาพชีวิตพื้นฐานของเขา ก่อน ผมว่าการห้ามมันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นง่าย โอเคห้ามกินเหล้า แต่คนทำมันทำตามยากเหลือเกิน โลกสมัยใหม่มันซับซ้อนอยู่แล้ว ถ้าเราจะแลกเปลี่ยนก็แลกเปลี่ยนวิธีการหรือตัวสารที่เราจะแลกเปลี่ยน ในบริบทที่เขาเป็นอยู่ ไม่ใช่ถือธงไปอันหนึ่งแล้วทำตามนั้นจะดี คือมันไม่ใช่ไม่ดีนะ แต่มันยากมาก

ส่วนตัวผมเชื่อว่าชีวิตที่มีอิสระเป็นชีวิตที่ดี ผมก็เลยรู้สึกว่าภารกิจนี้ผมไม่เสียหายตรงไหน เพราะเราควรมีอิสระในการเลือกใช้ชีวิตของเรา

พระมหาประสิทธิ์ : พระให้เกียรติการตัดสินใจของคน เพราะว่าพระพุทธเจ้าตรัสว่า พระเป็นเพียงผู้ชี้ทาง สุดท้ายแล้วอยู่ที่ตัวเขาเอง เพราะว่าชีวิตของคนเราเนี่ยเกิดมาเอง ตายเอง อย่างชายผ้าเหลืองนั้นยืนไปแล้วจะขึ้นสวรรค์ได้มันก็ต้องมีการยื่นมือมาเกาะด้วย ในฐานะของพระนั้นก็แค่ให้ความเมตตา พร้อมทั้งจะรองรับและช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ซึ่งนั่นก็คือเมตตาและกรุณา แต่ถ้าเค้าไม่เป็นเช่นนั้น พระก็ต้องมีอุเบกขา อุเบกขาในที่นี้ไม่ใช่แค่ วางเฉย หรือว่า แคเรปปล่อยวาง แต่เป็นเพราะทางพระนั้นเคารพการตัดสินใจของคน อาจจะเป็นอย่างที่ยอมนบอกว่าคือการให้เกียรติ ฉะนั้นคุณจะไปทางไหนก็แล้วแต่การตัดสินใจของคุณ ☺

ทอข เณรน้อยลืบกติ

คติ 2 :
ความรัก

...ถ้าจะนิยามคำว่า “รัก” ผ่านความรู้สึกของคนทั่วไปเราอาจได้ยืนกันมาจนเบื่อ แต่หากลองให้สามเณรน้อยที่สุดแสนจะใสซื่อบริสุทธิ์ ได้ลองค้นคว้าหาความหมายก็คงจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าความรักในมุมมองเล็กๆ นั้นคืออะไรกันแน่

บายแก๊ว วันหนึ่ง ท่ามกลางแสงแดดแผดกล้า ชายหญิงสองคนเดินจับมือกันฝ่าแสงแดดอันแสนร้อนแรงด้วยท่าที่ยิ้มแย้มผิดจากคนอื่นที่ไม่ทางร่วมก็ต้องหาอะไรมาบังให้คลายร้อน พอทั้งคู่เดินมาพบเจ้าโบ้ หมาหลวงตาที่กำลังนอนอยู่กลางวัด ก็โยนอาหารให้ และเอามือลูบคลำอย่างรักใคร่ ไม่นานพอพบกับพระเณรเดินผ่านไปมาก็ยิ้มและยกมือไหว้ทันที ก่อนจะหัวเราะหยอกกันแล้วเดินลับไป

“สองคนนี้บ้าหรือเปล่า ร้อนขนาดนี้ยังเดินหัวเราะกันได้อีก” สามเณรน้อยซึ่งกำลังนั่งท่องหนังสือไป เอาน้ำส้อมพัดไปด้วย เพื่อคลายร้อน

สังเกตเห็นเข้าจึงอดสงสัยไม่ได้และถามสามเณรอีกรูปว่า “เณรปุยเห็นไหมนั่น” สามเณรปุยนั่งมองแต่ไม่สนใจกับอาการนั้นเท่าไร เพราะสนใจแมวน้อยที่อยู่ข้างตัวมากกว่า เณรน้อยเลยต้องหันไปหาพระอาจารย์แก้วซึ่งไม่พูดอะไรนอกจากยิ้ม

หลายวันผ่านไป ในเช้าวันใหม่ที่อากาศสดชื่นกว่าที่เคย เพราะฝนได้ตกลงมาตลอดคืน ผู้ชายคนเดิมที่เคยเห็นเดินกับหญิงสาวเมื่อหลายวันก่อน แต่วันนี้เขามาคนเดียว และท่าทางการแสดงออกก็ดูเปลี่ยนไปจากที่เคย ทั้งที่อากาศแสนเย็นสบายแต่เขากลับหน้าหนาวคือขมวดขึงพองเห็นเจ้าโบ้ที่ยืนขึ้นพร้อมรับอาหารเหมือนเคยก็กลับโดนเตะเข้าอย่างจัง จนร้องเสียงหลงก่อนจะวิ่งหนีหายไป พอเจอพระเณรก็สะบัดหน้าหนี ไม่ไหว ไม่สนใจเหมือนเคย ทั้งหมดอยู่ในสายตาของเณรน้อยอย่างเคย จนอดจะสงสัยไม่ได้เณรน้อยจึงหันไปถามพระอาจารย์ “เขาเป็นอะไรครับ ดูไม่เหมือนเดิม” พระอาจารย์ก็ได้แต่ยิ้มอีกเช่นเคย

...นี่ตกลงไม่ว่าอากาศเย็นหรือร้อน ใครเป็นอะไร ก็เอาแต่ยิ้ม เต็มหรือเปล่าก็ไม่รู้พระอาจารย์เรา...สงสัยต้องสืบเองอีกแล้ว.. เณรน้อยคิดในใจ

วันต่อมา ขณะที่พระอาจารย์แก้วกำลังกวาดพื้นอยู่ สามเณรน้อยก็ปรากฏกายขึ้นพร้อมกับเสียงตะโกนเหมือนค้นพบทฤษฎีฟิสิกโลก “รู้แล้วครับบบ พระอาจารย์”

พระอาจารย์เงยหน้าจากงานที่ทำ “เฮ้ย พูดเบาก็ได้ แล้วรู้อะไรมาละ”

“ก็รู้ว่าชายคนนั้นเป็นอะไรนะสิครับ” สามเณรน้อยพูดพร้อมอาการหอบ “ไหนว่าไปซิ” พระอาจารย์นั่งลงฟัง

“ก็วันก่อนมีข่าวลงหนังสือพิมพ์ว่ามีผู้ชายวัยรุ่น อาการเดียวกันเลย โมโหแฟนที่กำลังจะเลิกกันเลยบุกเข้าไปในบ้าน พอไม่พบก็เลยทำลายข้าวของในบ้าน ตอนถูกจับตำรวจเขาก็สารภาพด้วยน้ำตาว่าทำไปทั้งหมดก็เพราะ...” สามเณรน้อยหยุดเหมือนอยากให้ใครสักคนถามต่อ ได้ผลสามเณรปุยรีบถาม “แล้วเขายังไง” จนสามเณรน้อยอดภูมิใจในตัวเองไม่ได้ ก่อนจะพูดขึ้น

“เพราะความรัก นี่ขนาดยังไม่แต่งงานกันนะ แค่เป็นแฟนกันเฉยๆ ถ้าแต่งงานกันแล้วต้องรักกันมากเหมือนสามีภริยาหลังวัดแน่ๆ เลย”

“อ้าว ทำไมละ” เณรปุยสงสัย

“ก็เขาตา ทะเลาะกันเสียงดัง ทำลายข้าวของ โยนหม้อ โยนจานออกมานอกบ้านแทบทุกวัน ความรักขึ้นลึกซึ้งแน่นๆ”

พระอาจารย์ยิ้มกับเหตุผลของสามเณรทั้งคู่

“เข้าไปกันใหญ่แล้ว...เณรนี่นะช่างไปหาเหตุผลมาเสียจริง แต่ว่าความรักของเณรยังไม่ใช่ความรักที่แท้ แต่เป็นรักแบบมีกิเลสในใจ หลงติดอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง トラบที่สิ่งนั้นยังอยู่ก็ยังมีความสุข มีรอยยิ้มร่าเริงแจ่มใสอยู่ได้ แต่พอสิ่งเหล่านั้นแปรเปลี่ยนหรือสูญสลายไป ก็เกิดความทุกข์ เสียใจ ได้รับความจริงไม่ได้ ที่สุดความสุขก็หายไปกลายเป็นความโกรธ และจ้องจะทำลายให้สิ้นไป เป็นความรักที่เต็มไปด้วยความทุกข์ เรียกว่า รักแบบลุ่มหลงมัวเมา หรือรักแบบตัณหา”

พระอาจารย์เสริมต่อว่า “แต่ความรักที่แท้จริงต้องเป็นความรักที่ไม่เจือด้วยความอยากได้ อยากมี อยากเป็นเจ้าของ เป็นความรักที่เกิดจากความเข้าใจในการเสริมสร้างคุณความดีให้มากขึ้นกับตัวเองและคนที่เรารัก อย่างถ้ารักแล้วนำไปสู่การเห็นอกเห็นใจกัน ช่วยเหลือกัน ปราบปรามต่อกัน จึงจะถือว่าเป็นความรักอันบริสุทธิ์ หรือรักแบบเมตตาอย่างแท้จริง ไม่จำกัดทั้งคนและสัตว์หรือกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว”

สามเณรน้อยหันมาหาเณรปุยทันที “งั้นเณรปุยก็มีความรักเหมือนกันกับเขาแล้วละสิ” เณรปุยรีบปฏิเสธ “เปล่าครับพระอาจารย์!!! ผมยังไม่มีแฟนเลยนะ เณรน้อยซีไฉ่แล้ว”

“ก็ไฉ่กว่ากับคนละ กับแมวไง ความรักช่างไร้พรหมแดนจริงๆ กับสัตว์ก็รักกันได้” สามเณรน้อยรีบเฉลยความรักของปุยพร้อมหัวเราะชอบใจอยู่คนเดียว ☹

เปิดกุญแจใจ

เพื่อฟังกันให้ได้ยิน

เคยไหมที่คนใกล้ตัวพูดอะไรแล้วทำให้เราทนไม่ได้ อารมณ์เสีย ฟุ้งปรี๊ด ตอบสนองไปโดยไม่ทันคิด

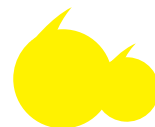
สำหรับคนที่ไม่สนิท พอพูดอะไรไม่เข้าหู หรือพูดแล้วทำร้ายจิตใจเรา แม้จะสะกิดใจได้ ไม่ตอบสนองออกไป ก็ยังหงุดหงิดรำคาญ ผึงใจ ตัดสินเขาไปเสียแล้วว่าเป็นคนไม่ดี ปากเสีย ใจร้าย

บางทีเผลอโกรธคนที่พูดอยู่ในโทรทัศน์ด้วยซ้ำไป โดยเฉพาะในห้วงของการขัดแย้งทางการเมือง พอได้ฟังนักการเมืองที่ตัวเองไม่ชอบ ก็พลุ่งพล่าน ทั้งโกรธ ทั้งเกลียด หรืออย่างเบาๆ ก็งุ่นง่าน รับประทานอาหารจนเผลอมาเปลี่ยนช่องแทบไม่ทัน

นี่มันอะไรกัน คลื่นเสียงในรูปของมวลอากาศที่อัดสลับกับขยาย เคลื่อนเข้ามาปะทะเยื่อบางๆ ในหู ทำให้ไม่สร้างความปั่นป่วนให้กับเราได้เสมอ สิ่งที่เราได้ยิน คือสิ่งที่คู่สนทนาของเราตั้งใจจะสื่อสารกับเราจริงๆ หรือ

ถ้าหากเราใช้ใจฟัง เราจะได้ยินอะไรเพิ่มเติมจากที่หูได้ยินหรือเปล่า

ท่ามกลางบรรยากาศทางการเมืองที่ทวีความร้อนแรงขึ้นทุกที ได้ตระวันเดือนเมษายน ผู้เขียนเกิดความรู้สึกที่ชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ ว่า ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นรอบตัวเราทุกวันนี้ หลายอย่างเกิดจากเรา ฟังกันไม่ค่อยได้ยิน ไม่รับรู้ความคิดและความรู้สึกของกันและกัน ฟังคนที่คิดต่างแล้วไม่เข้าใจ พวกเราแต่ละคนต่างยึดมั่นในกรอบคิดและความคาดหวังที่ตัวเองเคยชินและเชื่อมั่น เกิดความขัดข้องในใจ ที่บ่อยครั้งแสดงออกเป็นความขัดแย้ง อันพบเห็นได้รอบตัว ตั้งแต่ในบ้าน ในที่ทำงาน หรือในระดับประเทศ

ถ้าหากเราใช้ใจฟัง เรา
จะได้ยินอะไรเพิ่มเติมจากที่
หูได้ยินหรือเปล่า

แน่นอน เรามีความต้องการไม่ตรงกัน มีบรรทัดฐานที่ใช้ตัดสินสิ่งถูกผิดต่างกัน เราจึงเหมารวมไม่ได้ว่าสิ่งที่ใช่หรือสิ่งที่น่าจะเป็น ตามความคิดของแต่ละคน จะตรงกันทั้งหมด เพราะพวกเรานั้นหลากหลาย และต้องไม่ลืมว่า ความหลากหลายนี้แหละคือความงาม คือพลัง ที่ทำให้เมื่อมีปัญหาที่ต้องร่วมกันคิด เพียงเราเปิดใจ ฟังกันให้รู้เรื่อง ความหลากหลายของกรอบคิด มุมมอง และประสบการณ์ จะช่วยให้พวกเราทั้งหมดคิดได้ครบ เห็นได้รอบด้านขึ้น

สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราใช้ประโยชน์จากความหลากหลายที่งดงามนี้ได้ คือศิลปะในการรับฟังซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การเชื่อมประสานระหว่างความแตกต่าง แล้วประมวลเป็นแรงคิดร่วมกัน และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ได้

การเปิดใจรับฟังกันนั้นเริ่มได้ตั้งแต่ในบ้าน รับฟังคนใกล้ตัว ให้ได้ระบายความรู้สึกเมื่อเหน็ดเหนื่อย ไม่สบายใจ การรับฟังกันนั้น บางครั้ง จึงไม่ใช่เพื่อถกเถียงหาทางออกที่สมบูรณ์แบบ แต่เป็นการเปิดโอกาสให้คนใกล้ตัวเราได้ถ่ายทอดความรู้สึก ได้แสดงตัวตนโดยไม่ต้องเสแสร้ง ได้เกิดความรู้สึกว่ามีคนยอมรับ และได้รับคำปลอบประโลมให้กำลังใจ ๖

ใคร เอาเวลาของฉันไป

เวลาที่มีค่าที่เราไม่สามารถเรียกร้องคืนมาได้ เวลา คือสิ่งที่เราอยากมีที่สุด แต่ดูเหมือนกับคำว่า “ไม่มีเวลา” จะเป็นคำที่เราใช้บ่อยที่สุด แต่สิ่งที่เราถามมากที่สุดกลับไม่ใช่คำว่า “แล้วเวลามันหายไปไหน”

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ถูกออกแบบมาเพื่อให้เรามีความสบายมากขึ้น ไม่เหนื่อยจากการทำงานหนัก และที่สำคัญคือ ทุ่นระยะเวลาในการทำงาน จากที่เคยต้องเดินไปไหนมาไหน กว่าจะเดินไปถึงจุดหมายก็ปาเข้าไปครึ่งวัน ปัจจุบันมีรถยนต์การเดินทางที่สะดวกขึ้นก็ช่วยให้เรามีเวลามากขึ้น การทำอาหารที่ต้องเตรียมทุกอย่างตั้งแต่ไปจ่ายตลาดรายวัน จนมีตู้เย็น มีอาหารทั้งสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูป เพื่อให้เราไม่ต้องใช้เวลาในการหุงหาอาหารนาน จนเกินไป โทรศัพท์ที่ทำให้เราติดต่อกันได้โดยไม่ต้องใช้เวลาเดินทาง อินเทอร์เน็ตที่ความเร็วมากขึ้นเรื่อยๆ แต่ถึงกระนั้นเวลาก็กังไม่เคยพออยู่ดี โดยเฉพาะเวลาที่ต้องรีบทำอะไรบางอย่าง เช่น กำหนดส่งงานใกล้เข้ามา เวลาที่มักจะไม่ว่างพอ แล้วถามยังมักจะมีใครจะหิกระหน่ำซั่มเมอร์

เซลที่มีงานรวมตัวกันต้องเสร็จมาพร้อมๆ กัน พอดี และจนแล้วจนรอดงานทุกอย่างก็ไม่เสร็จ ตามความตั้งใจแล้วก็มียานใหม่มีอีกต่างหาก ใครมีปัญหาบ้างยกมือขึ้น....

ขณะที่กำลังกลุ่มใจอยู่กับปัญหาที่ตัวเอง ไม่มีเวลานี้เอง จึงทำให้ต้องเดินไปเดินมาเพื่อว่าจะเจอเวลาที่หายไปแถวๆ พื้นบ้าง ก็แลไปเห็นแมวยักษ์ตัวหนึ่งนอนกลมๆ อย่างมีความสุขอยู่บนพื้น อาจจะเป็นเพราะอิจฉาแมวทำให้ถูกคิดขึ้นมาอย่างหนึ่งคือ แล้วเราอยากได้เวลามากๆ ไปทำอะไรกันแน่ นอนแบบแมวตัวนี้หรือเปล่า? หรือว่าอยากสบายให้มากกว่านี้ แล้วอะไรที่ทำให้เราไม่สบาย? คำถามเหล่านี้ประดังเข้ามาในหัวเหมือนมีมือบามาอยู่หน้าบ้าน คิดไปคิดมา เวลาผ่านไปสองชั่วโมง งานที่จะต้องทำก็ยังไม่ได้เริ่มเอาแต่กลุ่มใจอย่างเดียว เลยได้คิดขึ้นมา

เหมือนกันว่า ถ้าเรารีบทำงานที่มีให้มันเสร็จไปจนหมด หรือทำงานที่คั่งค้างแบบนี้ไปจนหมด ต้องมีเวลาพักผ่อนมากขึ้นแบบแววด่วนนี้แน่ๆ เลย

แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะไม่ว่าพยายามจะจัดสรรเวลางานขนาดไหน งานก็ท่วมเข้ามาเหมือนเดิม และช่วงซัมเมอร์เซ็กก็ยังไม่หมดไปจึงเริ่มมองมุมใหม่ ลองคิดว่าในแต่ละวันเราทำงานไปแค่ไหน กลับพบว่าจริงๆ แล้วงานในแต่ละวันก็ไม่ใช่ว่าอะไรที่เยอะแยะมากมายจนไม่มีเวลาไปคุยโทรศัพท์ หรือไม่มีเวลาไปทำอย่างอื่นนอกจากงานเลย ความเป็นจริงเรามีเวลาเยอะมากแม้จะอยู่ในที่ทำงานก็ตาม แต่ใจที่รู้สึกเบื่อของเราต่างหากที่ทำให้เวลาผ่านไปโดยไม่ผ่อนคลาย ถ้าเราลองเปลี่ยนความคิดใหม่ให้สนุกกับงาน รู้สึกว่างานเป็นสิ่งที่ท้าทายก็น่าจะดีนะ เป้าหมายใหม่จึงถูกสร้างขึ้นในทันที โดยเริ่มจากคำที่เคยได้อ่านเจอว่า “หากเราอยากมีแรง ก็ต้องออกแรง หากเราอยากมีเวลา ก็ต้องใช้ทุกวินาทีให้คุ้มค่า ถ้าเราเรียนรู้หาประโยชน์ให้ได้จากทุกสถานการณ์ เราก็จะสนุกตื่นเต้นได้แม้กับความทุกข์ของตัวเอง” พอเริ่มใช้สูตรนี้มาเวลามันก็มีมากขึ้นจริงๆ และการที่ไม่มีเวลาไปทำโน่นทำนี่ก็ไม่ได้มีข้อแก้ตัวว่าไม่มีเวลาอีกต่อไป เพราะเวลาที่ในแต่ละนาที่มันมีความสุขมากขึ้นนี้เอง ขอบใจนะเจ้าแมวยักษ์ ☺

คนเรา นับถือ ศาสนา มากกว่า 1 ศาสนา ได้หรือไม่

ผมเข้าใจว่าพอคนเข้าถึงศาสนาหนึ่งก็เท่ากับนับถือทุกศาสนา ผมไม่อยากจะบอกว่าผมเป็นตัวอย่างในเรื่องนี้นะ แต่ผมมีความรู้สึกที่ปัจจุบันผมไม่ได้มีความรู้สึกลำบากใจอะไรเลย ถ้าผมจะเคารพความเชื่อของศาสนาอื่นๆ เพราะทุกศาสนาโดยเฉพาะแก่นแกนของมันแล้วได้ทำให้จิตของเรามีความนุ่มนวลอ่อนโยนและเคารพสภาวะที่มันอยู่รอบตัวเรา สิ่งที่อยู่รอบตัวที่ถูกเคารพก็แตกต่างกันไปในแต่ละศาสนา บ้างอาจจะมองในแง่ของเทพ บางศาสนาอาจจะมองในแง่ของธรรมชาติ และบางศาสนาอาจจะมองในแง่ของผลผลิตหรือฉายาเงาของพระผู้เป็นเจ้า แต่ความจริงแล้วก็คือจิตของเรา

ผมเข้าใจทันทีว่าที่คนเคารพพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริงและเข้าถึงหลักพระพุทธศาสนา ก็จะเกิดความเคารพในพระคริสต์ศาสนา หรือเคารพในพระคัมภีร์ของชาวมุสลิมหรือเคารพในศาสนาอื่นๆ อีกมากมายเลย เพราะตัวศาสนาจริงๆ แล้วเป็นมิติทางด้านจิตใจ ซึ่งมิติทางด้านจิตใจมันหมายถึงว่าใจของเรามันมีความหมายแบบนี้ขึ้นก็เพราะมันมีสิ่งข้างนอกเข้ามา

ตรงนี้พูดไปแล้วบางคนอาจจะไม่ยอมรับ แต่ผมอยากจะบอกว่าในความรู้สึกของผมคนเราสามารถที่จะนับถือศาสนาของตัวเองแล้วก็สามารถที่จะมีความเคารพต่อรูปเคารพหรือเรื่องเคารพในมิติความหมายของศาสนาอื่นได้โดยไม่ยุ่งยากลำบากใจเลย และในกรณีเช่นที่วันนี้ก็จะเกิดความรู้สึกว่าไม่จำเป็นต้องมีศาสนาเดียวและคนไม่จำเป็นต้องนับถือศาสนาเหมือนกัน ยิ่งจะรู้สึกดีด้วยซ้ำไปที่เราสามารถที่จะสัมผัสวิถีแห่งความเคารพของคนที่แตกต่างกันและนำไปสู่จิตใจเดียวกัน ๐

สิ่งที่ผมค้นพบไม่ใช่ศรัทธาที่มีด
บอด แต่เป็นวิทยาศาสตร์ทาง
จิตที่มั่นคงและปฏิบัติได้จริง

เป็นศิลปะการมีชีวิตเพื่อผู้อื่น
เป็นปรัชญาที่มีความหมาย
เป็นการปฏิบัติทางจิตที่ทำให้
เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใน
อย่างแท้จริง

มาติเยอ ริการ์

พระนักเขียนนิยายฆรรยาน ผู้ตามล่าหาความสุข
จนถูกสื่อต่างๆ ทั่วโลกเรียกว่า “ผู้ที่มีความสุขที่สุดในโลก”

จิรภา ปิตาวรรณ โทร : 081-952-7575

คนเราเมื่ออยู่กันเป็นกลุ่มและเกิดความรู้สึกไม่พอใจต่ออีกฝ่าย ทางเลือกหนึ่งที่คนส่วนใหญ่เลือกแสดงออกคือการประท้วง ซึ่งจริงๆ แล้วมันก็คือการทะเลาะกันทั่วไป แต่แค่ว่าเป็นเรื่องของคนกลุ่มใหญ่ๆ เท่านั้นเอง แต่การทะเลาะกันของคนกลุ่มหนึ่งก็ได้นำไปสู่การทะเลาะครั้งใหม่ของคนกลุ่มใหม่

เหมือนอย่างว่าวันหนึ่งที่ผมได้มีโอกาสร่วมฉลองวันเกิดของเพื่อนคนสำคัญ ในระหว่างสนทนาคู่สามีภรรยาคนหนึ่งที่มาร่วมงานได้เปิดประเด็นพูดคุยถึงเหตุการณ์การประท้วงที่เกิดขึ้นในวันที่ 10 เมษายน ที่ผ่านมา โดยฝ่ายหนึ่งก็พูดถึงแต่ฝั่งเสื้อที่ตัวเองฝักใฝ่ ส่วนอีกคนก็แสดงทัศนะที่ตัวเองเอนมุมมองของเสื้ออีกฝั่ง

จากการสนทนาพูดคุยก็ได้กลายเป็นการวิวาทะไป และจากที่คุยกันตอนแรกที่คิดว่าจะใช้เวลาไม่นานคิดว่าคงไม่เกิน 5 นาที ก็ขยายไปเป็น 1 ชั่วโมง และเป็น 1 ชั่วโมงแบบถึงพริกถึงขิง แต่เมื่อเพื่อนผมที่เป็นเจ้าของวันเกิดโยนคำถามหนึ่งไปว่า “สรุปว่าเป็นสามีภรรยาที่ทะเลาะกันอย่างนี้ประจำหรือเปล่า” คนตอบกลับเป็นฝ่ายลูกสาว เธอตอบกลับมาทันควันว่า “ปกติก็รักกันปานจะกลืน”

บทสรุปของสนทนาได้มาถึงก็เมื่อฝ่ายหนึ่งตั้งคำถามว่า “แล้วเมื่อไหร่เราจะเลิกทะเลาะกันสักที” จนกว่าจะไม่มีเสื้อเหลืองเสื้อแดงนั่นคือคำตอบของอีกฝ่าย ทั้งที่ทั้งสองคนนี้ก็คือคนไทย และที่ทะเลาะกันก็เป็นคู่สามีภรรยาที่อยู่กินกันมา 20 กว่าปี

ผมเองพอได้ฟังก็รู้สึกกระอักอยู่ในอก เนื่องมาจากผมกับภรรยานั่นเองก็พาลทะเลาะกันด้วยเรื่องไม่เป็นเรื่องเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็น “ฉันอยากกินข้าวแต่เธอกลับต้องการโจ๊ก” หรือ “ฉันชอบดูหนังแต่เธอชอบอ่านหนังสือ” ไม่ต่างอะไรกับคู่สามีภรรยาที่ได้เล่าถึงแต่เรื่องที่กระทบกระทั่งกันนั้นเราได้มองให้มันเป็นเรื่องเล็ก อย่างถ้าฉันอยากกินข้าว แต่เธออยากกินโจ๊ก เราก็พากันไปกินข้าวต้มซะ

การปรับตัว เปลี่ยนทัศนคติ คิดในแง่บวก และเดินมาพบกันครึ่งทางคงจะเป็นคำตอบ เมื่อเราคิดจะใช้ชีวิตอยู่บนโลกอย่างมีความสุขก็น่าจะบำรุงจิตใจด้วยความอ่อนโยน เหตุการณ์ทะเลาะกันพาลแต่จะทำให้ความรัก ความเห็นอกเห็นใจกันแปรเปลี่ยนไปและเกิดความบาดหมางขึ้น ดังพุทธสุภาษิตที่ว่า

ทะเลาะกันจัง

หิน อนุมัติ น เสวย, ปมาเทน น สั่วเส,
มิจุฉาติฏฐิ น เสวย, น สียา โลกาทุณโน.

"บุคคลไม่พึงเสพปาปธรรม (ธรรมอันเลว)
ไม่พึงอยู่ร่วมด้วยความประมาท
ไม่พึงเสพความเห็นผิด
ไม่ควรเป็นคนรักโลก" ๐

“โลกต้องการคนดีมิใช่เพื่อรับรางวัลแต่เพื่อให้มาช่วยทำชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น ไม่เพียงทำดีเพื่อเอาความดีมาเสริมตัวตน แต่พึงสละตนเพื่อเสริมความดี คนทำดีอย่างแท้จริงเสียสละได้แม้กระทั่งการที่จะให้คนอื่นรู้ว่าตนได้ทำความดี”

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต)
วัดญาณเวศกวัน อ.สามพราน จ.นครปฐม

รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย
มีสปีริต มีแกรนด์สปอร์ต

บริษัท แกรนด์สปอร์ต กรุ๊ป จำกัด

26,28 ซ.รามคำแหง65 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โทร 0-2318-3000

www.grandsport.com